

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Bohózat.

Budapest, március 30.

(v.) A képviselőház kalendáriuma nem vág a profán időszámítással. A mi parlamentünkben az idén három napig tartott az áprilisi elseje: ma, tegnap és tegnapelőtt. Komédia lett a botrányból, bosszantóan trágár és hihetetlenül egygyű komédia. A parlament és a közvélemény lázasan kereste a nagy *Galeottót*, s helyette *rucaháti Tarjagos Illés* jelentkezett. Már csak valljuk be, ha mindjárt kelletlenül is: három napon keresztül a bolondját jártuk az egész világ színe előtt. Jártuk nem a magunk jószántából, hanem amugy járatta velünk a mások botorsága.

Rágalmat hoztak elibénk, rágalomra uszították haragunkat, rágalom ellen mozgósították a tisztességes emberek erkölcsi szolidaritását. S most kiderült ime, hogy ami rágalomnak látszott, az csak *tréfa* volt. Rossz tréfa, idétlen tréfa, frivol tréfa, de tréfa. Tréfája egy örökké mókázó, kifogyhatatlan humoru, pajzán élű s az évelődésben soha ki nem fáradó embernek: *Bessenyei Ferencnek*. A *Borsszem Jankó* mucsai krónikása, a Tarjagos Illés kacagatóan keserű áldomásainak szerzője töredelmesen vallotta be ma a parlamenti folyosón, hogy a történetek után maga magát kell a nagy kavarodás okozójának tekintenie. Mert azon a válságos szombaton ő fittyentette oda a mellette elhaladó Rakovszkynak azt a tréfás megjegyzést a Hegedűs Sándor kasszájában levő *Adria* részvényekről. Elmondta volna Bessenyei ugyanezt a Házban is, de Rakovszky nyilván abban a hitben, hogy ezzel talán könnyít nehezre fordult sorsán, hallgatással tért ki a tisztán felvetett kérdés elől, vajjon a Bessenyei Ferenc szavaiból merítette-e a Hegedűs miniszterhez elvitt rágalmazási vád anyagát.

Notabene nem értjük Rakovszky Istvánnak ezt a hallgatását. Szorult helyzete szikrányit sem javult vele. A Bessenyei őszinte jelentkezése egészen bizonyossá teszi, hogy Rakovszky csakis az ő megjegyzésén indulhatott. Ha Rakovszkytól hiba volt egy örökké tréfálkozó ember mondását komolyan vennie, ezt a hibát a válaszi megtagadása nem csökkenti. Akár beismeri Rakovszky, akár nem, hogy Bessenyei viccét kézpénzül fogadta el, eljárását a közvélemény egyformán fogja megítélni. Aki egy léha viccet komoly valóságul fogad el, az maga is léhaságot cselekszik. S aki léhan *rágalom gyanánt* adja tovább azt, amit neki *tréfából* mondtak, annak vagy a komolyságán, vagy a jóhiszeműségén esik csorba. Rakovszky ellenségei a jóhiszeműsége rovására írják persze a dolgot; de még barátai sem tagadhatják, hogy politikai egyéniségének a komolysága nagy kárt szenvedett s hogy ez ránézve még a kedvezőbb eset.

A képviselőház 413 tagja közül 412 tüstént belátta volna, hogy Bessenyei csupán enyelgett. Hiszen köztudomású, hogy a képviselőház Bessenyei Ferencnél tartja a jókedvét. Belőle bugyognak az anekdoták, belőle sziporkáznak a pajkos ötletek, ő figuráz ki mindent és mindenkit, ő tudja a legkomolyabb ábrázattal a legbolondabb dolgokat elmondani. A természetes feltevés Bessenyei minden szavánál a priori az, hogy mókázik. Hogyan vehette hát Rakovszky mégis komolyan ezt a mondását? S ha már komolyan vette, miért nem közölte a miniszterrel forrását? Mért nem mondott Hegedűsnek legalább annyit, hogy a kitől a súlyos vádat hallotta, az egy tréfára hajló, sokat évelődő, humorban dolgozó egyéniség? Ennyit legalább el kellett volna mondania a saját érdekében is, hogy magát minden eshetőség ellenében fedezze.

A képviselőház ha csak sejtette volna, hogy kit takar a Rakovszky konok titoktartása, egy harsány hahotába tört volna ki, és ebbe a kacajba belefulladt volna tüstént az egész kavarodás. Milyen jó volna most Rakovszky Istvánnak, ha a Ház egy viharos derűtséggel zárta volna le az incidenst! Rakovszky két vádja közül az egyik hátrafelé sült el, a másik pedig sületlennek bizonyult. Sajnáljuk Hegedűs Sándort, hogy az ellenzék gromba célzásai kipattanították belőle a Rakovszky titokzatos vádjait. A miniszter több komolyságot feltételezett Rakovszky Istvánban, mint a mennyiről ez a viselkedése most utólag tanuskodik. A néppárt alelnöke tulságos mértékben impresszionista; besugásnak vett egy nyilvános helyen folyt, ártatlan beszélgetést s orzó rágalmat látott egy vaskos tréfában. Ha Hegedűs Sándor több kritikával fogadja a Rakovszky impresszióit, elmarad az egész vihar, mely kinos volt a Házra, még kinosabb a szabadelvűpártra, de a legkínosabb magára Hegedűs Sándorra. Mert a három napi izgalomnak a vége az, hogy tárgyalanná lett minden méltatlankodás, badarsággá az egész fürgeteg s egy félreértett rossz tréfának balekjaivá lettünk mindannyian: Rakovszky Istvántól fel egészen a nemzeti közvéleményig. Hogy Rakovszky Istvánnak a parlamenti pozíciója megrendült, az bizony nem nyújt kárpótlást a temérdek kellemetlenségért.

E kellemetlenségek legsúlyosabbjának ma élet vette Hegedűs miniszter azzal a nyilatkozatával, amelyet a képviselőházban a szabadelvűpárthoz intézett. A miniszterről elhiszszük, hogy őszintén sajnálja a történeteket s kivált azt a kinos félreértést, amely közte és a szabadelvűpárt között támadni készült. A minisztert a Rakovszky hibái kétségtelenül félszeg helyzetbe hozták a saját pártjával

TÁRCA.

R ó z a.

— A Budapesti Napló eredeti tárcaja. —
Irtá: *Thury Zoltán*.

Naláczy Dénes már délután frakkba öltözött s a fehér nyakkendőt a nagykabátja gallérjával takarva el, kószálni indult az utcára. Izgatott volt, bár mosolygva tagadta le, ha brutálisan rátámadt egy-egy jó barát, hogy: — fél-e?

— Dehogy, ugy is mindegy. Ha agyon akarunk verni, ugys agyonvernek.

Azonban estig még sok idő volt hátra s mintha vontatni kellett volna a félórakat. Alig mult el egy-egy. — Négy óra felé elhatározta, hogy átmegy Budára valami fürdőbe. Az ut oda meg vissza, meg a fürdés, ez alatt szép idő eltelik... A hidnál azonban leugrott a villamos kocsirol és felült egy másikra, ami visszahozta. Sokkal türelmetlenebb volt, mintsem hogy lubickolni tudott volna a vízben. Inkább elnézett a színház felé. Nem akart bemenni. Ugy gondolta, hogy körülkémleli kissé az épületet, hogy nincs-e rajta semmi különös. Csakugyan elcsúszott a színház előtt és átment az utca tulsó oldalára is, hogy onnan is lássa, de nem vett észre semmit, ami különlegesen erre a napra tartoznék. Hátral vastag füstöt ontott ki magából a kémény, elől egy-egy ember jött ki a sötét oszarnokból s jól megnéztó még egyszer a jegyét, hogy vajjon nem adtak-e mást, mint amilyet kért s aztán elment ki-ki jobbra, balra. Egy színházi szolgáló söröt vitt be a szinpad ajtón s ahogy nyílt az ajtó, durva, hangos kacagás hallszott ki. A diszitők ugy látszik mulatnak.

A színház mellett egy virágos bolt volt. Kisasszony hajolt bele benne a kirakataba, egy másik leány nagy koszorut adott át neki s tartotta alul, míg bele akasztotta egy szögbe. Aztán meg egyet hoztak elő a boltból, azt is kikasztották és lenn a vörös posztón sok gyopár meg hosszú üvegekbe rakott rózsák között elteregteték a szalagokat, hogy el lehessen olvasni az írást, ami rajtuk állott.

A frakkos fiatal ember bevárta, míg visszahúzódtak a kisasszonyok s átment a kirakat elé. Sejtette, hogy van valami köze a koszorukhoz. Végre is hát ebben az utcában nem járkál ez idő szerint más is, akitől szindarabot játszanak este. Elolvasta a szalagokon a felírást és sietve tovább ment. Csakugyan neki szánták a koszorukat. Egyiket a kollégák, a másikat a rokonság. Ez kettő. Tudott azonban egy harmadikról is, azt is jelezték már jóelőre bizalmas mosolyokkal, hogy: — majd meglátja. Tudja az asztaltársaság, hogy mi a kötelesség. Tehát három. Most már nyugodtabban ment tovább s csendesen lenézte a népet, amelynek fogalma sincs arról, hogy ki jár közöttük.

Az idő is mulni kezdett. Öt óra lett. Nem volt éhes, de azért bement egy kávéháza és sok mindenfélét össze-visszagondolkozott, amíg kihült előtte a kávé s ugy megpihent az asztalkendőjén a kifli, ahogy odatette. — Siker — ugy látszik — lesz. Ezzel azonban nem tudott hosszabban foglalkozni. Olyan közel volt már az előadáshoz, hogy nem törődött vele. Lesz, ahogy lesz, hanem azután... Végre is ez a darab mindenképpen jelent valamit. Az sincs kizárva, hogy hirtelenében olyan híres emberré válik, aki számot tesz lányos hazaknál is. Rangbéli nők meghívják zsurra s kezdetet valamit. Okvetlenül pénzzel fog házasodni, berendezkedik polgáriasan. Különösen egy roppant nagy íróasztalt szeretett volna, hogy aki

bejön, az mindjárt lássa, hogy nem valami ügyvéd, vagy effélével, hanem íróval van dolga. És minden színháznak ad évenként egy-egy darabot. Könnyen ír. Eppen csak hogy megcsinálja a mesét, a többi már magától megy... Mindenekelőtt azonban most már a legkomolyabban elhatározta, hogy elkergeti Rózát. A nyilvánosság lesz az élete. Azzal hozakodnak majd folyton elő, hogy egy lányval lakik s az efféle viszony nem jó ajánlólevél az olyan fiatal embernek, aki nemcsak hogy be akar lépni a világba, hanem a sikerhez illendő szerepre is vágyik. Lesz pénze és kifizeti Rózát.

Rózát egy kávéházból vitte haza magához. Nem egykönnyen. A lány inkább visszatartó volt, mintsem kedves s valami különös megvetéssel bánt el az íróskákkal, akik a kávéskanalas veder és a likörös palackok körül lebzseltek s vagy a szép stílusal, vagy pedig kanászos durvasággal akarták meghódítani. Egy mérnök volt a szeretője s kitartott mellette hűségesen, hanem amikor azt áthelyezték a vidékre, körülnézett a fiuk között és Naláczyba kapaszkodott bele. Kellett neki valaki s azt a valakit a törzsvendégek közül kellett kiválasztani. Végre is nem mehet a másik kávéháza szeretőt keresni. — Különben nem igen volt terhére a fiúnak. Pénz dolgában még ő állott szolgálatára néha apró kölcsönökkel, amelyeket azonban minden elsején pontosan visszakövetelt. A dolgaiba nem szólt bele. Elolvagatta, amit írt, de nem beszélt róla. Ha a fiatal ember megkérdezte, hogy tetszett-e neki a novellája, kitérően felelt. — Ő ahhoz nem ért. Hogy tudna beleszólni ilyesmibe — s a mellet, míg a fiu ócska fehérműit foltozta, meg-megjelent az ajkai körül az a csendes mosolygás, amivel az embere munkáját kísérette, míg az az asztal mellett fűrőgen írta tele a

szemben; de szerencsére még elég korán tudódott ki a botor félreértéseknek egész halma, hogy a miniszter is, a szabadelvűpárt is idejekorán megfordulhasson s hogy Hegedüs Sándor lojalis nyilatkozatával ismét helyreálljon a régi harmónia, amelyet bizony kár volt csak egy percére is megbolygatni.

Nem vonunk le egyelőre semmi tanulságot ebből a komédiává torzult botrányból. Okulhat rajta ki-ki minden különös kioktatás nélkül is.

Csak egyet mondunk a néppártnak: nincs izléstelenebb dolog a világon, mint ha ő panaszodik még embervadászatról. Ez a hipokrizisnek olyan vérlázító fajtája, amelyet felháborodással kell visszautasítani. A néppárt egész politikai működése nem egyéb rendszeres üldözésnél. Egyik hajszájuk felváltja a másikat; hol Pétert, hol Pált pécézik ki, hogy aztán neki essenek a vakmerő megszólások, az ádáz gyalázkodásnak minden fegyverével.

Egész viselkedésük olyan, mintha ők foglalták volna le maguknak az egész nemzet becsületét s mintha kapcabetyár volna mindenki, aki nem esküszik Zichy Nándorra és nem szaladgál a Molnár János reverendája után. Most ez egyszer rajta vesztett az ő vezéreik egyike. Ő maga még ott lubickol a csávéban, holott a többiek, akiket ő hurcolt bele, már kezdenek kifelé gázolni. Három napon keresztül a néppárti urak tartottak embervadászatot az egész szabadelvűpártra. S most, hogy a szabadelvűpárt ép bírral és mocsoktalanul került ki az incidensből, még ők mernek embervadászatról panaszkodni. A farkascorda siránkozik, hogy nem nézi ártatlan báránykák nyájának a liberális párt. Azt tanácsoljuk a néppártnak, nyugodjék bele a csata-vesztésbe s viselje sorsát — keresztény megadással.

Most pedig hadd szívjuk vissza mi is a visszaszívandókat. Amit az ismeretlen rágal-mazáról mondtunk, az nem vonatkozhatott természetesen az ismert tréfalkozóra. Bessenyei Ferenc se nem bujkált, se nem rágal-mazott, aljas és becstelen dolgot még kevésbé követett el. Csak mókázott. Rosszkor és rossz-zul, de mókázott. Okuljon ő is a történeteken, de egyébként tartsa meg a magyarok Istene a jókedvét a mi szeretett és tisztelt Feri bátyánknak.

papírosokat. — A fiu se mondta, ő se, de úgy látszik, hogy nem valami tulságos tisztelettel viseltetett a szeretője munkája iránt. Egy derekasan megfoltozott hálóing föllekísítette. Mosolygott rajta s mutatta: — Ugy-e erősebb, mint amikor új volt... Hanem a papírosok nem érdekelték.

A fiu ezek után úgy érezte, hogy a leány tulságosan műveletlen ő hozzá. Valami derék iparos ha elvinné, jól járna vele — s lassan-lassan konok és engesztelhetetlen ellenségei lettek egymásnak. Mintha mind a ketten vártak volna valamire, hogy felmondjanak egymásnak. Szerettek volna valami nagyot veszekedni. A fiatal ember arra készült, hogy hozzávág valamit a lányhoz. A lavórt, a vizes korszót vagy a kefért. Csak egy kicsi oka legyen rá. Szabadulni akart tőle mindenképpen. Maga se tudta, hogy miért, de úgy érezte, mintha mindig zsanád állana a háta mögött... Mozogni se tudott tőle. Minden lépésével belebotlott s néha a hátán érezte a pillantását. S ha visszapiplintott, azt látta, hogy a lány esendően öltöget valami holmin s úgy el van foglalva, hogy észre se veszi, hogy ő is ott van a szobában. — Nem lehet ezt tűrni.

Miután az előadásnak vége volt, vacsorázni ment a színészekkel. Ide persze nem vihette el a leányt, bár szörnyen bántotta az, hogy tősztozat fognak mondani rá, megdicsérik a munkáját — s a lány nem hallja. Pedig hát itt megtanulhatná, hogy az ilyen embert meg kell becsülni. Nem terem minden bokorban egy másik... A koszorukat különben hazaküldte már s a színházban is hallhatta az a nőszemély, hogy hogyan tombolt a publikum. Azt nem lehet letagadni.

A másik.

— A t. Ház üléséből. —

Budapest, március 30.

...A másik pedig — Bessenyei Ferenc.

Mikor tíz óra tájban szállingózni kezdtek a képviselők, a folyosón már ott találták Bessenyei Ferencet. A t. Ház humoristája, aki Beöthy Algeron halála és Meszlény Lajos visszavonulása óta az egyetlen tréfagyártó a folyosón: ma feltűnően szomorú volt s orrán öreges okuláréval, kezében valami kézírásomóval, olyan komoran ült a nádszöllyében, mintha megint meghalt volna a nagy Pán, vagy mintha — most is valami má-kán törné a fejét.

Vidáman szólították:

— Hát mit szólsz a dolgokhoz, Feri?

— Valamit majd szólok, mert muszáj szólnom! — felelte Bessenyei komolyan.

— Neked muszáj?

— Nekem. *En vagyok a — másik.*

Harsogó nevetés töltötte meg a folyosót.

— Még ilyenkor is viceelsz!

— Nem viceelek — erősködött Bessenyei.

De ettől jött meg csak igazán a folyosó kedve. Mentül komolyabban erősködött Bessenyei, annál bizonyosabbra vették, hogy tréfál. Ugy megszokták már, hogy Bessenyei éppen a legválságosabb és legviharosabb napokban szeret elmókázni, s hogy akkor legvidámabb, mikor másoknak fő a fejük az izgatottságtól: hogy most is csak tréfára vették a beszédét.

S nevetve vitték tovább a folyosón:

— Bessenyei azt mondja, hogy ő a — másik.

Aki mondta: nevetett. Aki hallgatta: nevetett. És senki se hitte.

Bessenyei pedig most már egy nagyobb esortban részleteket is mondott:

— Nem is voltam a fővárosban. Odahaza jártam s az ördög törődött parlamenttel, újságokkal. Nem hallottam én semmit és nem olvastam semmit. Annyit tudtam az egész világról, hogy legjobb róla nem is tudni. Hát tegnap reggel, mikor megjöttek a pesti újságok, egyszer csak szalad hozzám a fiam az újsággal s azt mondja: „no apám, nem te fordítottad-e már megint így fenekesztül fel az országot?” Mondok: „nem ettem gombát!” De ha már fel van forgatva a világ, hát csak elolvasom, hogy mi történt. Olvasom, olvasom — hát mégis csak igaza lehet a fiunak, mert én csakugyan mondtam Rakovszkynak va-

Különösen a harmadik felvonás után volt irtózatos a látma... Nem hazudhatja le...

Egy kicsit bódultan ment haza. Bort is ivott, de inkább az szédítette el, hogy nagyon szépen megünnepelték a darabját. Sok író volt a társaságban. Némelyiknek leszárgállott az arcáról az irigység s egy-egy fakó szemből rásáradt a féltékeny düh. Mindazonáltal nagyon szépeket mondhat neki. Már várta, hogy no most ki áll majd föl... Ragyogott az arca s büszkén, a megelégedettség mámorával vágta bele otthon a zárba a kulcsot. Biztosra remélt legalább annyit, hogy ma este megvárja a leány. Mond neki legalább annyit, hogy ügyesen hajolt meg... Attól tartott tudniillik, hogy félszeg lesz — s erről semmit se beszéltek a vacsorán.

A leány azonban aludt. Egyik karja a feje alatt a párnába süppedt, a másikat pedig végigheverette a paplanon. Az ajtócsapásra éppen csak egy nagyobb lélekzetet vett, mintha jól akarna lakni a friss levegőből s egyenletesen, nyugodtan tovább szuszogott. A férfi megállott az ágy előtt s komoran bámult rá, magában pedig ingerülten mormogott: — szemtelenség, szemtelenség. — Ahogy ezt a meztelen karu lányt itt maga előtt feküdni látta, dühöngeni kezdett. — Ebadta, ebadta — s vagy háromszor is a hátára ütött, hogy ébredjen. Végre föltápláskodott a leány. Felült az ágyban és rábámolt.

— Mit akarsz?

A fiu elfordult.

— Semmit. Ha azt se tudod, hogy mit akarsz, hát akkor nincs semmire szükségem. Végre is már másfél éve egymással élünk, hát részt vehetnél egy kicsit a dögomban...

lamit Hegedüsről meg az Adria-akciákról. Mikor láttam, hogy milyen retentő komolyan készül a beszédére, azt mondom neki: „hát még ha tudnád, hogy az akciák egy harmada ott van a Hegedüs kasszájában!” Az ördög hitte, hogy elhiszi. Hiszen jőzen ember olyat el nem hitet, hogy Hegedüsnek csak egyfajta részvényben öt milliója legyen! Éppen úgy mondhattam volna neki, hogy a német császár megvette a Hazánkat, mert neki agrár-újság kell. S az öt milliót elhitte. Hát kutyá, aki érti...

Most egyik-másik képviselő, még mindig tétován, mintha félne, hogy beugrik a Bessenyei mókájának, kérdezősködni próbált:

— Aztán jelentkezni fogsz?

— Persze hogy jelentkezem. Nyomban vas-utra ültem, s ahogy Pestre érkeztem, egyenest Gajári Odóhoz hajtottam. Az szakértő a legbonyolultabb dolgban is. Elmondtam neki a történetet s mérgeltem, mittevő legyek? Gajári aztán azt tanácsolta, hogy itt a Házban nyilvánosan kérdezzem meg: engem gondol-e Rakovszky vagy sem? Ha nem: hát akkor mehetek haza vagy a pokolba, de ha igen, hát akkor mondjam el nyilvánosan, hogy rosszul sült el a tréfám. Azt mondta Gajári, megérdemlem, hogy nyilvánosan vezekeljek a rossz viccemért. Pedig, higgyétek el, nem a viccem volt rossz, csak a médium volt halátlan.

Lassankint mégis csak el kellett neki hinni a hihetlent: hogy komolyan beszél. Mert a nyüzsgő folyosón megint ismétlődött a tegnapi dolog, megint sorra ment a miniszteri szobába a sok miniszter, a házelnök, Szilágyi Dezső. Tehát van megint miről konferenciázni. S mikor egy tizenegy óra táján — mert ma is későn nyílt meg az ülés — egyszerre Bessenyei Ferencet is beszólították a miniszteri szobába, akkor végre komolyan is el kellett hinni, hogy Bessenyei csakugyan a — másik.

Azaz hogy komolyan? Az igazi habota ekkor tört ki a folyosón. Haha — Rakovszky valóban a legnaivabb fiatal ember, aki valaha a parlament színeit látta! Mert ha tegnap még el lehetett neki hinni, hogy ami minden újságban benne volt: csak éppen ő nem tudta, hogy Györfly a pártértekezleten is mindazt előadta, amit neki később elmondott — de hát azt ki higgye el neki, hogy nem ismerte Tarjagos Illést, a kolozsvári Kiss Pesta kiszólásait, a muszai krónikást: szóval Bessenyei Ferencet? Róla csak tudhatta, hogy nem akadémikus, nem intrikus és nem egyéb, mint jókedvű tréfa-gyáros, akinek megvan az összes tréfagyárosokkal egy

A leány fölfonta az egyik vállát a dus, nagy fekete hajáig és rábámolt.

— Mit akarsz? Főzavarod az embert, amikor a legjobban alszik, aztán azt se tudom, hogy miért...

— Jól van no, csak aludj.

A leány hajlandónak is mutatkozott erre. Fészket gyurt magának a karjával a párnába s újra lefeküdt. Már a szemeit is behunyta, de egyszerre csak mosolyogni kezdett s újra felült az ágyban.

— Igen, a koszoruk. Hazahozta egy hor-dár... Holnap főlakaszthatod a falra. Szépek...

A férfi arcán mosolygás szaladt végig...

— No és aztán... Egyéb nem volt szép?

— Mi?

— Az este, az egész este...

Vontatva felelt a leány:

— Szép, szép, hanem hát nem értek én ahhoz. Egy ilyen kávéleány mit tudja, hogy ti hogy csináljátok. En nagyon figyeltem, de mégse értek mindent. Ezt nem lehet nekem rossz néven venni. Kévs iskolát végeztem...

A fiu meg volt sértve. Türelmetlenül beszélt s hadonászott a karjaival.

— No hát mit nem értettél? Majd megmagyarázom.

A lány álmosan törülgette a szemeit s unta a beszédét.

— Azt se tudom, hogy a férj miért megy vissza az asszonyhoz. Nem magyarázod meg elég értelmesen. A többinek igen, a tanultabbnak, hanem én nem értem. Jobb lett azóta az asszony, vagy aljasabb lett az ember? Hogy kerülnek össze? — Nem mondd, sehogysó mondd...

— Dehogy nem.

MOLL SEIDLITZ POR
 felülmulhatatlan hálszer mindama gyomorbetegségeknél, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye, kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SO
 Legjobb fájdalomcsillapító befűzészülés, csusz, köszvény és egyéb megbűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 80 filléért kapható. MOLL készítménye kérendő.

közös hibája: hogy nem minden tréfája válik be? S Rakovszky róla tette volna fel, hogy komolyan besug? Hát — áradt tovább a folyosó véleménye — Rakovszky vagy a legnaivabb fantaszta, vagy annyi a judiciuma, mint egy bakfisnek.

Ebben a pillanatban már akkora volt az általános derültség, hogy kíváncsiság legföllebb abban az irányban mutatkozott: mit szól majd a dologhoz Rakovszky és a miniszter? Mert sokszor vajudtak már a hegyek, de nevésegebb egeret még nem hoztak világra...

(Napirend előtt.)

Tizenegy óraker Dezső Percezel Dezső megnyitotta az ülést. Ugyanaz a kép, mint tegnap. Csak hogy most az érdeklődés középpontja a szélső jobb karéjban ül. De előtte, mögötte és fölötte ugyanaz a sokadalom, mely tegnap Györfy Gyula felszólalását várta.

Percezel Dezső leszólt a völgybe:

— Bessenyei Ferenc és Gajári Ödön képviselő urak napirend előtt szót kérnek.

Az első pillanatban rejtély volt, hogy mért akar Gajári Ödön beszélni? De mikor megláták előtte azt a nagy bekötött újság-fóliánst, mely csak a *Nemzet* valamelyik évfolyama lehetett, eszükbe jutott az embereknek, hogy Rakovszky a *Nemzet* valamelyik cikkelyére vezette vissza a kis néppárt bosszúját. (Ámbár hiszen erről ma kiült, hogy Rakovszky kikorrigálta a gyorsíródában s most már a kis néppárt bosszúja helyén az áll, hogy a kis néppárt egyik igénytelen tagjának viszonozása.)

Bessenyei Ferenc fölemelkedett.

— Halljuk! Halljuk! — hangzott ma már előzetesen is a biztatás s az areokról le volt olvasható, hogy micsoda homéri derültség lesz az, ha majd kisül, hogy Rakovszky Bessenyei tréfájának ugrott be. A többség már mosolygott, a néppárti csoport pedig összebujt, mint rossz időben a verebek.

— Halljuk! Halljuk! — hangzott újra.

— Csütörtök óta — kezdte most Bessenyei — távol voltam a fővárostól s csak most tudtam meg, mi történt az alatt. Én beszéltem Rakovszky képviselő urnak Adria-részvényekről, de minthogy talán többen is lehettünk, felkérem Rakovszky képviselő urat, aki beszédében rám vonatkozott...

Mikor idáig ért, Rakovszky István ingerülten kiáltott közbe:

— Mért hivatkozik az én beszédemre? Mért nem a miniszterére?

— Hát magyarul egy kicsit.

A fiu kellellenül nézett rá s vontatottan, kedvetlenül beszélt.

— Van lézag mindenben. Itt-ott egy kis hiba...

— Azt se értem, hogy minek tapsoltak olyan nagyon a harmadik felvonásban, amikor az asszony olyan szépen beszél. Szép, szép, de nem mond semmi érdemeset. — Mit akartál ott... Csupa szó. Vártam, hogy valami következzen már.

— Hiszen következett. Visszaveszi az ura...

— Abból következett? Minek?

— Tulságosan kritikus vagy?

— Dehogy, csak hogy ha nem értem, hát nem mondhatom neked, hogy tetszett. En nem akarok neked ilyen csunyán hazudni. Az ember így az üzletben hozzászokik ahhoz, hogy mindennek tudja az okát. — Rumot hozok föl, mert elfogyott, több cukrot rakok ki, mert több a vendég... Mert, mert, mindig egy mert... Hanem ebben a te szindarabodban, ahogy az ember odáig jut, hogy mert, hát mindjárt megakad. Nem úgy mondom, mintha rontani akarnám a kedvedet, hanem mert úgy érzem...

— Jó, jó...

A fiu kiabálva dobálta le magáról a kabátot, meg a mellényt.

— Beszélés a levegőbe. Mit értesz te ahhoz.

— Hiszen nem is mondom.

A fiu dühösen pislogott reá. Utálta — s elfordulva tőle most már újra kiabált.

— Unom a komédiádat. Tartsd meg a véleményedet. Az irodalomba beleszólnak már a kasszirlányok is.

S most már véglegesen elhatározta, hogy kilődítja holnap.

S haraggal fordult a kereskedelmi miniszter felé:

— Igy akarsz kibújni?

— Én? — tiltakozott indignálódva Hegedüs Sándor.

Bessenyei Ferenc csak ezután fejezhette be mondatát:

— Felkérem tehát, nyilatkozzék, hogy rám vonatkozott-e?

— Arra, akire a miniszter beszéde! — vágta oda Rakovszky.

— Nem értem.

Többen ösztöklétkézték Rakovszkyt, hogy feleljen, de nem akart felelni s ekkor Bessenyei Ferenc kijelentette, hogy ilyen körülmények közt fölöslegesnek tart minden további nyilatkozatot a maga részéről. És ezzel leült.

Néhány pillanatnyi zavar következett. Az elnök várt, Bessenyei várt, a t. Ház is várt — de Rakovszky szóltanul ült a helyén. Végre Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter kelt föl s az ügy tisztázása érdekében határozottan csatlakozott Bessenyei kérdéséhez.

— Csak annyit tessék felelni, *öt értette-e vagy sem?*

— *Ne felelj! Nem tartozik felelni! Nem vagyunk vizsgálóbíróság előtt!* — így zajongott, kiabált a néppárt s a szélsőbalnak az az árnyalata, mely különben is rokonszenvez a néppárttal.

De Rakovszky István nem hallgatott a biztatásra. Otlete támadt.

— Felelek. Nyomban felelek. De előbb mondja meg nekem a miniszter ur, aki a maga indiskréciójával engem ebbe az egész dologba beugratott, igenis, előbb mondja ő meg nekem, hogy kiül hallotta tizenegy nappal ezelőtt már, hogy én terjeszteném róla azt a bizonyos gyanúsítást!

A jobboldal zajongott. A Bessenyei kérdésére követelte a választ. S ekkor Rakovszky színből kikelve kiáltott:

— Nem engedem magam majorizáltatni. A miniszter indiskréciója ugratott be engem. Én bebizonyítottam más miniszterrel szemben, hogy diskrét vagyok. Elmondok egy más esetet...

Hihetetlen zaj támadt.

— Már megint? — hangzott ki a zajból.

— Hát nem beszélék! — pattant ki Rakovszky és leült.

Ekkor Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter méltatlankodva jelentette ki, hogy a saját becsületbeli dolgában csak maga bírálhatja el, meddig menjen a diskrécióban. S nem hívta fel Rakovszkyt semmiféle indiskrécióra. Csak arra kérte, hogy feleljen a Bessenyei direkt kérdésére.

— Nem felelek! — szólt hidegen Rakovszky.

(Nem uri dolog.)

A jegyző most hirtelen Gajári Ödönt hívta fel szólásra. A Bessenyei-incidens még úgy maradt csonkán, de minthogy Rakovszky az ismételt felszólításra sem nyilatkozott, át kellett térni a másik dologra.

Ez kisebb érdeklődéssel találkozott.

Gajári Ödön szószereint felolvasta a *Nemzet* idézett cikkelyét s a felolvasás kapcsán konstataulta, hogy ő a mérgezett fegyverek kultuszát nem vitte a közéletbe és a sajtóba.

— Hát a dinamitot nem emlegeti a cikk? — kérdezte Rakovszky.

— Emlegeti. De az nem mérgezett fegyver. Még az ecerasit sem az.

— Lehet. Nem vagyok olyan szakértő! — epéskedett Rakovszky.

— Megmondom én, — vágott vissza Gajári, — miben szakértő a képviselő ur. A *toldásban*.

Mindig beletold valamit az idézeteibe. De nem fogok gorbabáskodni. A képviselő ur, ha megszorul, mindig azt emlegeti, hogy bosszúból tette, amit tett. Ezt mondta a Szalavszky-ügyben, ezt mondta most is. És bizonyos előszeretettel disztíngvál mindenkor, hogy valami *uri eljárás-e vagy sem*.

Hát én megmondom, hogy amit a képviselő ur tegnap mondott, a saját szavaival élve, nem volt uri dolog!

(«Most a magam szívéből!...»)

Még tartott a zaj, mikor újra fölemelkedett Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter:

— Be kell fejeznem az ügyet!

Ezzel vezette be szavait s aztán kijelentette, hogy mikor az imént csatlakozott Bessenyei kérdéséhez, nemcsak egyéni szempontból szerette volna tisztázni a helyzetet, hanem a parlament s a szabad-olvápart iránt való tiszteletből is.

— Ahá! — ujjongott az ellenzék.

— *Hic Rhodus, hic salta!* — süvöltöttek a néppárttól.

A miniszter higgadtan folytatta:

— En csak általánosságban használtam a sértő kifejezéseket. Azt mondtam: *ha vannak a pártban eselszövők...*

— *Azt mondta, hogy banda! Hallottuk a bandát!* — tüzelt Polónyi Géza.

— Föltételesem mondtam, szólt tovább a miniszter, hogy ha vannak eselszövők, pellengérré kell állítani és át kell adni a közmegejtésnek. Szerettem volna ezt a dolgot tisztázni, hitem, hogy a t. Ház érdekében is tisztázni kellene. Minthogy azonban Rakovszky képviselő ur ebben megakadályozott, a képviselő urnak ebben az ügyben való további magatartására több sulyt nem fektetek.

A jobbmező éljengett, tapsolt. A miniszter még folytatta:

— Rakovszky képviselő ur tegnapelőtt azt mondta, hogy a szívéből beszéltem.

— Csalódtam a miniszter urban — vágott közbe élesen Rakovszky.

— En is esalódtam Rakovszky urban. De ha akkor az ő szívéből beszéltem, engedjék meg, hogy most a magam szívéből beszéljek. Kötelességem azzal a párttal szemben, melynek ragaszkodását annyiszor éreztem, hogy *őszinte sajnálatomat fejezem ki az eset fölött*. Fogadják el magyarázatul, hogy a becsület dolgában nem értek tréfát. De most már sajnálom s kérem, tekintsék ezzel az incidentet befejezettnek.

Zajosan megjelentezte a többség a miniszter lojális kijelentését, de ez még csak jobban ingerelte az ellenzékét.

Most már Rakovszky István is felugrott s miután gunyosan jegyezte meg, hogy most is csatlakozik a miniszter kijelentéséhez, Gajári Ödönhöz fordulva így szólt:

— Gajári urtól pedig, aki azt mondta rólam, hogy amit tegnap tettem, nem volt uri dolog, azt kérdezem, hogy vajjon amit a miniszter ur most tett, az uri dolog-e?

Most az ellenzék tombolt, úgy tetszett neki ez a megjegyzés.

(A más miniszter esete.)

A zajban egészen elkallódott Rakovszky első beszédének egy rejtélyes, elharapott momentum. Az, amikor elkezdte mesélni, hogy tud ő más esetet is, egy miniszterről, hogy milyen diskrét tud ő lenni. Ezzel az esettel adós maradt Rakovszky.

Ezt kereste most rajta Wlassics Gyula kultuszminiszter.

— A miniszterelnök távollétében, mint rangban legidősebb miniszter, én kérem fel Rakovszky képviselő urat, hogy mondja meg, milyen más miniszter esetére célt?

A különben is letorkolt ellenzék most valóssággal dühöngeni kezdett.

— Egy ember ellen indítanak hajszát!

— Ne felelj Rakovszky!

— Ez már mégis gyalázat!

— Mit akarnak Rakovszkytól? *

— A miniszterük botlik és Rakovszkyn akarnak taposni.

Igy és ilyenformán tartott ez percekig. Wlassics hiába kérte Rakovszkyt, hogy fejezze be mondatát, most már se minisztert, se mást nem hagytak szóhoz jutni s az ellenzék addig kiabálta, hogy napirendre kell térni, míg az elnök végre megrázta a esengőt és hirdette mindeneknek:

— Következik a napirend!

A napirend pedig az volt, ami — senkit sem érdekelt.

Szinnü négy felvonásban. Irta **Herczeg Ferenc**. Ara 2 kor. 50 fillér. diszkotésben 4 kor. 50 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben, valamint a kiadó **Singer és Wolfner** cégnél Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Ocskay brigadéros.

Az emberek kihúzódtak a folyósóra, ahol izgatottan és nevetve, mindenféle hangon tárgyalták a mai fordulatot és a mai eseményeket. A szabadelpvüparti nagyon meg voltak elégedve a fejleményekkel s a folyosón már nekik csak az örvendő szerepe jutott. Az ellenzék azonban hevesen, indulatosan vitatkozott s *Rakovszky István* és *Olay Lajos* között heves összeszólalkozás is támadt.

(A napirend.)

A napirend — néhány mentelmi ügy volt. Utána *Polányi Géza* javaslatára s a kereskedelmi miniszter hozzájárulásával az *Adria* részletes vitáját az ünnepek után való ülésre halasztotta a parlament.

S ezek szerint — boldog ünnepeket mindenneknek...

A képviselőház ülése március 30-án.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Perzel Dezso*.

A kormány részéről jelen vannak: *Wlassics Gyula*, *Hegedüs Sándor*, *Darányi Ignác*, *Plósz Sándor*.
Elnök: Jelenti, hogy *Bessenyei Ferenc* és *Gajári Odön* szót kértek a napirend előtt.

(Kire vonatkozott?)

Bessenyei Ferenc: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Csütörtök délelőtt a fővárosból távoztam, csak tegnap este érkeztem vissza a vidékről és így csak a tegnapi nap estéjén nyerhettem tudomást a napi sajtóból azon jogos felháborodásról, amelyet *Rakovszky István* képviselő urnak beszéde keltett. (Mozgás a bal- és szélső-baloldalon.)

Polányi Géza: A miniszter ur beszéde! (Zaj és mozgás a jobboldalon. Elnök cseppet. Halljuk! Halljuk!)

Rakovszky István: A miniszter ur beszéde! (Nagy zaj a jobboldalon.) Így akar kibujni! (Zaj a bal- és jobboldalon.)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Én? (Nagy zaj. Elnök cseppet.)

Rakovszky István: Igen! (Halljuk! Halljuk! a bal- és jobboldalon.)

Bessenyei Ferenc: Minthogy *Rakovszky István* képviselő ur előtt *Adria-részvényekről* én is említést tettem, kötelességnek tartom e helyen a felszólalást (Halljuk! Halljuk!), de minthogy nem tudom, mert többekről van szó, hogy vajjon beszédében reám avagy más képviselőre célozott-e: felhívom *Rakovszky István* képviselő urat, nyilatkozzék az iránt, hogy vajjon reám vonatkozott-e beszédében, felhívom egyszersmind arra is, hogy amit én mondtam, azt akként, amint mondtam, mondja el a Ház előtt. (Helyeslés a jobboldalon.)

Rakovszky István: Elmondhatja a képviselő ur is, mert hisz ő épp úgy tudja, mint én! (Nagy zaj a jobboldalon.) Nem kell bujkálni. (Mozgás.)

Holló Lajos: Már eléggé elmondotta. (Halljuk! Halljuk: Zaj a jobboldalon.)

Rakovszky István: Epp úgy tudja a képviselő ur, mint én; legyen tehát szíves maga elmondani! (Nagy zaj és nyugtalanság.)

Molnár Jenő: Ha nem inge, ne vegye magára! (Mozgás.)

Bessenyei Ferenc: Reám vonatkozott-e: igen, vagy nem?

Rakovszky István: Arra, akire a miniszter ur mondotta, vonatkozott! (Nagy mozgás és zaj a jobboldalon. Felkiáltások: Ne tessék bujkálni!)

Olay Lajos: Ne beszéljen addig, amíg meg nem mondják, kiesoda! (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Bessenyei Ferenc: T. Ház! Még egyszer felhívom a képviselő urat nyilatkozásra (Helyeslés jobboldalon), mert, ha nem nyilatkozik, én feleslegesnek tartom, hogy szóljak. (Elnök helyeslés és felkiáltások a jobboldalon: Tessék megmondani. Bessenyei volt-e vagy nem! Ellenmondás a baloldalon.)

Kubinyi György: Az egész világot lehet így gyansítani! (Folytonos zaj a ház minden oldalán.)

(Nevezze meg!)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Miután ebben az ügyben nagyon érdekelve vagyok és akarom, hogy tisztán lássunk, ennek következtében *Bessenyei Ferenc* képviselő urnak jelentkezéséhez, illetőleg kérdéséhez én is csatlakozom. (Helyeslés a jobboldalon.)

Olay Lajos: Helyes!

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: En ezennel nyitlan és határozatlan felszólítom *Rakovszky* képviselő urat, hogy azt a hírt, amelyet velem közölt, mely szerint az *Adria-részvények* birtokba lennének, *Bessenyei Ferenc* képviselő úrnól hallotta-e; igen vagy nem?

Buzáth Ferenc: Nem tartozik megnevezni! (Ugy van! a baloldalon. Elnök ellenmondás a jobboldalon. Elnök cseppet.)

(Mi a diszkreció?)

Rakovszky István: Én a t. miniszter ur felhívásának nyomban eleget fogok tenni. Ha a t. miniszter ur én irányomban lesz oly szíves, megnevezni azt, kitől a t. miniszter ur tizenegy nappal ezelőtt hallotta azt, amikor még nem felháborodással mondta, hogy én terjesztetem a t. miniszter úrról azokat a híreket? (Nagy zaj és mozgás a Ház minden oldalán.) Ha azt megmondja, hogy ki mondotta azt a t. miniszter urnak, akkor joga van tőlem követelni, hogy én is nevezem meg az illetőt. Ekkor követelheti tőlem ezt a t. többség is. (Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon. Nagy zaj a jobboldalon.)

Polányi Géza: A parlament nem vizsgálóbíró-ság! (Nagy zaj.)

Rakovszky István: De, t. Ház, én így magam nem engedem ilyen dolgokban akkor majorizáltatni (Mozgás a jobboldalon.), amikor én a t. miniszter urnak indiskreciója folytán jöttem bele ezen ügybe. Egyébként, mivel én egy morális presszió alatt állottam és így köteles voltam nyilatkozni, a Ház elé hozni az ügyet, nem engedem, hogy engem terrorizáljanak és engem akarjank kérdőre vonni és nem azt a minisztert, aki az indiskreációt elkövette. (Mozgás a jobboldalon.)

Hogy mi az az indiskreció? Mondok én önöknek most egy más esetet egy miniszterről. (Elnök ellenmondás a jobboldalon.) Ha nem tetszik: nem megyek bele! (Mozgás.)

Kérem, itt egyenlő joggal, minden tisztességes embernek egyenlő mértékkel kell mérni. Ha a t. miniszter ur tőlem követi azt, hogy nevezem meg az illetőt, jól van, megnevezem; de akkor én is számon kérem tőle, hogy ki mondta azt és miért nem háborodott fel akkor egy, amikor nekem elmondotta, hogy én terjesztetem a hírt? Es miért háborodott fel a t. miniszter ur akkor, amikor már az érvek elől nem tudott kitérni, amelyek a dologra vonatkoznak? Ha a t. miniszter ur nekem azt megmondja, én is fogok szólni. (Tettség a baloldalon. Elnök ellenmondás a jobboldalon.)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Bocsanatot kérek, de az, hogy az én dolgaiban meddig viszem a diszkreációt: az egészen tőlem függ. (Mozgás és ellenmondás a baloldalon. Halljuk! Halljuk! Elnök cseppet.) *Rakovszky* képviselő urat én olyan kérdésben kérdezem, amiben diszkreáció nem köti, mert nem kértem, hogy valakit eláruljon. (Ugy van! jobboldalon.) Én azt kérdeztem egy oly képviselővel szemben, aki maga jelentkezett, hogy ő red érte-e szavait, egy oly dologban, amiben én is érdekelve vagyok. (Ugy van! jobboldalon.) Így tehát én semmiféle indiskreációra a képviselő urat nem kértem fel; én csak azt kértem, hogy ha önként jelentkezik valaki és az kérdezi a képviselő urat, hogy ráértette-e a mondottakat olyan dologban, amelyben én is érdekelve vagyok, tessék felelni: igen vagy nem! (Elnök helyeslés jobboldalon. Nagy zaj balfelől.)

Rakovszky István: Nem tartozom felelni! A miniszter ur hozta ide a dolgot! (Nagy zaj.)

Gróf Zichy Aladár: És ezzel el van intézve a dolog? (Zaj.)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Nem! (Mozgás.)

(A „bosszu.”)

Elnök: *Gajári* képviselő ur is szót kért napirend előtt.

Gajári Odön: T. Ház! Mikor tegnap utazásomból visszaérkeztem a fővárosba, figyelmemzetek barátaim arra, hogy az *Adria-vitának*, amelyben sem a bizottságban nem vettem részt, sem itt a Házban, még talán közbeszólásokkal sem, a tulajdonképpeni okozója én vagyok. Természetes dolog, hogy nem tudtam, hogy ez miképpen lehetséges. (Felkiáltások balfelől: Ah!) Este aztán elolvastam *Rakovszky István* t. képviselő ur beszédét. Ebben legnagyobb csodálkozásomra a következő végpasszus foglaltatik: (Olvasza.)

„Őt év előtt, mikor bejöttem ebbe a képviselőházba, hallatlan választások után, üldözések közepette, azt hittem, itt meggyőzzük egymást. Azt hittem, hogy politikai ellentéteikkel vagyok együtt csata után. Es akkor megjelent az önök lapjában, a „Nemzet”-ben egy cikk és ez a cikk lát én nekem a legjobban. Abban a cikkben benne volt, hogy a néppárt minden joga kivül

áll. Hadijog nem létezik. a modern pirotechnika minden eszközével szabad ellene dolgozni...

Buzáth Ferenc: *Tisza* mondotta ezt! (Zajok felkiáltások balfelől: Soha sem mondotta!)

Zeyk Gábor: Nem patika ez! (Derültség.)

Gajári Odön:... még mérgezett fegyverekkel is. Az volt akkor *Gajári Odön* ur lapjában, abban a lapban, amelynek főmunkatársa — nem tudom, hogy az volt-e még akkor — a t. kereskedelmi miniszter ur. Es akkor, tisztelt képviselőház, egy tiltó szó sem emelkedett fel a szabadelpvüpartból, egyetlen egy sem ezen illojális elfogás ellen, sem a t. miniszterelnök ur, sem a t. kereskedelmi miniszter ur részéről. Ime, t. képviselőház, ezekből a mérgezett fegyverekből kínáltak meg engemet. Ebből a mérgezett arzenálból hoztak nekem fegyvereket az én ellenteleim ellen. Így használtam fel őket. Ez volt a kis néppárt egy igénytelen tagjának viszonzása.

Hát elemezzük, t. képviselőház, miétele váddal illet engem ebben a néhány szóban a t. képviselő ur. En, aki azelőtt ennek a pártnak a sajtójáért a felelőséget elváltaltam, bevitem a sajtóba egy hangot, amely az ekkeserebb hangja volt, de tovább mentem, bevitem a mérgezett fegyvereknek a kultuszát és a t. képviselő ur most, mikor egyéni becsület elleni kirohásait intézi a Házban, nem tesz egyebet, mint az én általam inagurált fegyvereket használja fel a miniszterelnök ur és a párt ellen.

Rakovszky István: Éppen ellenkezőleg! (Zaj.)

Gajári Odön: T. Ház! Ha nem ez az érteleme, (Felkiáltások balfelől: Nem az!) akkor én egyáltalában nem tudok magyarul, vagy pedig azt kell gondolnom, hogy *Rakovszky István* t. képviselő társam, nem tudja azt, hogy a politikában mi a mérgezett fegyverek alkalmazásának értelme? (Helyeslés a jobboldalon.) Mert azt az egész világ mindenütt úgy értelmezik, hogy mérgezett fegyver a politikában az, amikor a közéletbe beviszünk az egyének, az egyéni becsületnek, a családi szentélynek a megtámadását. (Ugy van! a jobboldalon.) Es *Rakovszky István* t. képviselő ur tegnap nagy garral hivatkozott egy cikkre. Szerencse, hogy mindazokat a cikkeket, amelyek az én felelősségem alatt megjelentek, eltettem magamnak és így... (Halljuk! Halljuk!)

Olay Lajos: Halljuk a cikket! (Halljuk! Halljuk!)

Gajári Odön: Nem sok utánkeresés után megtaláltam azt. A t. Ház ittelőre bizom, hogy jogosult, megengedett, illojális volt-e *Rakovszky István* t. képviselő társam részéről engem, aki becsületes munkával kerestem a kényeremet ennél a pártnál, megrálgalmazni ilyenén módon és igaz-e az, mikor azt állítja, hogy én vittem be a közéletbe a mérgezett fegyverek kultuszát? (Halljuk! Halljuk! a jobb- és szélső baloldalon.)

Olay Lajos: Halljuk az egész cikket!

Gajári Odön: Azt hiszem, t. Ház, hogy amikor egy közönséges munkás ellen, mint a milyen közönséges munkása én voltam a sajtónak, ilyen súlyos vádakkal lépnek fel, akkor az illetőnek kötelessége ezen vádakkal szemben magát védeni. (Elnök helyeslés a jobb- és szélső baloldalon.) Kötelességem tehát nekem is ennek a pártnak az érdekében felszólalni, amely párt fedett engem azért a munkásságért (Helyeslés a jobboldalon.) Es részéről soha meg nem hálálható elismeréssel tüntetett ki. Az a cikk november 26-án 1896-ban jelent meg a választások után. Címe: *Los mismos perros*.

Magyarország az országgyűlés megnyitásával együtt megnyitja új korszakban haladni akar. A néppárt igyekszik majd visszatartani, sőt a reakció örvényébe visszahúzni. Nemzetünk közszelleme békét akar létesíteni a felekezettek közt, a néppárt igyekszik majd eldobálni a harc sárkányfogait.

Az ő hazájuk az eszelősség (Felkiáltások balfelől: Szép! Szép! Ugy van! Ugy van! jobboldalon.) és vallási téboly iekete térképén van jellegyezve, ott, ahol nincsenek sem magyarok sem testvérek, hanem vannak egymás kiirtására törő ellenségek. (Felkiáltások balfelől: Nagyszerű! Ugy van!)

A néppártra nem terjednek ki a magyar parlamentarizmus genfi konvenciójának jótékony szabályai. (Kiáltások balfelől: Tessék! Tessék!)

A jőzan ész jog haditörvényeket ülni e párttal szemben. Es jogosak a lános golyók és a modern politikai pirotechnika összes romboló szerelvénye párt ellen, mely a genfi konvenciót szintén nem ismerve el, vízi háborúját politikai és nemzeti konszolidációknak épületére.

A többi párttal lehet békénk, sőt közreműködésünk: a néppárttal szemben a nemzet közszelleme irónáborút követel a megsemmisítésig. A néppárt tagjai egyéneknek lehetnek tisztességes férfiak. (Nagy zaj és felkiáltások balról: Köszönjük!) Mint Magyarország beibekéjének és jövőendő illojáltságának veszedelmes ellenségei azonban nem számíthatnak másra, mint általános harcra önmaguk ellen.

Ily kedvezőtlen auspicium mellett nyílik meg az országgyűlés. Már a kezdete kemény harc lesz. De, ha valahol, úgy e tekintetben áll: Si vis pacem, para bellum.

Buszák Ferenc: Mi élünk, Bánffy megbukott! (Derűtlenség balról. Nagy zaj.)

Gajári Odón: Hogy az új korszak programját megvalósíthassuk, békére van szükségünk. És a békét csak úgy érhetjük el, ha nem riadunk vissza a harc kollektívességétől, midőn a parlamenti helyzet kitisztázásáról van szó.

T. képviselőház! Hol van ebben a mérgezett fegyverek használatáról szó? (Derűtlenség és zaj bal felől. Felkiáltások balról: *Igazán naiv ember!*) Bocsnátot kérek, a t. képviselő ur azt hiszi, hogy lehet valamit állítani, anélkül, hogy az ember utána nézne azoknak az állításoknak. A t. képviselő ur igenis elmondja, — minden dologban részben, bizonyos kis részben igaz szokott lenni. Hogy van ebben a cikkben a modern pirotechnikáról szó? Igenis van. De mérgezett fegyverekről van-e szó benne?

Förster Ottó: Hát a dinamit!

Rakovszky István: Hát a dinamit! (Zajos derűtlenség.)

Gajári Odón: Valóban mosolyogni kell e megjegyzésen, mert nem tudja a t. képviselő ur, hogy a modern hadviselésnek egyik legremekesebb eszköze az ecorasit-golyó.

Rakovszky István: Én nem vagyok szakember annyira, mint a t. képviselő ur!

Gajári Odón: Ugy látom, a t. képviselő ur nem annyira szakember a citátumokban és a dolgok előadásában, mint a *megtoldásokban*, ebben szakember. Mert ami ebben a cikkben van, azt csak azzal a kis szóval toldotta meg a t. képviselő ur, hogy *mérgezett fegyverek*. Hisz az oly ártatlan dolog! Ártatlan lehet a t. képviselő urak előtt, mert hisz minduntalan, nap-nap után használják.

Ezek után most talán azt véli a t. képviselő úrnak, hogy én vagy egy nagy, komoly prédikációt fogok tartani arról, hogy micsoda súlyos eset történt meg velem az ő részéről, vagy pedig *egy nagy gorbosággal fogom végezni*. Csálódni fog.

Rakovszky István: Azt tudom!

Gajári Odón: A t. képviselő ur nem vitakozhatik velem és nem is vitakozhatik a fegyverek használata dolgában, mert utaink e tekintetben régen elváltak egymástól. Mikor a t. képviselő ur tegnap bosszuról beszélt, sajnálom, hogy nem voltam jelen, rögtön felszóltam volna. Nem ez az első eset, hogy mikor a képviselő ur nem tud mást mondani, hogy mivel indokolja magatartását, bosszuerztére hivatkozik.

Rakovszky István: Ellenkezőleg! Én az ellenkezőt mondtam!

Gajári Odón: Valamikor egy általam igen tisztelt államférfi és kedves barátom ellen megindított hajszában a t. képviselő ur azt mondta: megesküdt akkor, mikor a Szalavszky visszaéléseit látta hogy azokat Szalavszky személyén meg fogja bosszulni. Most, mikor az Adria-szerződést nem bírja tartható érvekkel megtámadni (Zajos ellenmondások bal felől), akkor előránt mindenkit, végigmegy az egész párton és azt mondja: meg kell bosszulnom ezt, mert Gajári Odón valamikor ezt a cikket írta. (Nagy zaj a baloldalon.)

Rakovszky István: Éppen az ellenkezőt mondtam!

Gajári Odón: Mit mondott a képviselő ur?

Rakovszky István: Az ellenkezőt mondtam!

Gajári Odón: Én nagyon jól ismerem azt a bizonyos szóközi formulát, midőn az ellenkezőt mondják. hogy a másikat értsék. (Zaj és felkiáltások bal felől: *Senki sem értette másként!*) De, hát t. képviselő ur, hogy másrészt nem veszem tragikusan ezt a dolgot, az onnan van, mert azóta, mióta beun van a t. képviselő ur ebben a Házban, nagyon megtanultam a különbséget az urisztály és a munkásemberek között.

Rakovszky István: Oh nem, ellenkezőleg!

Gajári Odón: A képviselő ur mindig előáll azzal, hogy urilag kell gondolkozni és urilag kell cselekedni. Bizonyos dolgokat, amelyek a munkához tartoznak, amelyek tisztességes foglalkozást jelentenek és azt jelentettek évtizedeken át, állandóan stigmával kísér az uri felfogásnak jogcímén. (Mozgás bal felől.)

Hát, t. képviselő ur, ezen az alapon sem találkozhatsz mi. Hanem azt mégis meg fogja engedni, hogy, mikor annyira kimutattam a t. képviselő urnak, hogy akkor, amikor tegnap azt állította az én zsurnalisztikai működésemről, hogy én vittem be a zsurnalisztikába a mérgezett fegyvereket, akkor az igazsággal ellenkezőt állított, s engedje meg Rakovszky ur, hogy azzal az ő szavával végezzem: *Rakovszky István ur, az én tegnapi beszéde nem volt uri dolog.* (Ugy van! Ugy van! Elénk éljen és helyeslés jobboldal. Hosszantartó élénk mozgás és nyugtalanság bal felől. Megújuló élénk helyeslés jobboldal.)

Elnök: A kereskedelmiügyi miniszter ur kíván szólni (Szüntelen nagy zaj. Halljuk! Halljuk!)

Rakovszky István: Személyes kérdésben... (Folytonos zaj.)

(Sajnálkozás.)

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: T. Ház! Oly hirtelen szólították fel Gajári képviselő urat, hogy én azt a szerény megjegyzést, amit most teendő vagyok az előbbi kérdésre, nem tehettem meg. Engedje meg a t. Ház, hogy megtegyem most és ezzel ezt a dolgot, reám nézve legalább, befejezzem.

Midőn én Bessenyei képviselő ur felszólalásához csatlakozva, Rakovszky István képviselő urat kértem, hogy csak annyit mondjon az ő kérdésére, hogy őt értette-e azon közlő vagy nem tudom (Felkiáltások balról: *Besugó alatt!*), szóval, aki vele beszélt, akkor én nemcsak egyéni szempontból akartam bizonyosságot szerezni e tekintetben és alkalmat nyújtani a tényállásnak végleges megállapítására, de azt hiszem, az egész Ház, a képviselőház iránti tiszteletnek hódoltam (Helyeslés jobboldal.) és egyuttal annak a kötelességnek is, amelyet magam értek, aki egy vádat emeltem. Igaz ugyan, hogy a vádat akkor sem általánosságban emeltem a szabadelvű párt ellen, mert akkor is csak azt mondtam, ha vannak ilyenek, azokra illik ez a megvetés és pellengérré állítás. Ez tény. Azonban, miután nem bizonyosodott be, hogy ki volt vagy kik voltak azok, ezt kitudni volt célnak és kötelességünk.

Ugron Gábor: Ki érzi találva magát a banda kifejezés által?

Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter: Ennek következtében a vád és a gyanu általános nem maradhat, amit végtelenül sajnáltam volna, amit úgy magamra nézve, mint a pártra nézve nagyon kínosnak tartok, sőt azt hiszem, ezen a véleményen van pártkülönbség nélkül a képviselőház minden tagja, mert ez nem politika, ez nem pártkérdés (Mozgás a bal- és szélső baloldalon. Halljuk! jobbról.) ez tisztán a tisztesség kérdése és ennek következtében minél előbb tisztázandó; ahhoz tehát mindnyájunknak kötelességszerűen hozzá kell járulnunk. Ez volt célnak.

Rakovszky István képviselő ur azonban a mai napon ebben a célonban megakadályozott. Legalább ebben a részben. Miután oly könnyű és egyszerű alkalma volt nehézség nélkül ehhez hozzájárulni, én természetesen kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ebben az ügyben való további magatartására semmi súlyt nem fektetek. (Helyeslés és tetszés jobbról.)

A képviselő ur azonban valamivel megtoldotta felszólalását, hogy ugyanis én multikori felszólalásom által, amelyben ezzel a kérdéssel foglalkoztam, tulajdonképpen az argumentumok sulya alá akartam menekülni. A képviselő ur nyomban nem így jellemezte beszédemet, mert nyomban azt mondotta volt, hogy szívéből beszéltem.

Rakovszky István: Igen, az a benyomáson is volt akkor!

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Ha tehát szívéből beszéltem, akkor még szerinte sem ért vád.

Rakovszky István: Csa'alkoztam a miniszter urban!

Hegedűs Sándor: En pedig csatlakoztam Rakovszky képviselő ur felfogásában.

Azonban most nem Rakovszky képviselő ur szívéből, hanem a magam szívéből akarok beszélni, mert kötelességemnek érzem (Mozgás balról. Elénk felkiáltások jobbról: Halljuk! Halljuk!), azzal a párttal szemben, amelynek lojalitását és ragaszkodását mindig tiszteltem (Felkiáltások balról: Ahá! Halljuk! Halljuk jobbról.), és amelynek lojalitására és ragaszkodására mindig nagy súlyt fektettem, mondom, *kötelességemnek érzem, hogy ezennel tisztelettel kijelentsem, hogy őszintén sajnálom*, (Elénk mozgás a bal- és szélső baloldalon: Halljuk! Halljuk! a jobb- és baloldalon. Elnök ismételtén csenget.) *hogy részben magam is hozzájárultam e kinos helyzet előidézéséhez.* (Elénk mozgás és zaj balról.)

Lévay Lajos: Lojalis kijelentés!

Polónyi Géza: Tessék lemondani! (Nagy zaj)

Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter: Ennek egyetlen magyarázata, hogy becsületbeli dologban tréfát egyáltalán nem ismerek. (Elénk helyeslés jobbról.) Mikor e telett sajnálatomnak kifejezést adtam, ezzel én a Ház előtt ezt az ügyet befejezettnek tekintem. (Helyeslés jobbról.)

Olay Lajos: Zárt ülést!

(Személyes kérdésben.)

Elnök: Rakovszky István képviselő ur kért szót személyes kérdésben.

Rakovszky István: T. képviselőház! Én a t. miniszter urnak felszólalása folytán jöttem ebbe a helyzetbe. A t. miniszter ur visszavonta, gondolom, amit mondott. Miután én azt mondtam, hogy *mindenben csatlakozom a t. miniszter urhoz, ebben is hozzászólom.* (Mozgás jobboldal.)

Gajári t. képviselő urnak pedig egyet felelek. Ő azt mondta, hogy *toldottam*. En nem toldottam, hanem emlékezetemből citáltam; lehet, hogy *toldás is volt benne*, de, t. képviselő ur, sokkal többet, ami sokkal jobban erősítette volna álláspontomat, kihagytam. Gondolom, javamra lehet ezt írni. még a jóhiszeműség tekintetében is. (Mozgás a jobboldalon.)

A t. képviselő ur azt mondotta, hogy ez nem volt uri eljárás. Kösztönnöm, lehet, hogy nem volt uri eljárás. Sajnálom, hogy az uri felfogások eunyire eltoppantak nálam, mióta e Házban vagyok. De én a Ház itéletére bízom, hogy amikor a t. miniszter ur multikori eljárását láttam és ennek következtében jöttem ebbe a helyzetbe, vajjon az uri felfogás volt-e a miniszter ur részéről?

Ezt kívántam elmondani. (Helyeslés a baloldalon. Mozgás és zaj jobbról.)

Elnök: A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur kíván szólni. (Hosszantartó nagy zaj. Halljuk! Halljuk! jobbról.)

(Felhívás magyarázatra.)

Wlassios Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Mínthogy a miniszterelnök ur hivatalos ügyben távol van és így az anszennitás szerint nekem kötelességem Rakovszky István képviselő urnak egy nyilatkozatára megjegyzést tennem, illetőleg hozzá felhívást intézni. Azért kérem csak egy percet a t. Ház türelmét. (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon. Nagy zaj és nyugtalanság a baloldalon.)

Amiről szó van, az személyes természeti; engedelmet kérek, én azt hiszem, hogy éppen a t. képviselő urnak nyilatkozatával szemben ez nekem kötelességem. (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon. Hosszantartó nagy zaj a bal- és szélső baloldalon. Elénk felkiáltások: Halljuk!)

Előbbi felszólalásában azt mondotta Rakovszky képviselő ur, hogy *ő tud diskkrét lenni és hogy mily diskréciót követelt más miniszterrel szemben és itt abbahagyta a további fejtegetést.* Engedelmet kérek, ez mégis félreértésre, félremagyarázásra adhat okot. En alkalmat akarok adni Rakovszky képviselő urnak arra... (Zajos felkiáltások a bal- és szélső baloldalon: *Ne beszélj semmit!* Hosszantartó nagy zaj.) legyen szíves ezt megvilágítani. (Folytonos nagy zaj a bal- és szélső baloldalon. Zajos felkiáltások a bal- és szélső baloldalon: *Napirendre tessék áttérni!*)

Ugron Gábor: A napirendre menjünk át!

Olay Lajos: Zárt ülést kérünk! (Folyton tartó nagy zaj. Felkiáltások a jobboldalon: *Render! Render!*)

Elnök: Az 1848-iki törvény értelmében a miniszter bármikor szólhat! (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

Polónyi Géza: Az ilyen hajszát nem tűrjük!

Grófi Ziboly Aladár: Kínt elkészítették a tervet! (Folyton tartó nagy zaj.)

Elnök: (Többször csenget. Halljuk! Halljuk!) Csendet kérek. Tessék meghallgatni a miniszter urat! (Zajos felkiáltások a jobboldalon: Halljuk! Halljuk! Szüntelen nagy zaj.)

Wlassios Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Azt mondta a képviselő ur, hogy ő tud diskkrét lenni. Tehát kérem: mily diskreáció kellett más miniszterrel szemben? Itt már kérdés tárgyát képezte, hogy kire vonatkozott, kire értette, kapcsolatban van-e ezzel az ügygyel? Bocsnátot kérek, csak természetes, hogy a képviselő urat felszólított, hogy ezt minden félreértés elkerülése végett magyarázza meg. Ezzel csak tartozik magának a kormány. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a bal- és szélső baloldalon. Felkiáltások: *Napirendre térünk!* Szünni nem akaró nagy zaj.)

Elnök: Mínthogy a napirend előtti felszólalások ki vannak merítve és határozathozatal tárgyát nem képezhetik, áttérünk a napirendre. Az ülést öt percet felfüggesztem.

Szünet után.

(Jelentések.)

A Ház felfüggesztí Csávolszky Lajos, Dienes Márton, Barthu Miklós, gróf Széchenyi Aladár Pichler Győző, Meszlényi Pál, Olay Lajos, Endrey Gyula, báró Nopcsa Elek, báró Fiáth Miklós mentelmi jogát; ellenben Olay Lajos, Györffy Gyula, Rakovszky István és Pichler Győző immunitásának felfüggesztését megtagadta.

Madarász József: Megokolja, hogy miért nem fogadja el a mentelmi bizottság jelentéseit. Nem szereti, hogy képviselőtársai a törvény előtt szerepeljenek. Hacsak nem rablás vagy lopás miatt kéri képviselőtársait, akkor nem adja ki őket.

Kossuth Ferenc: Azt hiszi, hogy intézkedni kellene, hogy az illető bíróságok válogatottabb kifejezések kíséretében, mint csalás, lopás, sikkasztás címén kérjék ki a képviselőket. Rendszerint semmi sincs a dologban, de a képviselő becsülete mégis érintve van. **Visontai Soma:** A bíróságok kötelezessenek, hogy az aktákat zárt levélben küldjék be a Háznak. Szükséges volna a bíróságokat ez intézkedések betartására szorítani.

Choria Ferenc: Igazat ad Kossuthnak, hogy a képviselők szólásszabadsága kívülről jövő támadások

ellen megvédessenek. De viszont a bíróságok feladata, hogy az egyes esetekben az illető képviselő ellen megtett följelentések után a dolog valóságáról meggyőződjenek. A mentelmi jog felfüggesztését pedig csak adatokra támaszkodva teheti. A mentelmi bizottság feladata tehát meggyőződést szerezni a tényállás valóságáról.

Pichler Győző azt tartja, hogy oly esetekben, amidőn két képviselő között lefolyt párbaj miatt kéri a mentelmi jog felfüggesztését, akkor méltányos volna, ha a kiadás megtagadtnék.

A Ház vita nélkül elfogadja a gazdasági bizottság jelentését és a képviselőház 1901. évi költségvetéséről, továbbá a képviselőház kisebb javadalmazásu alkalmazottjainak drágasági pótlékban való részletése tárgyában.

(Szünet.)

Polónyi Géza: Kéri, hogy az Adria szerződésének tárgyalását a husvéti ünnepek utánra halasztsák. (Helyeslés.)

Hegedüs Sándor kereskedelmiügyi miniszter: **Polónyi Géza** indítványához hozzájárul.

Előnök: A legközelebbi ülés április 18-án lesz, annak napirendjére az Adria-törvényjavaslatot tűzte ki. A Ház tagjainak boldog husvéti ünnepeket kíván. (Eljenzés.)

A tegnapi keletkezett *affér* mindennap új stádiumba jutott. A mai, a harmadik stádium, a befejező rész, legalább a képviselőházra nézve. Ma megjött a kifejlés, még pedig a körülményekhez képest elég szerencsésen. A Házban keirekedett kinos botrány elismült, s a szabadelvűpártban is megszűnt minden izgatottság, minden feszültség, amint a következő tudósításból kintünk:

A szabadelvűpártban.

A pártkör élénksége tegnapi mára nem változott, de az élénkség színezete erősen átalakult. A tegnapi és tegnapi izgatottság helyébe ma a helyzet hűvös megítélése lépett. Felindulásnak semmi nyoma. Az egész dolgot meglehetősen tisztázottak, egyes részeiben pedig teljesen elintéztnek látja mindenki.

Teljesen elintéztnek tekintik nevezetesen a **Györffy Gyula** ügyét, amelyre ma már senkisen tért vissza. A vélemények erre nézve már tegnap teljesen megegyezően kialakultak és ma többé egy szó sem esett róla.

Ami a **Bessenyei Ferenc** dolgát illeti, lényegében ez sem vitás. Általános szimpátiával emlegetik **Bessenyeit**, akiről senkisen teszi fel, hogy komolyan mondta azt, amit ma tréfának minősített ő maga. Hogy a tréfának kellemedlen következményei lettek, azt mindenki élénken sajnálja — legélénkebben maga **Bessenyei** — de hogy tréfa volt, az minden kétségen felül áll. **Bessenyei Ferenc** különben ma este nem jött el a pártkörbe.

Ilyen körülmények között az egész dolog bátran befejezhetnek tekinthető már ma, úgy **Bessenyeire**, mint **Hegedüs Sándorra**, mint a szabadelvűpártba és az egész parlamentre nézve. Ami még hátra van s ami a párt értekezletén meg fog történni, az már csak formai befejezés, amely leginkább azért szükséges, mert **Bessenyeinek** ma a Házban nem volt alkalma az egész dolgot elmondani, minthogy **Rakovszky** sem az ő, sem a kereskedelmi miniszter felszólítására nem volt hajlandó kijelenteni, hogy **Bessenyeit** értette-e, midőn arról a képviselőről szólott, aki neki **Hegedüs** állítólagos Adria-részvényeiről beszélt. **Rakovszky** egyesek előtt nem tagadta ugyan, hogy **Bessenyeire** célzott, de ezt a Ház ülésén nem mondotta meg. **Bessenyei** nyilatkozatának további része ezért maradt a pártkonferenciára. Ismételjük, hogy általános meggyőződés szerint ez a befejezése a dolognak csak formalitás, amely után az egész affair minden következményével együtt, vagy helyesebben minden következmény nélkül letűnik a napirendről.

A mai estének érdekessége nem is maga az affair volt már, hanem a miniszterelnök hazatérése. **Szöll Kálmán** várták a roppant nagy számban egybesereglett párttagok, feszült érdeklődéssel. Nyolc óra tájban már száz meg száz szem tapadt a nagy terem szárnyas ajtajára, valahányszor kívülről megmozdították. Tudta ugyanis mindenki, hogy mindjárt jönnie kell a miniszterelnöknek, aki a *brucki* vonattal hazatér és megérkezése után rögtön a klubba indul. Ugy is történt. Mikor a várakozás már erős

türelmetlenséggé fokozódott, pár perccel nyolc óra után sietve, nyugodt, derült mosollyal belép a terembe **Szöll Kálmán**. Dörgő éljenzés fogadja, amely meg-megujul néhány percig. Mindenki odasiet az ajtóhoz, pár pillanat alatt sűrű fal képződik a miniszterelnök körül, aki az ajtótól alig birt egy-két lépést tenni előre. **Szöll Kálmán** láthatóan kellemesen érinti a spontán ováció, de nem mutat valami komoly megilletődést, hanem miközben sorra kezét szorít odasiető miniszterársaival és barátaival, mosolyogva szól a körülállókhoz:

— *Ugy-e, most éljenzetek, rossz fiúk, de mihelyt kéteszem a lábamat, mindjárt galibát csináltok?*

Erre természetesen eltűnt a komolykodás végső maradványa is, az egész termen jóleső derültség ömlött el, köröskörül hangos nevetés, de még a legkomolyabb ember is legalább is mosolygott.

És ezután a vidám, fesztelen hangulatban szövedőit tovább a társalgás az immár mérgét vesztett *esetről*. Valaki eszébe juttatta a miniszterelnöknek, amit elutazása előtt mondott: hogy tudniillik a marosvásárhelyi választás elmúlt, így hát nem lehet baj a távolléte alatt sem.

— De hiszen, mondja **Szöll Kálmán**, még mindig mosolyogva, megmondtam **Bécsben** is, hogy ezentul nem maradok el még egy napirendet megállapító ülésről sem.

A miniszterelnök ezután visszavonult jelenlevő kollégáival, **Wlassics**sal, **Hegedüs**sal és **Darányival** tanácskozára a felől, hogy tartson-e a párt értekezletet és mikor? Jó fél órai tanácskozás után a miniszterelnök közölte, hogy *holnap este fél nyolcra hívják egybe a pártértekezletet*.

A miniszterelnök ezután még jó ideig elbeszélgetett a párttagokkal, de most már leginkább csak a **Bécsben** történt dolgokról folyt a szó.

Beszélgetés Hegedüs Sándorral.

Lapunk egy munkatársának alkalma volt a ma történekről beszélgetni **Hegedüs Sándor** kereskedelmiügyi miniszterrel, aki minden tartózkodás nélkül, teljes nyíltsággal közölte álláspontját az affair legújabb stádiumáról, körülbelül a következőkben:

— Semmi okom sincs kételkedni abban, hogy **Bessenyei Ferenc** csakugyan tréfából mondta **Rakovszky**nak azt, amit mondott. A tréfa bizony elég rossz volt, sőt frivol és izléstelen, és nekem nagy kelemetlenséget okozott, de végre is tréfa volt, s nem is lehetett más. **Bessenyei Ferenc**zel régóta a legjobb barátságban vagyunk, megfordult többször családomban is, ki van zárva tehát, hogy engem bántani, rágalmazni akart volna. Mint-hogy pedig azok, amiket a Házban méltó felhevülésben mondtam, az ismeretlen *riágalmazóra* vonatkoztak, **Bessenyei** pedig engem nem rágalmazott, természetesen, hogy ezt a pártértekezleten készségesen ki fogom jelenteni. Hogy téves feltevésen alapuló nyilatkozataimmal a pártot nem akartam sérteni, azt már a Házban elmondtam.

Kolozsvárról táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: **Hegedüs Sándor** miniszter kerülete pártjának üdvözlő táviratára **Dörgö Albert** pártelnökhez meleg, köszönő táviratot intézett.

BELFÖLD.

Szöll Kálmán a királynál. **Szöll Kálmán** miniszterelnököt, aki a tegnapi és a mai nap folyamán ismételt gróf **Goluchowski** külügy-miniszterrel és dr. **Koerber** osztrák miniszterelnökkel a szönyegen levő aktuális ügyekben tárgyalt, ma délelőtt 11 órakor *ő felsége* hosszabb magánkihallgatáson fogadta.

A politikai husvét. A képviselőház mai ülésében elhalasztotta ülését április 18-ig. Időközben azonban az összejelhetlenség törvény reviziójára kiküldött bizottság április 1 én ül össze és folytatni fogja tárgyalását mindaddig, míg a javaslattal elkészül, úgy hogy talán már az összeülő Háznak betérjeshetői

esetleg jelentését. A Ház legközelebbi munkarendjét az Adria szerződésének részletes tárgyalása fogja lekötöni.

KÜLFÖLD.

Ismét a hármas szövetség. Érthetetlen volna, hogy mit akar a *New-York Herald*, amerikai lap létere, a hármas szövetség ellen való izgatásaival, ha nem tudnók, hogy az egész nem egyéb pusztá szenczió-hajhászásnál. Legutóbb maga **Zanardelli** ácfolta le a *New-York Herald* levelezője által neki tulajdonított nyilatkozatokat; de az amerikai lap csak nem nyugszik és visszavisszatér a hármas-szövetség témájára, amelyhez voltaképp semmi köze. Legújában azt írja, hogy Németország Angliát akarja belevonni a szövetségbe, mert *Olaszország okvetlenül kilép belőle* és az orosz-francia szövetséghez csatlakozik. Minthogy *Ausztria-Magyarország* Ausztria bomlása következtében megbízhatatlan szövetséges, Németország, nehogy izolálva maradjon, Anglia karjaiba vágyik. — Akármint álljanak is a dolgok, a hármas szövetséghez tartozó hatalmak el fogják végezni egymás közt a maguk dolgát, a nélkül, hogy a *New-York Herald* bölcseségére rászorulnának.

Salisbury. Az angol kormány elnökéről, **Salisbury** marquisról azt írja ma egy angol lap, hogy vesebajban szenved, amely hosszabb ideig gátolni fogja abban, hogy hivatalát ellássa. Angol parlamenti körökben ennél fogva azt javasolják, hogy a kabinetet egy elnök helyettes, vagy *alelnök* (Vice Prime Minister) kinevezésével bővítsék ki. A hetven éves **Salisbury** már korábban is érezte gyöngülését, melynek következtében terhes hivatalát nem végezhette oly buzogsággal, amint hosszas közpályáján megszokta; ezért nevezette ki külügyi államtitkár (külügyminiszter) **Lord Lansdownet**, magának csak az elnökséget és a külpolitika főirányvonalainak a kijelölését tartva meg. Most úgy látszik, a kabinet vezetését is más kezre kell bízni. Hogy ki lenne a helyettese, arról még nem szólnak a tudósítások.

HIREK.

Budapest, március 30.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Március 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **József főherceg családja.** **Klotild** főhercegnő, **József** főherceg felesége, leányaival együtt a **Buda** gőzössön több heti tartózkodásra **Palermóba** rándult. Mint távirattal jelentik, a **Fuda** gőzös tegnap **Génuába** érkezett és onnan folytatta utját **Fiume** felé, ahová március 31-én, vasárnap este érkezik meg. A főhercegi család még a jövő hónapot **Fiumében** tölti és májusban tér haza **Alesuthra**.

— **A német trónörökös Bécsben.** **Bécsből** táviratozzák: A *német trónörökös* április 14-én délelőtt 8 óra 30 perckor érkezik **Bécsbe**. A trónörökös mint *ő felsége* vendége a **Burgban** fog lakni. Április 14-én délelőtt 10 órakor a trónörökös jelen lesz az evangélikus templomban tartandó istentiszteleten, délután 5 órakor a **Burg** redut-termében diszbed lesz a trónörökös tiszteletére, este fél 8 órakor pedig theatre paré az **Operában**. Másnap, 15-én, délelőtt a város nevezetességeit nézi meg a trónörökös, este fél 6 órakor pedig udvari ebéd lesz, amely után a trónörökös az inkognitópáholyból végignézi a **Burgszínház** előadását. Április 16-án délelőtt lesz a tavaszi diszszemle a **Schmelzen**, délután ebéd **Ferenc Ferdinánd** főhercegnél, este pedig bál az **udvarnál**. Április 17-én a délelőttöt ismét nevezetességek megtekintésére fordítja a trónörökös, délután pedig ebéd lesz **Otto** főhercegnél, este bál lesz **Eulenburg** herceg német nagykövetnél. Április 18-án délelőtt a trónörökös visszautazik **Berlinbe**.

— **Ferenc Ferdinánd Horvátországban.** **Ferenc Ferdinánd** főherceg tudvalevőleg néhány nap óta feleségével **Abbazia**ban üdül. A trónörökös tegnap gróf **Bombelles** opekai birtokára utazott, ahol több horvát főúr részvételével nagy vadászatok folynak. A főherceg holnap délben visszatér **Abbazia**ba.

— **Az angol király követel Budapestén.** Mint megirtuk, tegnap este a bécsi gyorsvonattal érkeztek a magyar fővárosba **Edvárd** angol király követei, akik a trónralévéséről szóló jelentést nyújtották át **Bécsben** királyunknak. Az angol király követei: **Lord Walseley**, **Bacon** kapitány, **lord Castbrough**, **mr. Singe**

és *Hostham* ezredes. Az angol király küldöttei a Hungária-fogadóban szállottak meg. A társaság a szálló étkezőjében megvacsorált és nagy élvezettel hallgatta a cigányzenét. Este tíz órakor már mindannyian visszavonultak és reggeli félhétkor keltek. *Lord Wolseley* a déli órákban sétálgatott a városban Toronton angol főkonzullal, míg a többi ur kocsiába ülve nézte meg a főváros nevezetességeit. Délután a társaság a várba hajtatott. Tíz nap múlva a követség visszajön Budapestre és ekkor több időt szentel a magyar főváros megtekintésére.

— **A kis halott.** Mély szomorúság költözött be *József* főherceg családjába. Egy voloscai távirat szerint *József Ágost* főherceg és *Augusta* főhercegnő kis leánykája, a négyéves *Gizella* főhercegnő hashártya-gyulladásban meghalt. A fiatal főhercegi pár a *kis-jenői* vadászaton vett részt, a mikor hírt kapta a kis leányka megbetegedésének. Jelentéktelen bajról szólt a voloscai távirat s azért csak *Augusta* főhercegnő utazott le a tengerpartra, *József Ágost* főherceg pedig Kistapolcsányba ment. Ott érte az a távirat, hogy kis gyermekének állapota rosszabbra fordult. Meghülés okozta hashártya-gyulladás tünetei léptek föl a leánykán és mire édes atyja betegágyához érkezett, gyermeke már viaskodott a könyörtelen halállal. *Bécsből* a legkötümbb specialista sietett Voloscsába, de a győnye szervezet nem tudott megküzdeni a súlyos betegséggel. A bájos kis leányka, szüleinek szemefénye, most hófehér vánkons holtan fekszik és nem tudják fölkelteni többé a bánatos anyának esőkjai sem, aki oly hősiés önfeláldozással ápolta betegsége szomorú napjai alatt. *Klotild* főhercegnő két ifjabb leányával éppen most van hazatérőben Palermóból és Genuában kapta meg a szomorú táviratot kis unokája elhunytáról. Holnap vasárnap érkeznek meg Voloscsába, ahol még néhány nap előtt boldogan csókolgatták az angyalok közé ment kis gyermekét. A magyar nemzet szemében is fájó könyvet fakaszt a kis főhercegnő halála és részvéttel vigasztalja öreg királyát és a főhercegi családot, amely annyi szeretettel ápolja az örökül reámaradt nemes tradíciókat.

— **A német trónörökös eljegyzése.** Német lapok erőlyesen megalólják a német trónörökös eljegyzéséről és egy osztrák főhercegnővel vagy a cumberlandi herceg második leányával kötendő házasságáról elterjedt híreket. A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* erre vonatkozólag a következőket írja:

A német trónörökös nagykorúsítása óta az utóbbi időben az ifjú herceg házasságáról szóló híreket kolportálnak. E meglehetősen izléstelen s a valóságnak éppenséggel meg nem felelő híreszteléseket mi csak azért reprodukáljuk, hogy egyuttal a legerélyesebben meg is cáfolhassuk.

Az ifjú trónörökös, mint *Bécsből* jelentik, bécsi utja alkalmával *Deine* tábornok, volt bécsi katonai attasé, *Pritzelvitz* ezredes és báró *Goltz* főhadnagy kísérték.

— **Kertészeti kiállítás Budapesten.** Aki a virágok barátja, az vegegyen máris tudomást az Országos Kertészeti Egyesület által rendezendő első nemzetközi kiállításról. A rendező bizottság öttagú küldöttsége *Emich* Gusztáv elnök vezetésével *Darányi* földművelési minisztert kérte fel arra, hogy a kiállítás védnöki tisztét elfogadja. A miniszter köszönettel fogadta a megiszteltetést és állandó megbízottja gyanánt *Molnár* István országos gyümölcsészeti miniszteri biztost nevezte meg.

— **Uj címzetes püspök.** A király *Csávozszy* József telki címzetes apátot és váci székeskáptalani kanonokot ozerói címzetes püspökké nevezte ki.

— **Korányi Frigyes jubileuma.** Jövő hónapban ünnepli *Korányi* Frigyes tanár 50 éves doktori jubileumát. Az *Orvosi Kaszinó* e hó 28-iki ülésében elhatározta, hogy a legközelebbi napokban rendkívüli ülést fognak összehívni, hogy megállapítsák, mily módon üdvözöljék a jeles orvosnarrt. Mint értesülünk, a kaszinó *Korányi* tanárt disztagjává fogja megválasztani.

— **Küldöttség a hercegprimásnál.** A *Szamaritanus Egyesület* küldöttsége dr. *Böke* Gyula tanár vezetésével ma délelőn tisztelettel *Vasary* Kólos bitoros hercegprimásnál, hogy a kórházak vasárnapjának megtarthatóságát kérelmezze. A hercegprimás megengedte, hogy a kórházak vasárnapját április hó 21-ikén tartassák meg az egyesület.

— **Paderovszki gyász.** Nagy csapás érte *Paderovszki*, a nagy lengyel zongoraművészt. Fia a napokban meghalt egy bajor szanatóriumban, ahol kiosi kora óta ápolták. Az orvosok mindig azt mondták, hogy nem éri meg a tízenyolcadik élet s hogy mégis megérte, az atya remélni kezdett a felgyógyu-

lásában. Annál súlyosabban érte most a csapás. *Paderovszki* Madridban értesült fia haladásáról. Rögtön a szanatóriumba sietett, de már csak holtan láthatta. A szegény apa lélekállapota igazán szálamraméltó volt, úgy viselkedett, mint egy örült, folytonosan sirt és a gyermeke nevét emlegette.

— **Pulszky Ágost Lugoson.** *Lugosról* táviratozók: *Pulszky* Ágost képviselő ma délután ideérkezett felolvasást tartani. A pályaudvaron *Pogány* főispán fogadta, a kinek vendégszerelő házában szállott meg. Este 6 órakor tartotta felolvasását a *nemzetiségekről*, lényes, nagyszámú közönség jelenlétében. A román intelligencia szintén nagy számban volt jelen. *Pulszky* szabad előadásban fejtegette a nemzetiség fogalmát, annak kifejlődését s kimutatta, hogy sehol a világon a nemzetiségek oly előnyös helyzetben nincsenek, mint nálunk. A másfél órai előadás nagy hatást gyakorolt a közönségre, amely azt zajos tetszéssel fogadta. Az előadás után a kaszinóban a vendég tiszteletére közös vacsora volt.

— **Napidíjas tanítók jövője.** Valamikor a nemzeti művelődés napszámosainak neveztek őket, most pedig az a hivatalos elnevezés, hogy: székfővárosi óradíjas, megbízott és segédtanító. A cím sokkal hosszabb lett, a jövedelem alig gyarapodott valamivel. Budapest közoktatásának a lehető legszerényebben honorált szellemi munkásai, az óradíjas fővárosi tanítók ma *Veredy* tanfelügyelő és *Bánó* igazgató elnöksége mellett értekezletet tartottak és szerényen bár, de határozottan állást foglaltak a tanügynek tisztán financiaiális szempontból való megítélése ellen. A főváros vezető köreiből kiszivárgott az a hallgatag elhatározás, hogy az idén semmiféle tanítói állásra pályázatot nem fognak kiírni és a régóta megüresedett tanszékeket ezután sem töltik be rendszerezett fizetést élvező tanítókkal, csakis óradíjasokkal. Hogy miért? Erre egy szó adja meg a választ, mert: ocsóbb. A cél tehát az, hogy az okleveles tanítók jövője és existenciája révén eszközölkessenek financiaiális megtakarítások. A tanszékeket a főváros a törvény rendelkezései ellenére nem tölti be és így évente 30–40.000 koronát takarít meg — törvénytörtő intézkedések által.

Az értekezlet megemlíti azt is, hogy a tandíj-elengedések körül valamivel rigorózusabban kellene eljárni és ez évente legalább is 30–40.000 koronával gyarapítaná az iskolai jövedelmeket. Ez — az értekezlet szerint — nem ejtene csorbát a méltányosságon és viszont, ha az évek óta napidíjasodó tanítók jövője biztosították, ez lényegesen föllendítene az oktatás végeredményének értékét. Mert a tanító hangulata átragyog vagy átborong a gyermek arcán és keresztülszűrődik a fiatal lelkek hangulatán.

A tanítók értekezlete a következő két pontba foglalja óhaját. Először: A megüresedett és rendszeresített tanszékekre hirdettségük az idén is pályázat. Másodsor: Két éven túl semmiféle tanszék ne töltsék be ideiglenesen.

— **Tanulmányut.** *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter gondoskodásából és segítségével a kolozsvári állami tanítóképző-intézet 56 növendéke, az igazgató és négy tanár kíséretében vasárnap, e hó 31-én hazai tanulmányutra indul. Budapestre holnap délután 6 óra 20 perckor érkeznek és három napot töltenek a fővárosban. Itt időzésük alatt a *Ferenc József* Tanítók Házának lesznek vendégei. Az *Urania* tudományos színház elnöksége nagyszámú ingyenes jegyet bocsátott az ifjak rendelkezésére. Budapestről április 4-én reggel mennek tovább Fiuméba, a honnan 7-én érkeznek vissza Kolozsvárra.

— **A császár és Berlin városa.** *Berlinből* jelentik: A községtanács tagjai között mozgalom indult meg, melynek az a célja, hogy a városnak állást kell foglalnia azzal a feltétellel szemben, melyet *Vilmos császár* a Sándor-övezet új kaszárnyájának fölavatásán a berlini polgárságról mondott.

— **A király és a hivatalnok urak.** Az olasz királyi udvar lapja, a *Fanfulla*, a következő történetet beszéli el:

Tegnapelőtt reggel III. Viktor Emánuel király igen fontos államügyben értekezni óhajtott külügyminiszterével. Ezért délelőtti tíz órakor minden kíséret nélkül gyalog elment a miniszteriumba. Ott megérkezve az összes hivatalokban csak egy kis hivatalnokot talált, aki megismerve a királyt, ijedten felkiáltott:

— Oh, felséges uram, a miniszteri hivatalnok csak tízenegy órakor jönnek a hivatalba.

A király ezt mosolyogva tudomásul vette s visszatért a *Quirinálba*. Tegnap óta azonban nemcsak a hivatalnokok, hanem a külügyminiszter is kilenc órakor jár hivatalába.

— **A második.** A kávéházban ül egy ur. Ujságot olvas és szivarzik. Hirtelen leteszi az ujságot s aztán lehajítja a fejét az asztalra. Kis vártaiva fölnéz, összeráncolja a homlokát s a mutató ujjával a homlokára bök.

— Te gondolkodol? — kérdi tőle egy ur, aki most lépett be.

— Igen, kérek, ne zavarj.

— Kérek — mondja a második ur s csöndesen leül. Így ülnek egy félóraig.

A második ur is ujságot olvas, aztán ő is leteszi maga elé, ő is összeráncolja a homlokát s ő is gondolkodik.

— Te gondolkodol? — kiált rá egy harmadik ur, aki ebben a pillanatban lépett be.

— Igen, kérek, ne zavarj.

— Kérek — mondja a harmadik ur s csöndesen leül a szomszédasztalhoz. Kis vártaiva már ő is leteszi az ujságot s ő is törli a fejét. Ekkor belép a negyedik ur, az ötödik, a hatodik s a századik.

Mindenki gondolkodik. Mindenki törli a fejét. Olykor egymásra néznek, míg végre megszólal valaki:

— Kitalálta?

— Nem.

— Bőrszató.

— En már délután fél egy óra óta itt ülök s gondolkodom.

— Semmi. En már két nap óta nem alszom. Mindig gondolkodom. Már lázám van a sok gondolkodástól. Pincér! Hozzon egy pohár vizet!

A kávéházban mindenki csöndesen ül. A pincér is ott gubbaszt a sarokban s gondolkodik.

— Pincér! Most már huszadszor kérek egy pohár vizet. Miért nem jön?

A pincér csak ül a helyén s meg sem mozdul.

— Pincér! Pincér! — ordít az ur s összeüti a vizes poharakat.

Végre jön a pincér.

— Hát magának ezerszer kell mindent parancsolni. Nem hallotta, hogy tiszter is hívtam. Mit ül ott, mint a bagoly?

— Bocsánat — hebegi a pincér — gondolkodtam.

— Gondolkodott? Mi az ördögön gondolkodik maga? Mi?

— Azon gondolkodom kérem, hogy ki lehet az a második.

— Milyen második?

— Hát az a második képviselő, akire *Rakovszky*...

— Ja?

A haragos ur hirtelen megszelidül, simogatni kezdi a pincért s könyörgőre mondja:

— No mondja meg. No mondja meg, édes.

— **Uj rend az orvosgyetemen.** Az orvosi egyetemen legutóbb életbeléptetett új szigorlati szabályzat folytán nem kötelezők többé az orvostanhallgatóknak az ásvány-, növény- és állati alapvizsgák. De azoknak az orvosnövendékeknek, akik az idén iratkoztak be először az egyetemre, még le kell tenniük a természetrajzi vizsgákat is. Az érdeklét ifjak a serelem intézkedés ellen *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszterhez fordultak és kérvényükre most kapták meg a választ, amelyet *Békay* dékán az orvosi fakultás fekete tábláján a következőképp hirdettet ki:

A budapesti kir. m. tud. egyetem első-éves orvosnövendékeinek a természetrajzi tárgyakból vizsgázás alóli felmentése iránti kéreése teljesíthető nem volt, miután ő cs. és kir. felségének *Bécsben* f. évi január 11-én kelt legfelsőbb elhatározása akként rendelkezik, hogy a folyó 1900/901. tanévben beiratkozott orvostanhallgatókra nézve a természetrajzi tárgyakból az orvosi tanfolyamban történt beiratkozások idején fennállott vizsgázási kötelezettség átmeneti intézkedésképp érvényben maradjon.

— **Prém József ünneplése.** *Prém* József, *A helikoni ünnep* című pályanyertes vigjáték szerzője egész sor üdvözölő táviratot kapott *Keszthelyről*, melynek fényes multját megeleveníti művében. Most maga a város előjárósága a következő üdvözetlet küldte a szerzőnek:

A helikoni ünnepek városa igaz örömmel küldi önnek üdvözetletét diadala alkalmából. Bárha minden író hasonló lelkesedéssel dolgozna föl azokat az eszméket, melyek vonatkozásukban tisztán magyarok s hasonló szeretettel városlóink élénk a magyar kultúra lánglelkű apostolait. — *Keszthely város előjárósága.*

— **Öngyilkos urasszony.** Ma délután a *Margithid* alatt egy fekete ruhás hölgy ugrott bele a *Dunába* és a habokban nyomtalanul eltűnt. A parton ott hagyta a kalapját, amely mellett egy levél feküdt a következő címmel: *Braun Kornélia, Izabella-utca* 78. sz.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fülslegesség teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, *Andrássy-út* 38. szám.

— **Váratlan segedelem.** Az, hogy nem boldog a magyar, nem is ujkéletű szállóige már s a hon legjobbjai hiába törik hosszas idők óta a fejüket azon, hogy ugyan mi módon segíthetnének ezen a szegény, árva magyar népen, amelynek nincs testvére sehol a világon, de igenis van sok ellensége itt benn a hazában. Most végre föléssallanik egy reménység. Ismét Bécsből jö a segedelem, ahonnan annyi áldás szállott már jó Magyarországra. Sietünk közreadni az örömhírt, amelyet tudósítónk a telefon drójtján röpített át hozzánk. Ime a vigasztaló szöveg:

Bécs, március 30.

Itt ma névtelenül megjelent egy felhívás, amely népgyűlésre hívja egybe azokat, akiknek a szíve megégett „a szegény magyar nemzeten, amely a kormány erőszakoskodásai, a csendőrség embertelen kínzásai, a főispánok és a szolgabírák brutális tulkapásai miatt segítségért kiált”. A felhívás természetesen német nyelven jelent meg, még pedig kerékbetört német nyelven. Hogy kik az összehívók, azt csak sejtetni lehet. A népgyűlés a Reichsrathstrasse 1. számú házában levő Ressource-teremben lesz, ahol a keresztény-szocialisták szoktak gyűlésezni. Az ékes felhívás így hangzik:

Társak! A magyar nép a kormány és hadának szegény áldozata, a szolgabírák, főispánok és a népbütitő fekete csuhások alattalan, az emberi méltóságát lealázó uralma alatt görnyed és a csendőrség és rendőrség szuronyainak állandó oéitáblája. A parlamenttől, amely erkölestelenül, gázol és jogtalanul alakult meg, amelyben nem a népképviselő, hanem a piszkos, aljas, önző üzleti szellem uralkodik, ettől a parlamenttől segítséget nem várhat. Ezt a szemétdombot, a magyar parlamentet, budapesti társaink széthányták s büze egész Magyarországon, sőt annak határain túl is elterjedt; mi is érezzük azt itt Bécsben.

Március 31-én, vasárnap délelőtt pont kilenc órakor az I. ker. Reichsrathstrasse 1. szám alatt levő Ressource-teremben, (a parlament közelében) nagy, nyilvános népgyűlést tartunk, melynek napirendje a következő:

1. Magyarország politikai viszonyai.
2. Általános, egyenlő és közvetlen választói jog.
3. A magyar nép nyomora és annak okai.

— **A rák gyógyítása.** A Daily Mailnek táviratozók New-Yorkból, hogy Gay Lord, a buffalói egyetem orvosának, több évi kísérletezés alapján bebizonyította, hogy a rákot állati paraziták okozzák s hogy neki sikerült ilyen bacillusokat tenyésztenie. Gay Lord ezekből a kultúrákból a bacillusok minden stádiumában preparátumokat állított elő s azt mondja, hogy rájött a rák-betegség gyógyításának a módjára, amelyről a kormánynak részletes jelentésben fog beszámolni.

— **Csernátony emléke.** A Magyarországi Hírlap-írók Nyugdíjintézetének igazgatósága legutóbbi ülésében a hála és kegyelet meleg érzésével emlékezett meg néhai Csernátony Lajosról, az intézet elhunyt tagjáról s jövetejéről és elhatározta, hogy Csernátony Lajos nevét viselő örkös alapítványul fogja kezelni azt az összeget, melyet az elhunyt az intézet javára hagyományozott. Elhatározta az igazgatóság, hogy a legösszintébb köszönetét nyilvánítja dr. Korányi Frigyes és dr. Müller Kálmán tanároknak előtt azért az önzetlen odaadásért, melyet az elhunyt utolsó betegségében ápoltak, továbbá dr. Pertik egyetemi tanárnak, dr. Demjanovics Emilnek és Gajári Ödön országgyűlési képviselőnek. A Hírlap-írók Nyugdíjintézetének közgyűlésén javaslatba hozták, hogy Csernátony aroképe az intézet tanácskozási helyisége számára megfestessék.

— **Klotild főhercegnő védnöksége.** Klotild kir. hercegnő elfogadta a Mária Erzsébet jótkönyv négyesület védnökségét. Ez az egyesület harmincegy évi óta segit pénzrel, étellel, ruhával és tüzelővel a főváros szegénybárákban lakó szegény gyermekek számára több helyen iskolákat rendezett be, melyben a leányokat kézimunkára is tanítják. Vasárnaponként templomban vezetik a szegény gyermekeket és meleg étellel látják el a rendszeres ruházásukat.

— **Angol lojalitás.** Furcsa esetről írnak a londoni lapok. A minap egy automobil-kocsi, amelyet egy német gépész vezetett, túlságos gyorsasággal vágatott végig London utcáin. Az egyik fordulónál aztán szerencsésen neki is ment egy lóvasuti kocsinak, amelynek oldalát betörtte. Nagy csődület támadt erre, s a rendőr is előkerült.

— Hogy hívják? — rivalt rá a gépészre.

Ez megmondta a nevét.

— Hát a gazdáját?

Nyugodtan felelt:

— *Eduárd király.*

Erre aztán visszatette zsebébe kis könyvét a rendőr, s rákiáltott a tömegre:

— *Utazó király kocsijának!*

Amire az automobil elpörgött, s a lóvasuti kocsi tört bordával gurult tovább...

— **Az uszályos ruhák ellen.** A müncheni asszonyok egy része a következő fölívást intézte tegnap városuk lakosságához:

A tüdővész, mely évről-évre könyörtelen szedi áldozatait, olyan ellenségünk, amely ellen minden gondolkodó és érző embernek sikra kell szállania. Mindnyájatokat, főleg asszonyainkat és leányainkat arra kérjük tehát, hogy mondjanak le a hiúságukról s vessenek véget az uszályos ruha divatjának, amely egyik igen nevezetes szállítója a tüdővész bacillusainak. Az utca porában millió számra tenyészik ez a bacillus s az uszályos ruhákkal egyik helyről a másikra hordják az asszonyok. Ezt a port lélekezbe az utca onthon a hozzátartozók, a cselédek, akik az urnők uszályos ruháit tisztogatják. Hiszszük, hogy nem akad nő Münchenben, aki pusztá kedvtelésből s hiúságból ezreknek halálát fogja okozni.

A müncheni asszonyok fölívását utánozhatnák a budapesti hölgyek is.

— **Öngyilkosok rovata.** Rovatba foglaljuk őket, vagyis egyesített hírből számolunk be öt öngyilkosságról.

Turánzky Károly tizenhárom éves polgári iskolai tanuló, ma délután elhagyta Lánchid-utca 6. szám alatti otthonát és egyenesen a Dunánál ment. A Lánchid közepéről ugrott bele a habokba és eltűnt. Öngyilkosságának oka az, hogy éberekedési iskolai bizonyítványa szerint, két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Balog Benő tizenhét éves tejes-fiu ma délután felakasztotta magát a Gyarmat-utca 45. számú ház egyik kamrájában. Mire észrevették meghalt. Holttestét az orvostani intézetbe szállították. Tettének oka: életuntáság.

Sátoralja-Ujhelyen Pavlonyi Ákos, 59 éves vasuti alkalmazott ugyanezen ma föbe lölte magát. A hirodó távirati értesítés szerint ennek az öngyilkosságnak az az oka hogy Pavlonyi annak idején elmulasztotta a megnősülést és most nagyon ridegnek találta az agglégény életet.

Ugyanezen távirati hír közli velünk, hogy Pető Mihály és Oláh Anna Kalénán, Homonna mellett az erdőben fölakasztották magukat. Öngyilkosságuk oka szerelem, illetőleg az, hogy egybekelésüket Pető apja elengedte.

A két gyermeket kősinyes, gyerekes ok kergette a halálba, a két szerelmelet a reménytelen jövő és az agglégényt az elhibázott mult ölte meg.

Változatos okok, egyforma végeredmények.

— **Harc az indián-históriák ellen.** Robinson, Bőrhárisnya, s a sok szép kalandos história, amely az alsó gimnazistáknak annyi édes örömet szerez a keserves sok lecke között, száműzetésre van itélve. Nem minálunk Magyarországon, csak onadt a Lajthán túl. Az osztrák tanító-egyesületek nagy harera készülnek Cooper munkái ellen. Feltűnik fölük a gyermekeket, a serdülő ifjúságot. Hogy az indián-történetek nagyon felizgatják a fantáziájukat és bajba keverik őket. A minap két diákocskó eltűnt, napokig hiába keresték őket, de aztán mégis elesítették őket valahol a hetedik határban. Vallatták, faggatták őket, arra bevallották, hogy vadászni mentek — veresbőrűeket. Az osztrák tanítók erre gondolták meg végre magukat. Most már esordultuk a pohár: Le a Cooper históriáival! Indiánust se írásban, se képen ne faljon a gyerek. És először is a könyvtárakból, tudniillik az iskolai könyvtárakból pusztítsák el a veszedelmes könyveket, aztán majd kitalálnak arra is valamit, hogy se otthon, se másutt ne juthassanak a kis diákok skalpoló indiánusokról szóló történetekhez.

— **Öngyilkos postafisz.** Munkácsról írják: Haluska Imre 22 éves munkácsi postafisz e hó 29-én délelőtt a munkácsi határban agyonlőtte magát. Előző éjszaka vándor és énekes társasággal mulatott és meglehetősen kőltekezett. A rögtön megtörtölt pénz-tárvizsgálat 3—400 korona hiányt állapított meg. Valószínűleg ez kergette a halálba.

— **Hézagosság.** Dr. Dénes Endre, ismert nevű fővárosi ügyvéd eljegyezte Maivovits Gizit kisasszonyt, Maivovits Mór nagykereskedő és vállalkozó leányát Mária-Radnáról.

Lipesey Kálmán, a Rózsa Kálmán-féle könyvkiadó-cég igazgatója, eljegyezte kristóry Szeleni Zsombor nyug. honvédezádos leányát Irenét.

Weidmann S. Sándor magánhivatalnok eljegyezte

Ehrenwald Bertá kisasszonyt Eudapestben.

— **Az orosz rém.** A diákforradalommal kezdődött oroszországi mozgalmakról megdöbbenő híreket kapunk ma Lembergen át a Slovo Polski utján. A tudósítás szerint e hó 24-én egy 800 munkásból álló tömeg gyűlt össze a Nevski Prospektben, aztán forradalmi dalokat énekelte, a Téli-palota felé vonult. Nyolc sztonya közökárg karddal támadta meg a tömeget és a Nevski Prospektben valódosága esata támadt, amelyben mind a két részben igen sokan haltak meg. Csak akkor sikerült a tñntető tömeget szétverni, mikor nagyszámú gyalogság jött a kozákok segítségére.

Vasárnap reggelre felhívásokat ragasztottak a falakra, amelyekben fegyverre szólították a lakosságot és buzdították a katonaságot, hogy segítse a népet. A plakátokat hamarosan lekaptartatta a falakról a rendőrség.

Pétervártól Carszkoje-Szeloiq, ahol most a cári család tartózkodik, a vasútonalatt szuronyos katonaság szállította meg s az egész uton sorfalat áll éjjel-nappal. Carszkoje-Szeloban a testőrezred folyvást készenlőben van.

Lagovszki, aki merényletet követett el Pobjedonosev ellen, azt vallotta, hogy meg akarta bosszulni Oroszország legnagyobb s leghatalmasabb sasa, Tolsztoj Leo ellen elkövetett igazságtalanságot. Bogoljov miniszter gyilkosát, Karpovicsot életfogytig tartó kőnyszermunkára ítélték és Pétervár közelében egy várba szállították.

Muratovico, Sibjagin és Kuropatkin miniszterek egyre-másra fenyegető leveleket kapnak.

Hire jár, hogy Tolsztojt le fogják tartóztatni és internálni fogják egy fellegvárba.

A zavargásokról és a véres összeütközésről szóló közlemények továbbítása lehetetlen, mert a cenzura szigorú rendelete adott ki ez ellen.

Bildőszokban vasárnap véres harc folyt a lakosság és a katonaság közt.

— **A vértés boglári postarablás.** A bioskecsákvári postakocsis gyilkosait még most sem keritette kézre a csendőrség. A vizsgálat a következő adatokat derítette ki: A postakocsi reggeli négy órakor indult el. Ót órakor ért Vértés-Boglár község határába, ahol a kocsiát közvetlen közelből hátulról két halálos lövéssel leterítették. Ezután az áldozatot a kocsiira dobva, behajtották a szántóföldek közé, ahol egy félreeső helyen feltörték a kocsiát és kifosztották. A kocsiiban, postaszákáiban 700 korona értékű ezüstpénz, egy hivatalos borítékban pedig 700 korona értékű 6- és tízfórintos bankjegyek voltak. Ezt magukhoz vették, de amellet minden nagyobb alaku levélküldeményt, melyben pénz sejtettek, föltűptek.

Több pénzt azonban nem találtak. E közben, ugy lát-szik, a kocsiát életjelet adhatott magáról, mire fejsze-csapásokkal összeroncolták a fejét. A meggyilkolt kocsiis neve Kovács János; négy gyermek atyja. A székesfehérvári csendőrezredes maga is tevékeny részt vesz a tettesek föl kutatásában. Hír szerint már nyomkban is vannak a gyilkosoknak, akiknek a kocsiis ismerősei közül kellett kikerülnök. A vizsgálat részletesebb adatait titokban tartják.

— **Uj sikkasztás Aradon.** Az aradi adóhivatali sikkasztás az államot, Krivány sikkasztása Arad vármegyét érintette. Most Aradon újabb sikkasztás történt, amely a véros kaszáját dősmálta meg. Mint levelezőnk táviratozza, a város főpénztárában sikkasztásra jöttek rá. A bünső hivatalnokot még nem ismerik, de gyanúsítják a sikkasztással Mahelka főpénztári ellenőrt, aki már két napja nem jár hivatalába és akit Aradon nem is találnak. Mahelkáról ismerősei azt mondják, hogy nagyon el van adósodva, sok hivataltársa többször jött állott érte és ezeket most érzékenyen megkárosította. Mahelkát a polgármester felfüggesztette hivatalától és elrendelte a pénztári könyvek tüzetes rovanolását.

— **Fürdő-kezdemény az újságíróknak.** Dr. Mangold Henrik királyi tanácsos, balatonfüredi orvos, Vészi József országgyűlési képviselőhöz, a Budapesti Újságírók Egyesülete elnökéhez intézett levelében azt a néma ajánlatot teszi, hogy a balatonfüredi Stefánia főhercegnő nevét viselő lakházban díjtalanul bocsát rendelkezésre az egész fűrdődő tartamára egy kétágyas szobát az egyesület tagjai részére. A beteg egyesületi tagoknak ingben orvosi kezelést is biztosít. Az egyesület legközelebbi választmányi ülésén fejze ki ezért hálás köszönetét.

— **Husvétli szűnet.** A főváros leg több középiskolájában ma osztották ki a második harmadbeli értesítőket. A bizonyítványosztás után megkezdődött a husvétli szűnet, mely a mai naptól kezdve április 10-éig tart.

— **Királyi elismerés.** Ó felsége a király Sternberg Dezső eszázári és királyi udvari hangszergyárosnak a párisi világkiállítás lényes sikere érdekében mint csoport-bizottsági tagnak a kiállítás előkészítésében kifejtett buzgó, odaadó és eredménydus tevékenységéért legteljesebb elismerését fejze ki.

Hölgyeknek

kedvező alkalmat nyujtok clemó és jó bevásárlásra. 120 cm. széles gyapjúelmők 45 kr. 120 cm. széles papla gyapjúelmők 47 kr. 120 cm. széles angol papla és divatelmők 65 és 90 kr. Csipkefűzőnyökök, romek kivételben, 100 cm. széles, 1 pár 2 darab 93 kr.

LUKÁCS MÓR,
VIII., József-körút 77-79. sz.

Rahi bég eltűnése. Konstantinápolyban a minap Rahi bégről, a török szultán kedvelt kamarásáról nagyon rosszakat beszéltek. Már-már azt fogták rá, hogy megszökött, áruló lett, hogy az angol követ-ségre menekült fontos állami okmányokkal. Aztán kitért, hogy a dolog még sem annyira komoly. Az történt, hogy a bég, amikor a szultántól távozott, nem hazament a hites feleségéhez, hanem egy szép örmény asszonyhoz, aki szemben lakik az angol nagykövetséggel. A szultánnak időközben szüksége volt a kamarásra s elküldött a lakására. A felesége azonban azt mondta, hogy nincs otthon. Egy rendőr aztán rátalált a szép asszonyra.

Egy párisi könyvtár árverelése. A minap árverezték el Párisban az elhunyt Guyot de Villeneuve híres könyvtárát, amely rengeteg, szinte felbecsülhetetlen értékű ritkaságot tartalmazott. A könyvtár első fele már régebben elkelte vagy félmillió frankért. A második részét az árverésnek csak első napján 48.520 frank folyt be. Legdrágábban keltek Malcherbe válogatott művei, amelyeknek födelén de Thou címere ékeskedett. Az 1630-ban kiadott műért hater ezer frankot adtak.

Végzetes kísérletezés. Nagy szerencsétlen-ség történt ma délelőtti 11 óra tájban a Hársia-utca 58. számú házában, ahol Heuffel Sándor magánmérnöknek van a laboratóriuma s vegyiskísérleti állomása. A helyiségben, mint rendesen, ma is megjelent Gönczy Sándor buji születésű 22 éves műegyetemi hallgató, szigorló gépészmérnök, s egy új, általa feltalált gázral kezdett kísérletezni. A dolog ment egy ideig, de később végzetessé vált. A gáztartó hirtelen szétrobbant, a szétlőtt gáz pedig meggyújtotta. A szerencsétlen fiatal ember oly súlyos sebeket szenvedett, hogy haldoelve került a Rókus-kórházba, Récezy tanár kórtermébe. A szerencsétlenül járt teknikus arca, kezei, teljesen észérezte, de a lángok nem kímélték testét sem. A ruha legett róla, s iszonyatos kínok között esett össze. A detonáció következtében a laboratórium majd minden ablaka betört s a lángoktól a berendezés is tüzet fogott. A veszedelemről nyomban értesítették a tűzoltóságot, amelynek részéről Blaschnek segédosztály vezetése alatt kivonult a VI. kerületi és központi őrség. Dolguk azonban nem akadrt márt. Az áldozat a Rókus-kórházban eszméletlenül fekszik s eddig kihallgatni nem lehetett.

Ingeny kenyer. A Podmaniczky-utcai kenyérszót boltban pénteken 9200 adag kenyeret osztottak ki. Ujabbán adakoztak: Dr. F. R. 5 korona. Ungár Gyula 5 korona, Dr. Ernst József 10 korona, Weisz Nándor 580 korona.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték mai húzásán kétszáz ezer koronát nyert 18445, harmincezer koronát 52717, huszezer koronát 8365, tízezer koronát 12111, ötezer koronát 45453, 43241, 72628, kétezer koronát 32194 66419 81069 49865 92415 47412 64080 12205 17537 3429 88111 62449 ezer koronát 22368 33649 65940 25616 99367 3080 57593 25160 34878 68044 48602 197 93982 85460 22749 49145 87004 50433 29305 60844 92416 31631 19777 16471 33210 40633 ötszáz koronát 49282 20769 13277 9389 42348 95111 7979 89054 48283 51213 51526 82049 26939 75740 23880 65209 86299 24375 34928 25251 71216 82774 19492 53143 45233 94944 348 14339 19899 90084 36978 22638 70505 42098.

Lukács Vilmos bankházából, Budapest, V., Fürdő-utca 10. sz., vegyének osztálysorsjegyeket.

Az angol szabóhoz címzett áruházban, Kohn Heilmann és fiainál, a legegységesebb uri és gyermekruhák kaphatók. Szilárdan szabott és nagyon jutányos áron legegységesebb felöltők, kerékpár-föltönyök, kamgarn- és cheviot-ruhák kaphatók a cégnél, amelynek jó híre közismert.

Gyermekáldás — Istendáns. Az osztálysorsjáték e hó 28-iki húzásán a 400.000 koronás főnyeremény a Kronfeld és társa zágrábi bankóig által eladott 56040 számú sorsjegyre esett. Ezuttal Fortuna nem volt vak, mert bőségzaruját csupa szegény, szűkölködő család fölött szórta. A nyeremény egy részét egy szegény 8 gyermekkel megáldott munkás nyerte. A szerencsés nyerveknek Kronfeld és társa Zágrábban nyereményüket azonnal készpénzben kifizette.

Már harmadszor keresi fel a szerencse, egy év leforgása alatt Fleissig Sándor bankházát (VII. Erzsébet-körút 2. sz.) A mai osztálysorsjegy húzásánál a tízezer koronás nyeremény, az ezen föléjárású által eladott 12.111 számú sorsjegyre esett.

Barnum és Bailey. A Tattersall őriási területé még ma alig sejteti, hogy jövő kedden színelhely lesz mozgalmal eseményeknek, amikor a megérkezik Barnum és Bailey „A világ legnagyobb látványossága”. E hatalmas területen 12 őriási ponyvasátor terül el, amelyekben feltűnő módon lógnak egy gyönyörű paraper-nálák, mint a csodás lánivalók elhelyeztetni. A nagy látványosság Bécsből érkező külön vonattal érkezik, saját külön e célra szerkesztett 16 méter hosszú kocsi-ját használva. A megérkezés ideje kedden reggel 6:20, 7:20, 7:40 és 8 órára van tervezve a keleti pályaudvaron. Megérkezés után rögtön hozzáfognak a kocsi kirakásához és mihelyt a nagy wagonok a a kiállítás területére megérkeznek, azonnal hozzáfognak a sátrak felállításához. Bailey James A., ez őriási látványosságnak vezérszellemé arra kötelezte magát, hogy ezekre menő látványosságait azok teljes összességében hozza Budapestre, oly összességben, mint a

minőben a látványosság tavaly nyáron Németországban és a téli időny alatt Bécsben volt látható. A megnyitót előadás vasárnap április 7-én tartatik meg, kezdődik délután 2 órakor és este 7 1/2 órakor. Naponta két előadás tartatik április 21-ig, amidőn a budapesti tartózkodás határideje lejár.

(x) **Kérjünk mindezt Emke-gyűjtőt!**

(x) **Elegáns divatos ruhák készülnek** Tereczky és Lilienberg férfiszabó cégnél, Budapest, Városház-utca 12.

(x) **Takarékos ember kenje be cipőjének talpát Durdorral;** ezáltal ötször oly tartós és víz-áthatlan lesz. Ára 1 korona, Duratorgyárban, V. Lipót-körút 1/B.

(x) **Az Állatkert igazgatósága** a nagyérdemű közönség szórakoztatására májól kezdve szerződtette Judge Alaska urat, ki a rendes belépti díj mellett a délutáni órákban tartja meg pártját ritkító előadásait az ő remekül idomított orosz-lán-fókáival.

(x) **Az ifjúság forrásának** kétségtelenül Schaffer Róza asszony a felfedezője. A mesét valóra váltotta az általa feltalált Poudre crème és az Eau ravissante. A női arca örök ifjúságot varázsol és a női szépséget állandóvá teszi. Ezek a szereket önmagán próbálta ki és a kor nyomatéka tűnt el felette. A Poudre crème és az Eau ravissante ne hiányozzék egyetlen szép nő pipereasztaláról sem. Schaffer Róza műterméke Bécsben (L. Kohlmarkt 6.) van.

(x) **Husvétli tojások** és fecskenedők Kertész T.-nál.

Budapesti Újságírók Egyesülete.

— A választmány évi jelentése. —

Budapest, március 30.

A Budapesti Újságírók Egyesülete holnap, vasárnap délelőtti tízenegy órakor tartja évi rendes közgyűlést. Az egyesület évi jelentése testes füzet és élénk képét adja az egyesület működésének.

Az elmúlt év zajtalan, de eredményes munkálkodás esztendeje volt. Főképpen két irányban nyilvánult az egyesület törekvéseinek sikere. Felvirágoztatta segítő-alapját, mely mint az egyesület körében, de külön működő intézmény a legáltalánosabb tevékenységet fejtette ki. Több hírlapírói existenciát mentett meg olyan anyagi zavarokból, melyekben különben talán nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is a zűlés veszedelmébe juthattak volna. Az egyesület valóban gondviselésszerű eszmét valósított meg, mikor a segítő-alapot létesítette. Igen jelentős eredményeket ért el azonban az egyesület belső életének a terén is. Eredményesen munkálkodott azon, hogy a kartársak erkölcsi érdekeit védelmezze. A kartársak együttérzését ápolta, és erősítette az újságírók tekintélyét és a budapesti sajtó reputációját. Arra törekedett, hogy a társadalom rokonszenvét a hírlapírói testület iránt fölkelte, és a hatóságok előtt a hírlapírók testületének és a hírlapíróknak tiszteletet szerezzen. A választmányunk gyakran volt alkalma arra, hogy olyan ügyekbe avatkozzék, melyek a hírlapírókat anyagilag vagy erkölcsileg érintették. A választmány mindig eredményesen ült bírót székét, vagy közvetített gondosan és szeretettel a fölmerült kérdésekben. Az egyesületben lassankint valódi rendszerré fejtett ki a hírlapírók egyes-bajai dolgainak elintézése. És annyira megerősödött a hazai újságírókban az egyesület iránt mint bírói intézmény iránt is a bizalom, hogy az egyesület körén kívül eső újságírók is sokszor fordultak a választmányhoz, mikor vagy egymás közt történt összeütközések esetén, vagy a hatóságokkal szemben ügyöknek igazságait keresték, vagy testületi védelem szükségét érezték.

Behatóan foglalkozott a választmány az újságírói kamara kérdésével. Ezt a kérdést nem az egyesületben vetették fel. Az egyesület már évekkel ezelőtt elintézte ezt a kérdést, mikor egyik tagjának erre vonatkozó indítványát a közgyűlés elvetette. Most újabb an az újságírói kamara kérdését egy másik egyesület vetette fel, melynek azonban túnyomóan nem újságírók a tagjai. Minthogy az egyesületet egyenesen felszólították a mozgalomban való részvételre, a választmány behatóan tanácskozott a kérdésről. Egyhangulag arra a megállapodásra jutott, hogy miután a B U. E. az összes gremiális feladatokat, mint a fővárosi újságírók illetékes érde- és szakképviselője, hivatásosan és következetesen gyakorolja; napirendre tér az újságírói kamara kérdése, valamint a fölött az eszme fölött is, hogy az újságírók magánjogi viszonyainak törvény úján való rendezése a sajtó részéről kezdeményeztessék. Amikor az újságírói kamara kérdése, illetőleg annak terve később az említett egyesületben az újságírói érdekképviselő eszméjére redukálódott, a választmány újabb foglalkozott a kérdéssel. Álláspontját ezuttal sem változtatta, hanem részletesebben is kifejtette, hogy a budapesti újságírók egyesülete az újságírói kamarai érdekképviselő minden feladatát sikeresen végzi és így minden új intézményt fölöslegessé tesz.

A könyvatos újságokból átvett hírek minőségének a megállapításával egy konkrét eset alkalmából foglalkozott a választmány és a kérdést véleményezés végett több elismert tekintélyű magyar jogtudósnak küldötte meg. Fontos az a legújabbban keletkezett mozgalom, mely a szerentelű elhárarapozott könyvatos újságok megrendszabályozására és a nagy számmal keletkezett kétes existenciájú sőt nyilvánvalóan büns viselkedéseket üző némely könyvatosok leleplezésére irányul. Az állás nélkül szűkölködő hírlapírók számára állandó állásközvetítő bizottságot létesített az egyesület. Foglalkozott a választmány az árjegyzékek hírlapbélyeggel történő postai szállításának dögával is. Feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez, kifejtve panaszait és kérve az időszaki sajtóra sérelmes gyakorlat megszüntetését. Az egyesületnek három nagy halottja volt: Lukács Béla, a volt miniszter és párisi kormánybiztos, aki mint újságíró kezdte karrierjét, Csernányi Lajos, a magyar sajtó doyenje és Papp Dániel, a lényes tehetségű író és újságíró.

A segítő-alap igazgató-tanácsának évi jelentése szerint az alap 1897-ben 8000 korona törzsvagyonnal indult meg, és ma, alig négy év múltán a negyedik esztendő törzsvagyon-kimutatását 192.000 koronával zárja le. Kétszázézer koronából tehát éppen annyi (8000 korona) hiányzik, mint amennyivel a törzsvagyont elkezdte nem egészen négy év előtt. Alapító tagok az idén 15.200 koronával, adományok 5439 koronával a persely-jövedelmek 812 koronával járultak az alap céljaihoz. A törzsvagyonhoz az idén 15.600 koronát esatoltak. Az elmúlt évben 11.514 koronasegély-kölesönt és segélyt adott az alap 84 hírlapíróknak, kik közül 44 nem volt tagja az egyesületnek. Négy év alatt közel 30.000 koronát osztottak ki 170 hírladír köz. A segítő-alapnak nagy orvosi kara van, amely ingyen kezelésben részesíti a tagokat, a gyógyszerérti könyvek pedig 25%-árengedményt biztosítanak minden gyógyszer-tárban minden receptnél. Számos fürdő részesíti az egyesület tagjait kedvezményben. Dr. Conried Albert edeláchi orvos idegyógyintézetében minden esztendőben két tagot egy hónapra át ingyen fogad be. Széchy Károly herculesfürdői nyaralójában ingyen ad az egész idenyre egy szobát. Érvényben maradnak természetesen a régi kedvezmények is. A segítő-alap felvirágzásában nagy része van Cziflay Lajos ügyvezető-elnöknek.

A császár nem fél.

— Jelenet. —

I.

A német császár kocsisát és inasát revolverekkel látták el. Kocsija mellett ezennél négy csendőr fog vágatni. — (Tegnapi hír.)

II.

A fenti értesülésből egy szó sem igaz. A császár nem fél. — (Mai hír.)

Hádség: Megcáfolta a hirt?

Titkár: Meg.

Hádség: Hála istennek.

Titkár: Most már csak azt szeretném tudni, hogy miért tetszett azt a hirt megcáfoltatni . . .

Hádség: Mert ezzel az ügygyel csunyán fel-sültünk.

Titkár: Hogyhogy?

Hádség: Eleinte minden pompásan ment. A kocsinál öt revolver, két tomahavk és kileno jatagan volt. Az inas egy kis zseb-golyószórót kapott.

Titkár: Gyönyörű.

Hádség: Ez még nem minden. A kocsiát pompásan átalakítottuk. Még a hágsós is el-sült . . . a félben meg tizenkétlövetű revolver volt el-rejve.

A tengelyek . . . ah, a tengelyek Kruppnál készültek s mindenikkel lehetett löni. A kocsinban volt egy kis kaucukgömb, ott, ahol más kocsinban az ugynevezett fűtyűgömb van. Ha ezt a császár megnyomta, az egész kocsi el-sült . . .

Titkár: Rémitó!

Hádség: De fájdalom, cáfolni kellett. Történet ugyanis . . .

Titkár: Mi történt?

Hádség: Hogy amikor a császár végighajtott az utcán, egy ember kérvényt akart neki átadni. Erre a kocsiát előrántotta revolverét, az inas kibuzta a kis Maximot, a hágsós el-sült és a csendőrök nekivágtak a népek . . .

Titkár: Nos, és?

Hádség: Nos és amikor ez után az eset után legközelebb kikocsiztunk, egy lélek se volt az utcán . . . Mindenki félt . . .

Titkár: Es ez nem tetszett a császárnak . . .

Hádség: De nem ám. Ma meg kellett cáfolni . . . mindenki félt.

Titkár: Csak a császár nem.

Hádség: (meggyőződésel): Csak a császár nem.

Mózsés anyja.

— A Nilus tikkából. —

Arta: ΛΥCJAN.

A budapesti törvényszék Lenk Gyula tanácsában ma tárgyalta Mózsés anyjának, a Lévi leányának ösmeretes bűnpörét. A királyi ügyészség a tisztos bibliai matronát a Btv. 287. §-ába ütköző elhagyás büntetével vádolja.

A tényállás a következők:

Terhelt nő három hónapos kis fiát egy gyantával és szurokkal bekent gyékényládákba helyezve a Nilus folyam ingoványos és sással borított öblébe helyezte. A kített gyermeket az egyiptomi királyleány mentette meg a biztos haláltól. A királykisasszony ugyanis néhány benső udvarhölgyével fürdeni készült a Nilus vízében. A fürdőző hölgyek a parton a sás között a fürdőtoalett rendezésére alkalmas helyet kerestek s e közben bukkantak rá a gyékényládára, melynek tartalma a síró poronty vala.

A nagylelkű királyleány magához vette az idegen felekezeti gyermeket s anyailag gondoskodott illő neveltetéséről. De a törvényszéknek vád alá kellett helyezni az anyát a Btv. 287. §-a alapján mely így hangzik:

Az any szülő, ki koránál vagy állapotánál fogva önszegélyre képtelen gyermekét félreeső, vagy rendszerint járhatlan helyre teszi ki, vagy olyan körülmények közt hagyja el, hogy annak megmentése a véletlentől függ: a gyermekét elhagyta, ha az anyát el és három évig terjedő büntetést követi el és három évig terjedő büntetést követi el.

A mai főtárgyalás a vádlottó kihallgatásával vette kezdetét. Mózsés anyja töredelmesen beismeri a terhére rótt cselekményt s vallomása során megkapó drámaiassággal esetelte a zsidóság akkori sanyaru helyzetét Egyiptom földjén.

— A férfiak, mondá, kényszer munkát végeztek, piramisokat építettek, s a nők el voltak tiltva attól, hogy fiúgyermeknek adjanak életet.

— És ha ez az eset mégis bekövetkezett? kérdezi az elnök.

— Ugy a fucsesemőt közigazgatási úton a folyóvízbe dobták. (A teremben a szörnyűködés moraja sug végig.)

— És mért helyezte ön kis fiát a Nilusba?

— Reméltem, hogy valaki megmenti. Előbbre helyeztem a bizonytalan halált a bizonyosnál.

(A nemzetiségi kérdés.)

A tanuk között elsőnek az egyiptusi főszatrapát hallgatják ki. A szatrapa összes érdemrendjeivel jelenik meg.

— Az elnök: Ön akkoriban Egyiptom miniszterelnöke volt?

A főszatrapa. Ugy van. Összesen öt miniszteri állást töltöttem be, köztük a miniszterelnökét és a belügyminiszterét. Azonfelül főkincstárnok és főellenőr voltam.

— Egy személyben?

— Igen, egyszerűsíteni akartam a közigazgatást.

— Ön akkoriban egy rendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz, melyben meghagyta, hogy minden születendő zsidó fiúgyermeket a Nilusba dobjanak.

— Emlékszem reá. A döntés egy minisztertanácsban történt.

— S kik vettek részt abban a minisztertanácsban?

— Azt hiszem, magam képviseltem az összes minisztériumot.

— S mi indította önt e rendelet kibocsátására?

— Radikálisnak óhajtottam megoldani a nemzetiségi kérdést. A zsidók szaporasága féltelmetes arányokat öltött. Megdöbbentve olvastam a népesedési mozgalomról szóló statisztikai jelentéseket. Az alternatíva így alakult előttem: vagy őszintén és teljesen egyenjogósítani a zsidókat, vagy teljesen kiirtani.

— És ön az utóbbit határozta el?

— Ugy van, nagyságos elnök ur, célszerűségi tekintetektől.

— És miért kegyelmezett a zsidó leánygyermeknek?

A főszatrapa megigazítja elefántcsontkeretes cvikkerjét és határozott hangon válaszol:

— Mert a zsidóleányok asszimiláló képessége iránt mindig a legjobb véleményem tápláltam. Beovasz-tani akartam őket.

— Nem megolvasztani?

A szatrapa néhány percig gondolkozik, majd ingadozva feleli:

— Ugy emlékszem, hogy beolvasztásról volt szó.

(Rituális gyilkosság.)

Eltűvés Károly, Mózsés anyjának védője, a következő kérdést intézi a tanúhoz:

— Mondja meg nekem a tanu ur, hogy az egyiptusi közjogban minő állást foglaltak el a zsidók?
— A közjoghoz se közük, se joguk nem volt.
— Köszönöm. Ez takaros közjog. Mondja meg nekem a tanu ur, hogy miképp hajtották végre a fucsesemők elemésztésére vonatkozó rendeletet.
— Átadták a csecesemőket a papi kasztnak, mely megfelelő ünnepi rituálék között a Nilusba dobálta őket.
— Ünnepi rituálék? Köszönöm. Tekintetes királyi törvényszék! Csak azt kívántam konstatálni, hogy a rituális gyilkosságokat nem a zsidók, hanem a zsidókon követték el. (Nagy mozgás a teremben. Egy hang: saktérvédő! Az elnök csonget.)

(Faraó leánya.)

A szépséges királyleány keleti szin pompás toalettben jelenik meg a bíróság előtt. Klasszikus metszésű olajbarna arcát könnyű melankólia és nehéz fátyol borítja. Az utóbbit felebbenti.

— Ön találta a gyermeket? kérdezi az elnök.

— Igen, egy gyékényládákban.

— Hogy történt a dolog?

— Aznap nyitott meg a fűrdőszézon, én benső udvarhölgyeimmel a Nilus partján sétálgattam. Sás által rejtett helyet kerestünk, hogy megfürödhessünk.

— Volt önöknel fűrdő-toalett?

— (zavartan.) Azt hiszem, igen.

— Folytassa.

— Egyszerre gyermekírást hallottam. Eleinte azt hittem, hogy krokodylus tartózkodik a sás között. E szent állatok szokták elkövetni azt az ártatlan ravaszságot, hogy utánozzák a gyermekpityergést. Olyik könnyeket is hullajt.

— Tudjuk, krokodilus-könnyeket.

— Hogyan, önök ösmerik azokat? — kérdezi a királyleány csodálkozva.

— Az elnök igenlőleg bólint.

— Ebben a teremben nagyon sok krokodilus-könnyet ontanak, különösen csalárd bukások tárgyalásokor. Tessék folytatni.

— Mikor a ládát megpillantottam, a kíváncsiság hatalmába ejtet. Merészen és halálmegvetéssel kockára tettem egyik udvarhölgyem életét, s kihoztattam a sás közül. Felbontottuk a ládikát és én első tekintetre tisztában voltam a lelettel. „Ez zsidó fiú!” mondtam.

— Miből sejtette?

— (Kissé akadozva) Vonásai tisztán tükrözték vissza a faji jelleget...

— És ön magához vette?

— Igen, felneveltettem. Kitiűnően tanult, minden osztályban első emines volt. Később...

— A későbbi nem tartozik ide. Kész ön vallomására letenni az esküt?

Faraó leánya ijedten kap fejéhez.

— Az esküt? Mire?

— Hogy az igazat vallotta.

A szép királyleány néhány percig tartó, kínos belső tusakodás után így szól:

— Nagyságos elnök ur, mielőtt az esküt letennem, szeretnék egy körülményre nézve részletesebben nyilatkozni.

— Tessék.

— De ezt csak zárt ülésen tehetem.

(A zárt ülés.)

A törvényszék, miután sem a vád, sem a védelem nem ellenzi, elrendeli a zárt ülést. A közönség morogva távozik a teremből. Néhányat erőszakkal kell eltávolítani.

A zárt ülésben történekről, bármennyire sajnáljuk is, a bűnvádi perrendtartás erre vonatkozó szakasza értelmében nem adhatunk tudósítást. Azt azonban jelezzük, hogy Faraó leánya Mózsés születésére vonatkozólag szenzációs leleplezéseket tett. Kár, hogy ezek a bűnvádi perrendtartás szigorú intézkedései következtében továbbra is történeti homályban maradnak. A folyosókon az a hír terjedt el, hogy Faraó leánya bizonyos fenntartással elvállalta Mózsés anyaságát.

(Mózsés a bíróság előtt.)

Mózsés, az ó-kor világtörténeli alakja, egyszerű, angol szabású polgári ruhában jelenik meg a bíróság előtt.

— Neve? — kérdezi az elnök.

— Mózsés ben Lévi.

— Vallása?

— Mózsés-hitű.

— Foglalkozása?

— Vallásalapító.

— Minő iskolákat végzett?

— Nem végeztem, hanem alapítottam iskolákat.

— Önnek, mint ahogy a vádlottó fia, joga van a vallomást megtagadni.

— Élni fogok ezzel a joggal. A fiu vallomása-

nak különben sem lehet értéke a bíróság előtt. A fiu számára csak egy törvény létezik.

— Melyik az?

— Az, amelyet Jehova a Sion hegyén a kőtáblára véselt: „Szeresd apádat és anyádat, hogy hosszú életű lehess a földön...”

A bíróság elboosítja a tanut. A közönség megindultan látja távozni a Biblia szerzőjét. A természetolga szokatlan udvariassággal segíti a felöltőtjét felhuzni.

(A biblia-magyarázó.)

A védelem intézkedései folytán be lett időzve mint szakértő Rasi rabbi, a híres biblia-kommentátor, Lenk elnök átadja a szót Eötvös Károlynak.

Eötvös Károly: Ön ugyebár kortársa volt Mózsésnek.

Rasi rabbi: Születésünket több évezred választja el.

Eötvös: Ugy? (bosszusan) Akkor Lów Dezső rosszul informált. Nem hittem, hogy olyan feltületes talmudista.

Rasi: A mi vidékünkön az ilyet ám horenek mondják.

Eötvös: Ilyenek a pöttagok. Mindazonáltal ön jól ösmeri a bibliát?

Rasi (szorongva meghajlja magát): Mindössze hatszáz kötetet írtam róla.

Eötvös: Mária ucsoe, elég. En csupán egy kérdést akarok a szakértő urhoz intézni.

Rasi rabbi (szomoruan lecsüggeszti fejét): Csak egyet? Azért igazán nem volt érdemes idefáradni a nagy történeti távolságból.

Eötvös: Lehetségesnek tartja ön, hogy Mózsés anyja Faraó leánya lett volna.

Rasi: Nem tartom lehetetlennek.

Eötvös: De ő azt mondta, hogy találta.

Rasi (sunyi mosolylyal): Hja, azt ő mondja. (Derűltség)

Ezzel a bizonyítási eljárás véget ért.

(A perbeszéd.)

Geguss Gusztáv főügyési helyettes, miután kiemertően ösmereti a tényállást, így végzi szavait:

Tekintetes királyi törvényszék! Bármily tulnyomók is az enyhítők körülmények, maga a vádbeli cselekmény teljes épségében megáll. Vádlottó ki-tette a koránál fogva önszegélyre képtelen három hónapos gyermekét. A Nilus ingoványai közé tette, hol, mint a tárgyaláson hallottuk, krokodilusok lappanganak a rejtelmesen suttogó sárszálak között. Kell-e magyaráznom a krokodilus természetrajzát? Tudjuk, hogy a legveszedelmesebb amfibium. Kettős, hármas, sőt négyes fogsora van. A gyermek tehát kettős, hármas, sőt négyes halálveszedelemben forgott. Kérem ennélfogva a vádlottót a 287-ik szakasz szerint bü-nösnek kimondani s a 92. szakasz alkalmazásával enyhe büntetésben részesíteni.

Eötvös Károly: Ott kezdem, ahol a vád tisztelt képviselője végezte: a krokodilusnál. Erről a nilusi páncélos gyíkról én is igen csekély jót tudok mondani, de az bizonyos, hogy több emberség lakik benne, mint a vádeselekmény idejében fennállott egyiptusi kormányban. Aki elolvassa a papiruszra feljegyzett hieroglifákat, az tudni fogja, hogy mit tartson felőle. De hát én ezen a helyen nem polihisztor vagyok, hanem védő. A causalis nexus arra utal, hogy ne a hieroglifákat, hanem a talmudot, nevezetesen pedig a Tauszeva Jontvet, a Sulehan Arucht s a Genore idevonatkozó részeit betíztem.

Tek. kir. törvényszék! Szeretek egyenesen bele-nézni a dolgok lelkébe. Mikor ezt a kriminális véde-met elvállaltam, azonnal neki fektüdtem a talmudnak. Ezt én már így szoktam. A tiszta-eszlári pör alkalmá- val is úgy bevágtam fölűstökümrre a medikai tudomá- nyokat korbontanostul, hogy a jelenvolt orvosszak- értő urak máig is koldulnak utána.

Az elnök figyelmezteti a védőt, hogy lehetőleg szorították a tárgyra.

Eötvös: Legyen, kurtábra fogom a dolgot, pe- dig szerettem volna ó-kal-deai eredetben néhány fe- jezetet felolvasni a Rámbám kommentárokból. Nagy gyűnyűrsége lett volna benne a tek. királyi törvény- székeknek. De hagyjuk Rámbám s lássuk a vádbeli cselekményt. Különös jelenségekkel találkozunk ezen a mai tárgyaláson. Faraó leánya a zárt ülésen gyanus ingadozást mutatott. En, tek. törvényszék, nem aka- rom ezt az ingadozást a védelem javára kizsákmá- nyolni. Ha hagyatékot tárgyalnánk, lényesen ki tud- nám mutatni, hogy Faraó leányának minden ingó és ingatlan java Mózsés egyenesen leszármazó örö- köseit illeti. A többi subintelligitúr. De hát ne bolygassuk az ó-kori királyleányok renoméjét, ha nem muszáj. Vegyük ugy, hogy védecnem volt Mózsés anyja. Akkor is mi történt tekintetes, kir. törvényszék? Semmi egyéb, mint hogy megmen- tette a fia életét a biztos haláltól. Mutasson nekem a

tisztelt főügyési helyettes ur egy törvénykönyvet, amely az életmentést deliktumnak minősíti. Ilyet még az egyiptusai törvénykönyvekben sem talál. Az anyának nemcsak joga, de kötelessége is megmenteni a gyermeke életét. Jogokról lemondhat, de kötelességről nem. Tessék erre vonatkozólag előlvasni a Sulcián Aruch, mint ahogy én előlvasom. (Tetszés.) Védecnem minden etikai törvény szerint azért, amit tett, aranymedáliát érdemelt, szándékosan nem arany érdemkeresztet mondtam. Tisztelem a felekezeti érdeklődését és kérem védecnem felmentését.

(Az ítélet.)

A törvényszék rövid tanácskozás után felmenti Mózes anyját a vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

FŐVÁROS.

(*) Nők a vendéglőkben. A vendéglőkről, kávéházakról, koromszínházokról intézkedő szabályrendelet-tervezet, amelyet a közrendészeti bizottság letárgyalta, ma a tanács is elfogadta. A tanács azonban, a közrendészeti bizottsággal ellentétben, hozzájárult ahhoz, hogy engedjék meg a vendéglőkben s ezekkel rokon helyiségekben kiszolgáló nők alkalmazása, de azzal a kikötéssel, hogy a nők télen csak este nyolc óráig, nyáron pedig este kilenc óráig teljesíthetnek szolgálatot.

(*) Svábhegy rendezése. A főváros legszebb nyaralóhelyét, a Svábhegyet még itt-ott hó borítja. De azért tekintettel arra, hogy az évadja a jövő héten megnyílik, már a napokban hozzáfognak az utak rendezéséhez és a sétateret csinosításához. A budai hegyvidéki turista-egyesület kezdeményezésére az idei tavaszon kiépítik a Svábhegyről a Disznó-főig vezető utat, melynek minden pontjáról elragadó kilátás nyílik a fővárosra és környékére.

(*) Adókövetés. A fővárosi adókövető bizottság 1. hó 1-én a 316—12 hrsz. az V. ker. a) bizottság a 693—702. hrsz. az V. ker. b) bizottság a 966—984/b. hrsz. az VI. ker. a) bizottság a 3690—3715. hrsz.; az VI. ker. b) bizottság az 1732—1731/10; hrsz. a külön meghívottak III. osztály kerestető-javaslatait veszi tárgyává alá. — A II. ker. előjáróság közhírré teszi, hogy az adókövetési javaslatok március 30-tól április hó 6-áig a II. kerületi előjáróság üléstermében, reggeli 9 órától délután 2 óráig, megtekintés végett közszemlélésre kitétetnek. Az adókövető bizottság április hó 9-én kezdi meg tárgyálását.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Jászai Mari a Nemzeti Színházban.** Jászai Mari asszony ma irta alá s gróf Keglevich István intendáns ugyancsak ma hagyta helyben a Nemzeti Színház igazgatóságával kötött és örökös taggá történt kinevezését kiegészítő szerződést, amely a művésznek működési díját állapítja meg.

**** A bor. Gárdonyi Géza** falusi története, amelyet a tegnapi bemutatón olyan lelkesedéssel fogadott a Nemzeti Színház közönsége, előre láthatólag vonzó műsordarabja lesz a Nemzeti Színháznak. Az újdonságot a tegnapi siker után háromszor adják, még pedig hétfőn, csütörtökön és husvét vasárnapján.

**** Blaháné a Nemzeti Színházban.** Blaháné a Nemzeti Színházban, mint annak örökös tagja, egy estlapi szerint május hó 7-ikén lép föl először. A nagy művésznek kedvéért fölfriszítik erre az alkalomra a *Tündérlak Magyarhonban* című népszínművet.

**** Cleo de Merode a Magyar Színházban.** A Magyar Színházban, mint értesülünk, igazi szenzáció lesz április első felében. Ez a szenzáció *Cleo de Merode* kisasszony, a párisi opera világszerte ismeretes ballet-esillaga. *Cleo de Merode* kisasszony hat estén keresztül lesz vendége a Magyar Színháznak.

**** Endre és Johanna.** A Nemzeti Színház legkülönbébb felelevenítései *Rákosi Jenőnek* Endre és Johanna című történeti drámáját, amelyet körülbelül egy évtized óta nem adtak. Az újdonságszámba menő repris foglalkoztatja a Nemzeti Színház egész drámai személyzetét. Johanna P. Márkus Emilia, *Erzsébetet* Jászai Mari, Endrét *Berégi Oszkár* fogja játszani. Jászai Mari asszony a Nemzeti Színházhoz való visszatérte után ebben a darabban lép fel először.

**** Az Operaház legkülönbébbi újdonsága** Wagner *Tristan és Izolda* lesz, melyből már megkezdődtek a próbák. Ezt megelőzőleg április hó 14-ére tervezi az igazgatóság Wagner tetralógiájából a harmadik résznek *Siegfriednek* egy új betanulással való előadását, melyből már serényen folynak a próbák.

**** Az Asszonyregement — 50-edszer.** A Magyar Színházban kedden, április 2-án lesz az Asszonyregement 50-ik előadása. A jubileári előadásnak különös érdekessége lesz, hogy akkor lép fel először az amerikai zúv-csapat, mely *Tarble* kapitány vezénylete alatt fogja nagyérdemű hadijátékait bemutatni.

**** Hírek a Nemzeti Színházról.** *Hartleben Farsang utója* című darabja, amely Rosenmontag címmel a külföldön mindenütt ritka sikert ért el, lesz a Nemzeti Színház legközelebbi újdonsága. Husvét kettős ünnepén két-két előadás lesz a Nemzeti Színházban. Vasárnap délután a *Kamelias hölgy* kerül színpadra. Márkus Emmiliával; este pedig *Gárdonyi* új darabja, *A bor. Hétfőn* délután a *Dolovai nábob lányát* adják, este pedig a *Peleskei nőúrist.*

**** Operapályázat.** Minthogy a néhai Mészáros Károly-féle operapályázat első ízben meddő maradt, a pályázat elnöksége a közoktatási miniszter megbízásából a pályázatot újból kiírja a következő feltételek mellett:

1. Kívántatik egész estét betöltő eredeti nagy opera, melyben a magyar zene tiszta jellege előkelő stílusban van foglalva, úgy, hogy szerkezetének összhangja által az idegen színpadokon is kivívassa helyét. Az opera tárgya a magyar történelem vagy monda világából legyen merítve.

2. Csak oly művek pályázhatnak, melyeknek zenei szerkezeténél a szerző mások közreműködését egyáltalán nem vette igénybe.

3. A pályaművek idegen kézzel, tisztán és oivaszhatóan írva, lapszámmal és bekötötten, teljesen kidolgozott zsebkönyvvel (zenekari partitúra) zongorakivonattal, külön szövegkönyvvel, a szerző nevét rejtő levél kíséretében 1903. december 31-éig a magy. kir. Opera igazgatóságához nyújtandók be. Az eredmény kihirdetésének határainak 1904 június 30.

4. A pályadíj néhai dr. Mészáros Károly adományából négyezer korona.

5. Csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. 6. A nyertes mű szerzőjének tulajdona marad. kiadása felett szabadon rendelkezhetik, de az első előadás joga a s okott feltételek mellett a m. kir. Operaházat illeti meg.

7. A pályadíjat nem nyert műveket kellő igazolás mellett a szerzők vagy megbízottjaik a m. kir. Operaház igazgatóságánál kapják vissza.

**** Echegaray kitérítése.** Párisból táviratozzák, hogy *Echegaray*, a hírneves drámaíró a becsületrend tisztiséggel tüntették ki.

**** Váradi Antal ünnepeltetése.** Az Országos m. kir. Színművészeti Akadémia növendékei holnap d. e. 11 órakor az Akadémia helyiségében 25 éves jubileumát ülik meg annak, hogy dr. Váradi Antal, mint tanár és mint igazgató az intézet kötelekében áll.

**** Ocskay brigádéros ötvenédszer.** Hercegg Ferenc főrendelmei színműre, nagyvígének és nagy-szombati történelmi, amikor a Vígzenében nem lesz előadás, a jövő hét minden estéjén színpadra kerül. Husvét vasárnapján 49-edszer játszzák, husvét hétfőjén lesz az *ötvenedik* előadása. A darabot, amelyet február 8-án adtak először a Vígzenében, a vidék majd minden színpadán bemutatják, még pedig mindentűt egyforma nagy sikerrel.

**** Népszínház.** A Népszínház előadásai hétfőtől, április 1-jétől kezdve 7 1/2 órakor kezdődnek. Nagy-pénteken, 5-én és nagyszombaton, 6-ikán, a színház zárva marad. A vasárnapi és hétfői két ünnepnapon pedig két-két előadás lesz, és pedig husvét vasárnapján délután a *Baba* operett este a *Tót leány* népszínmű kerül színpadra; hétfőn, husvét másodnapján délután *Rákosi Jenő* népszínművet, az *Éjtel az erdőn* címűt, este pedig a *Cirkusz-jézet* adják elő. A *Cirkusz-jézet* azonkívül holnap, továbbá hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön is színpadon kerül.

**** Marczali Henrik az Urániban.** Ma délután folytatta és befejezte *Marczali* Henrik egyetem tanár a Magyarországi történelmi előadását. A mohácsi vész utáni korszak festésével kezdte és hosszasan időzött a *Rákócziak* és *Mária Terézia* koránál, valamint a XIX század magyar történeténél. A szövegkönyvnek nemcsak a tudós kéve látszik, de a poéta ihlete is.

**** A Denévér.** A Magyar Színház legközelebb az operette-irodalom egyik legkiválóbb mesterművének a reprisét fogja beállítani a szezon színházi eseményei közé. Főleleveníti Strauss János remekét, a *Denévér* és ennek előkészületei már most élénken foglalkoztatják a színházunk ugyszólván egész személyzetét. A bemutató előadás április közepé táján lesz.

**** Arrigo Boito Neroja.** Arrigo Boito régóta készülő új dalműve, *Nero*, elkészült s a jövő évadban kerül először színpadra a *milánói* Színházban.

**** Gyermekszínház.** Holnap, vasárnap tartják a szezon utolsó gyermekelőadását. Ezzel az alkalommal a *Höfeherke és a hét törpe* című bájos rege kerül színpadra, amelyet a legutóbb is zsufofó ház előtt adtak. Gyerekek már délelőtt kaphatják. Az előadás délután fél 5 órakor kezdődik.

**** A kolozsvári Nemzeti Színházban** most folynak a távozó tagok búcsútünetei állandóan zsufofó házak előtt. Tegnapi a színház kitűnő baritonistája, a kolozsvári közönség egyik kedvence művésze: *Mányai Zsigmond* búcsúzott *Carmen Escamilló*-jával. A közönség elzútkosorút adott a művészeknek.

**** Legújabb zeneművek** kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében Károly-körút 26. *Operettek és operák:* Hoffmann meséi 10.— korona, Troubadour 3.60 korona, Traviata 4.80 korona, Rigolletto 4.80 korona, Aida 9.60 korona, Alarcos báty 5.— korona, Faust 7.20 korona, Mignon kötet 10.80 korona, Bohémek 10.— korona, Bajazzók 8.40 korona, Postás fiu, Kis szökevény, Cirkusz élet 7.— korona, Geisha, New York szépe, Görög szabadsága, Lucky Star darabja 6.— korona, San Toy 5.40 korona. — *Magyar szövegvel:* Kis szökevény 2 füzet, New York szépe 2 füzet, Hoffmann meséi 2 füzet, A Model 2 füzet, füzetekint 3.— korona. Du mein Girl dal magyar vagy német szöveggel 1.— korona, Girl waltzer

2.— korona, Fregoli induló 1.50 korona, Ocskay brigádéros 2.— korona, könyv- és zenemű árjegyzék bérméltre. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

**** Operaelőadás a Telefon Hírműködésben.** Gounod nagy operája, a *Faust* kerül színpadra ma este a Magyar Kir. Operaházban. Ez előadás a Telefon Hírműködés teljes egészében közvetíteni fogja s így az előzetek abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy ki sem mozdulva a lényelmes otthonból, odahaza a lakásánokon is végighallgathatják az előadást. Az operaközvetítés után még cigányzene lesz hallható a kagylókon keresztül, melyet az Emke és az Elite kávéházból közvetít a Telefon Hírműködés.

Itt említjük meg, hogy vasárnap délutáni katonazene hangversenyeit ma délután kezdi meg a Telefon Hírműködés, mely katonazene 4 órától 7-ig hallható.

Bucusu a Vígzenében.

— Jászai Mari utolsó fellépése. —

Budapest, március 30.

Köznap munkája után ma este ünnepi érzéssel jött a közönség a Vígzenébe. Es a felt ház rajongó szeretőivel adózott *Jászai Mari* asszonynak, aki ma este lépett föl utoljára, mint a Vígzené tagja. A lelkes bucsuzás szokailan közelségbe hozta egymáshoz a színpadot és a nézőteret, a színészt és a közönséget. Meghatottság vett erőt a szereplőn is, a nézőn is, az a meghatottság, amelyet lehetetlen elfojtani, amikor örvendünk és emlékezünk. És csupa örvendetes emlék keletre előtűnik. Hiszen sikerekkel teli *Jászai Mari* asszony művészi pályájának az esztendője is, amely fényes lapja lesz a Vígzené történelmének. Ennek a remekbe alkotott színházunk fokozta a munkakedvét, sarkalta az ambícióját a legelső magyar színésznő, *Jászai Mari*, akitől ma este meghatottsággal búcsúzott a színház. A krónikás csak sürke színéivel tudja megmagyarázni a bucsu ünnepségének őszinteségét, meleg pompáját és lelkeségét. A taps, a virág, a kihívás, az éljenzés nem a legtrikább színházi rekvizitum, de a mai est tepsai, virágai, kihívásai és éljenzései olyan hőddolnak voltak a tolmácsolói, amely hőddolat páratlan. Ez a hőddolat *Jászai Mari* asszonyt, a magyar színpad nagy tragikáját illeti. Tudatában van ennek a közönség, amely ünnepé avatja az illusztris művésznő minden egyes fellépését és még nagyobb ünnepé avatja a mai vígzenébeli bucsuzását.

A kollégák búcsúztak mindenekelőtt büszkeségüktől. Az *Énekek éneke* (Bihari, Nógrády és Gál sok tapost kapott a kis darabban) előadása után a színpadon egybegyűltek a Vígzené tagjai. Meg akarták éljenzeni *Jászait*, de mikor közülük állt, a színészek kiestek a szerepükből, egy nagyon gyöngöcske őljent tudtak csak mondani és könnyű pereregtek végig a festékes arcokon. *Faludi Gábor* igazgató előgödvá, halkán, meleg szavakkal búcsúzott a művésznőtől a következőképpen:

— Igen tisztelt művésznő! Nagyságos Asszonyom! A Vígzené igazgatósága nevében mondom Isten hozzád-ot önnök, ma amidőn utóljára csillogtatja művészetét színpadunkon és amidőn búcsút vesz a Vígzené közönségétől. Boldogok voltunk, hogy bárcsak egy rövid esztendő is a miénknek mondhatjuk és büszkék arra, hogy a magyar színművészet legnagyobb ékessége a mi színpadunkon is csillogott. Az ő nagyogó pályafutásának fényűzőnében ez az esztendő csak halvány sugarat fog alkotni, de a Vígzené történetének az lesz egyik legszebb lapja, amelyre az ő vígzenébeli szereplése, sikerei, dicsősége vanak telegyezve. Nem úgy búcsuzunk öntől, mint akitől örökre el kell vánuink, hisz itt marad közel hozzánk. Művészetében, ma más fedél alatt is, alkalmunk lesz gyönyörködni és ha bennünket fogvendőképpen felkeresni azon leszünk, hogy a Vígzenébe hár egy éremet magán, mintha még mindig otthona volna. Most pedig midőn visszatér régi pályátsárai körébe, arra kérem, vigye el magával jó barátságunkat és őszinte szeretetünket ama jó kívánsággal együtt, hogy a Mindenható a színművészet dicsőségére, pályátsárai és barátai javára, őrmégre sokáig éltesse!

Könnyes szemekkel köszönte meg a szeretet nyilvánítását a művésznő.

— Adja Isten, — mondta többek között — hogy még sok oly jót tehessenek önnök, mint akkor tettek, amikor nekem ez a színház otthont adott. Adja Isten, hogy ennek a színháznak minden vállalkozását siker koronázza! Es ti, szeretett kollégáim, nem is tudjátok, mennyire szeretlek, becüllek benneteket, Isten veletek!

Néhány pillanat mulva felgördült a függöny. Varga népdramáját, a *Farkast* játszótták, amelyben szenzációsi sikereinek egyik legnagyobbikát aratta *Jászai Mari*. Viharos tapsal köszöntötte a közönség, mikor a színen megjelent és a taps löhangzott csaknem minden jelenése után, megismétlődött, felzúgott újra meg újra a felvonások után. *Jászai Léna* asszonya, a művészi alakítás nagy tökéletessége, ma is magával ragadta a közönséget. Az akció csodás színészesége a többi szereplő, — Göth, Szerény Gizella, Niko Lina, Balassa, Tapolezai, Szerény Zoltán, — remek módon működött közre.

A Vígzené közönsége nevében, a Vígzené

közönsége előtt akart bucsuzni a színház Jászai Mari asszonytól. A művésznő azonban azt kívánta, hogy a bucsuzkodásnak ezt a szokatlan formáját *mellőzze* a színház. Meg is kérte erre Ditrői Mór igazgatót, aki déltájban nála járt. Este felé, még az előadás kezdete előtt, úgy is volt, hogy *elmarad a nyílt színen tervezett ünnepség Jászai Mari asszony határozott kívánsága következtében*. A művésznőt azonban még a felvonások közben is folyton kérték a pályatársai, hogy ne térjen ki szeretetük nyilvánítása elől, míg végre aztán hosszas rábeszélés után beleegyezett kollégái kívánságába. Es megtörtént a nyílt színen való bucsuzás. De nem volt abban az ünneplésben semmi füres torzóság, meghatóan egybeforrt a közönség és a színészek érzése.

Az előadás befejeztével a közönség a helyön maradt. Egyszerre kigyultak a színház összes csillárai, tündéri fényességben ragyogott a pazar aranyozású színház. Mikor a függöny felgördült, a színpadon állt a színház valamennyi tagja, élükön Ditrői Mór művészeti igazgatóval. Egy kis asztalkára letették a pályatársak emlékalbumát, ide vezették Jászai Mari-t. *Hunyady Margit* asszony erre előlépett és a Vígyszínház hölgytagjai nevében gyönyörű beszédet mondott.

— Mondjam-e el neked a kívánságainkat, hogy légy boldog. Boldog és megelégedett te nem lehetsz soha — mondta többek között — nem lehetsz ott, ahova most megy, és nem voltál itt, ahonnan távozol, mint a lángszék, a szárnyaló zseninek, az olthatatlan alkotóvágyának boldogság az ára. Kívánom, hogy páratlan díszű pályádokon legyen részed továbbra is a munkában, a küzdelem gyönyörteljes hevében, az alkotás harcában!

Ditrői Mór, művészeti igazgató körülbelül ezt mondta:

— Nagyszonyunk, jó Miriánk, bucsut mondunk neked! Százszázszor áldunk téged, áldott minden lépted. Kalváriád, bujdosásod immár végét érte, — menj, tanítsd hát nemzeted nagyra, jóra, szépre. Ezután átadták a művésznőnek a színház hatalmas babérokoszorúját és elárasztották virággal. Valamennyi pályatársra virágot szórt elé. A háttérben pedig az énekkar zengett bucsudalt. Jászai Mari a szokástól nem tudott szóhoz jutni. A megható bucsuzkodás után percekig éljenzt és tapsolt még a közönség...

(E—u.)

Lukácsy Sándor jubileuma.

— A Magyar Színház mai estéje. —

Budapest, március 30.

Ötven esztendő, egy egész emberöltő, a színpadi világban.

Aki ismeri ezt a festett világot, milliónyi izgalmaival és gyöttrődésével, gyönyörével és kínjával, akinek csak huszonnégy órán keresztül megvonaglottak az idegei a színpad forró levegőjében, az belezárdul abba a gondolatba, hogy valaki egy félszázadon keresztül élt ebben a levegőben, gyöttrődött, vergődött, szenvedte kínját, élvezte gyönyörét s a festett vászonalak közt élve le ifjúságát, férfikora teljét, míg elérkedhet, rozoga ember tekint vissza egy ötven éves színházi pályára.

Ez az ember Lukácsy Sándor.

Mély meghatottsággal olvastuk végig a *Budapesti Napló* mai színházi rovatában ennek az embernek erről a színpadi világban töltött ötven esztendőről szóló, egyszerű szavakba rótt vallomását. Tübbet mondott ebben a rövid vallomásban a sorok közt, mint a sorokban s utolsó sorai, amelyekben visszasírja *élvezetelt életét*, úgy hatottak ránk, mint egy szivrentő tragédia...

Pedig Lukácsy Sándor a színházi világ legboldogabbjai közé tartozott. Ebben a világban, amelyben senki nem szeret senkit és senkit nem szeret senki, őt mindenki szerette. Csodálatos módon igaz érzéseket tudott fakasztani azokban a szívekben, amelyek úgy vannak megalkotva, hogy az érzéseket inkább csak *megjásznani* tudják s szívből volt jó hozzá mindenki, mert ő szívből volt jó mindenkinek.

Ez a legtrikább adomány jelezte Lukácsy Sándort, mint a színházi világ emberét. De nemcsak mint ember hanem mint író is a szerencsések közé tartozott. Alkothatott és alkotott is folyton-folyvást s ha alkotásainak legtöbbje el is tűnt a tűnő idővel, sikerült neki megalkotni egy olyan művet, amelylyel maradandólag beírta nevét a színpadi irodalomba. Ez a munkája, *A vereshajú*, a magyar népszínmű-irodalom egyik legkiválóbb alkotása.

Es az ötven esztendőt határoló mesgén mégis

visszasírja a színpadi világban eltöltött életét. Hát nem csodálkozunk rajta; de egyet tudunk ha előlről kezdhetné megint csak úgy csinálná végig az életét, ahogy mostanig végigcsinálta.

Mert Lukácsy Sándor *hivatásból* volt színházi ember s a hivatás az ember végzető...

Ezt az igazi, hivatásból való színházi embert ünnepezték ma este a *Magyar Színházban* nagy és lelkes szeretettel. A színház tisztán erre az alkalomra betanította egy legutolsó népszínművét, *A csárda virágát*, amelyet a múlt nyáron mutatott be a budai színpadon. Betanulták a színház elsőrendű tagjai nagy ambícióval és eljátszották a legnagyobb szeretettel, hogy megédesítsék vele az öreg jubilánussal ezt a nagy estét. A szeretet melegen kivül a dícsőség sugara is hadd ragyogja be az arcát ezen az estén, amely ötven esztendei szakadatlan munkának a jutalma akart lenni.

S része volt Lukácsy Sándornak ma este a szeretetben is, meg a dícsőségben is!

Mielőtt még a függöny felgördült volna, a színpadon áradt rá a szeretet melege, a saját szűkebb családjá, a színházi világ részéről. A *Magyar Színház* tagjai összegyűltek a színpadon, ahol *Ledofsky Gizella* és *Aranyosy Janka* karján jelent meg az ünnepelet. *Szilágyi Vilmos* intézett hozzá szép beszédet, amelyre Lukácsy Sándor, egy egész élet rázúduló emlékeinek a hatása alatt, érzékenyülve válaszolt. Akkor ment a színészhez, mondta az érzéseit elulit hangon, mikor a színészet még „hivatás” volt; azóta a magyar színművészet sokat fejlődött. Lehet, hogy a külföldön a színház csak komédia, de úgy érzi, hogy nálunk még ma is „hivatás” teljesít. Aztán mélyen meghatva köszönte meg az ünneplést és átvette a *Magyar Színház* tagjainak ajándékát; egy szép aranytollat és egy babérokoszort.

Ezután indult meg az előadás. Azt a darabját láttuk, amelyet élete alkonyán írt *A vereshajú* érdemes szerzője s együtt éreztünk a szereplőkkel, mikor megédesítették *Neki* ezt az estét. Nem kritikát írunk hát ezen az estén, hanem egyszerűen lerójuk mi is előtte egy munkában és érdemekben gazdag pályafutás alkotonyát, az elismerés megérdemelt adóját.

A közönség ugyanígy ünnepelte ma este Lukácsy Sándort. Lelkes szeretettel tapsolták és szölitették a lámpák élébe sokszor, nagyon sokszor s ezek a tapsok bizonyára édesen fognak a fülébe csengeni még a haló ágyán is.

Bőszégesen megérdemelte: egész életét ott élte le a színpad világában...

A csárda virága mai előadásának részeseiről is be kell röviden számolnunk. Különös érdekessége volt a mai estének színházi szempontból is; a *Magyar Színház* ifjú szubrett-prímadonnájának, *Ledofsky Gizellának*, egy új kreációját láttuk — népszínműben. Fényes színpadi tehetségének egy eddig nem ismert oldalát mutatta be s szinte meglepetésszámba ment, hogy az operetnek ezen inveciózása, finom művésznőjének az egyéniségében mennyire benne van az igazi népiesség s milyen hivatottsága van a népszínműre is. Azt hisszük, ennek a fiatal talentumnak még sok szava lesz a népszínműböz. Még jobban megerősítette ezt a hitünket a nótázásával: ugy csatlotta a szomoruját is, meg a vigját is, hogy élvezet volt hallgatni s zugó tapsok jutalmazták minden egyes nótáját, amíg csak meg nem ismételte. A szerzőtől egy szép babérokoszort is kapott. Igazi bravurral játszotta *Szikláiné* egy korcsmárosné szerepét s nem egyszer hangos derűlőket fakasztott jóízű komikumával. Bátor volt *Aranyosy Janka* egy parasztemeyske szerepében; annyi igaz melegség és közvetlenség van ebben az ifjú színésznőben, mint kevéssé az újabb női színészgeneráció tagjai közül. Pompás humorban volt *Szilágyi*, aki egy élemedett szerelemet játszott és sok drámai erővel alakított *Mátyos* egy parasztagudát, aki tíz évi feyházát töltött, mert tértésből megölte a feleségét. *Rádhonyi* parasztlégyenyek is jól testett s egy nyílt jelenésében szép, drámai szavatalatért meg is tapsolták. *Füredi, Paldy, Láng Etel, Bessenyei* és *Boross* vettek még részt az előadásban s mind derekasan helyt álltak magukért.

M—s.

MŰVÉSZET.

□ Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmányára gróf Andrássy Tivadár elnöklése mellett március 23-ikán ülést tartott, amelyen a választmány tagjai közül számosan voltak jelen. A nap-

rend előtt az elnök pár szóval bejelentette, hogy a rendkívüli közgyűlés határozata következtében kötelességének tartotta az elnöki állásról való lemondását *visszavonni* és így újból, mint a társulat elnöke mutatta be magát a választmányának.

A napirend első pontja az igazgatóság jelentése volt, melynek kapcsán a választmány kimondta, hogy a társulat tavaszi kiállítását, amelyen körülbelül harminckét külföldi művész vagy 160 művel vesz részt, nemzetközi kiállításnak kívánja tekintetni, és megbízza az igazgatóságot tgyen lépéseket az iránt, hogy a miniszter a külföldi művész kitüntetésére szánt állami nagy aranyéremt ezen a kiállításon is a társulat rendelkezésére bocsássa. A múlt évi zárszámadások és az ez évi költségvetés elfogadása, illetve megállapítása után a közgyűlés elé terjesztett évi jelentés került tárgyalás alá, melynek kapcsán a választmány megbízza az igazgatóságot, hogy lépjen érintkezésbe a *Budapesti Újságírók Egyesülete* és az *Orthon* elnökségével a Munkácsy-szoborra megkezdett gyűjtés föléntése érdekében indítandó akciói tárgyában. Ezután egyhangulag kimondotta a választmány, hogy javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, amely szerint az alapszabályoknak a sorsolást szabályozó szakaszát oly értelemben kívánja módosítani, hogy a társulat rendes tagjai tagságuk első három évében egy tagságuk minden további három éve alatt pedig egygyel több számmal vegyenek részt, ami már az 1901. évi húzás alkalmával életbe lépne. Az ez évi rendes közgyűlést a választmány vasárnapra, *április 21-én* délelőtt 11 órára tűzte ki. A választmány ezután Munkácsy Mihály halálának a küzeledő évfordulójáról is kogyeletesen megemlékezett és megbízza *Jendvassik Jenő, Tornai Gyula* és *Zala György* választmányi tagokat, hogy május hó 1-jén Munkácsy halálának az első évfordulóján a társulat nevében koszort helyezzenek a mester sírjára. Több csekélyebb jelentőségű ügy elintézése után az ülés véget ért.

□ **A Tavaszi Nemzetközi kiállítás.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat ebben az évben tudvalevőleg nem akart a szó szoros értelmében nemzetközi kiállítást rendezni, de az előkészületek során olyan gazdag anyag gyűlt össze, hogy a választmány kimondotta, hogy a kiállítást nemzetközinek kívánja tekinteni és lépéseket tesz az iránt, hogy a kiállítás alkalmából a külföldi művész kitüntetésére szánt állami nagy aranyérem is kiosztásra kerüljön. A magyar művészek is csaknem teljes számmal fölvonulnak a versenyben és ezuttal a plasztika is nagyszabású alkotásokkal lesz képviselve. A kiállítás, tekintettel arra, hogy április 14-ike vasárnapra esik, csak április 16-ikán nyílik meg a rendes belépődíjjal. Az ünneplés megnyitást az igazgatóság április 15-ikére tűzte ki, amikor a társulat képes tárgymutatója is elkészül és 60 fillért kapható lesz a kiállítás pénztáránál.

TUDOMÁNY. IRODALOM.

□ **Huszártisztek könyve a párbajról.** Igen érdekes könyvet kaptunk a minap. Érdekes első sorban a címe: *A harcpárbaj veszélytelen kimenetele és annak eshetőségei*, s érdekes másodsorban — ez után a cím után — a szerzője: *Cserenyés Zoltán, honvéd-huszár főhadnagy*. Ajánló előszót a kis kötethez báró *Bothmer Jenő honvéd-huszár százados*, az országszerte ismert kitűnő vívó és sportember írt.

Hogy ez a két huszártiszt mint vélekedik a párbajról, azt szépen bizonyítja báró *Bothmer* előszavának a következők passzusa:

Az emberi természet és társadalom jobbra változása, erkölcsi nemesítése, javítása és magasra emelése örökös feladata az emberiségnek. Minél inkább közeledik ez ideális cél felé, annál több tiszteletben részesül a becsület és jog s így annál szélesebb térre szorul a fegyverhasználat.

Ennélfogva műveltség magas fokáról állam és társadalom azzal a bizonyossággal, ha a fegyvert nem jogosztásra, hanem védelemre, szükségéből használja.

Önévélemre fegyvert köszörlüni kötelesség. A becsület és jog védelmében fogott fegyvert igazság vezetői az elene intézett vágást az öntudat hártja.

A könyv szerzője nem párbaj-kódexet ír, hanem a párbaj lélektanát írja. Okos szemmel nézi a párbaj szükségességének kérdését. Oda konkludál, hogy a párbaj szükséges valami (hogy a régi kifejezést használjuk: szükséges rossz), mert vannak ügyek, amelyeket eskalis lovagias uton lehet elintézni. De úgy gondolkozik, hogy jobb, ha nem oktalan verekedés, egymásnak minden áron való bántása a párbaj, hanem valami nemesebb dolog. Mint írja, könyvével eszközt akar nyújtani arra, hogy mindenki levonhassa belőle a következtetéseket. azokat tudja a maga előnyére felhasználni — s ezáltal magát veszélynek soha ki ne tegye. A kötet, amely nemes gondolkodásra, mélyen érző szívre és logikus főre vall, a következő kérdésekkel foglalkozik a szerző.

Vass József könyvkereskedésének és minta-antiquáriumának Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. sz. Eppen most megjelent **GAZDAG KÉSZLETET FELŐLELO** és mélyen leszállított áru könyvjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Fejtegeti, mily igazság rejlik a fegyverben; beszél az indulat hatalmáról s józan tanácsokat ad arra nézve, hogy mint kúdjle a párbajozó szenvedélyét, idegességét; tanácsokat ad a lelki és testi erők felhasználására nézve is. — Az egész könyvből azt látjuk, hogy szerzőjénél nemesebben még nálunk senki sem fogta fel a párbaj valódi hivatását. Nagy tapasztalás, erős kritikán átszűrte gondolkodás eredménye, amely érdekes arra, hogy a dologgal foglalkozók nagy figyelemmel olvassák végig. — A könyv a szerző kiadásában jelent meg s három koronáért nála (Ferenc-körút 18.) kapható.

Vasárnapi Újság. A Vasárnapi Újság e heti száma tömörked szép képpel és érdekes olvasnivalóval jelent meg. Az aktualitásokon kívül Bajza Józsefről is Beniczky né Bajza Lenke s ebben a számban találjuk és Iliász XXII. énekének fordítását Bakcsy Sándortól. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre négy korona, a Politikai Újdonságokkal és Világkronikával együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyvanit megrendelhető a Képes Néplap, legolcsóbb újság a magyar nép számára. Félévre 2 korona 80 fillér.

Újságkiadók Lapja. A Magyar Újságkiadók Országos Szövetségének közgyűléséről és elmúlt esztendő működéséről bőven számol be az Újságkiadók Lapjának legutóbbi száma. A szaklap, amelyet *Rabel László és Lenkei Zsigmond* szakavatott gondossággal szerkeszt, egyéb szakköröket érdeklő ügyekről is bőven referál.

SPORT.

Bécs — Budapest ellen. A First Vienna Football Club és a Budapesti Torna-Club I. csapatának mérkőzése délután 4 óra körül kezdődik a csömörüti verseny pályán, ahová külön Zuglói kocsik fogtak közlekedni. A nemzetközi mérkőzés a B. T. C. II. és III. csapatának mérkőzése fogja megelőzni, mely training-játék jellegével bír és délután 2 óra körül kezdődik. Jegyek rendes helyárok mellett a helyszínen válthatók.

Alagi lóversenyek. Tegnap még hó volt Alagon s a holnapi nap már meghozza az első versenynapot melyet nemcsak Alag rendes közönsége, hanem a nagy pályák sportsmann világa is szokatlan érdeklődés közt vár. Ezen a meetingen nincs Alagnak konkurrenciája és így idezőnik minden sportsman, hogy tanuja legyen a nagy double eventnek: a rákosi díj és nagy alagi akadályverseny elődönténe. Holnap a rákosi gátverseny kerül sorra, melyben értesüléssünk szerint ezek a lovak vesznek részt:

<i>Pavolin</i> 68½	lov. Slinn
<i>Retford</i> 67½	„ Jekyll
<i>Tiszagyöngye</i> 67½	„ Kovács
<i>Avar II.</i> 66	„ Brown
<i>St. Patrick</i> 65	„ Huxtable
<i>Bolygó</i> 65	„ Machan
<i>Hirondelle</i> 62	„ Csompora
<i>Trappist</i> 60	„ Wheeler
<i>Wimifred</i> 60	„ Kapusek
<i>Baltavár</i> 63	„ Williamson
<i>Orkán</i> 62	„ Sheybal

A handikap igen jónak mondható, már azért is, mert a fogadási piac favoritban sehogysem tud megállapodni. Eleintén *Déleg*, majd *Avar II.* és *Baltavár* voltak a favoritok, míg az utolsó napok *Pavolin* és *Retford* a doborták felszínre az eleven fantáziájú fogadóvilágban. Annyi kétségtelen, hogy ezuttal minden lónak megvan a kilátása a győzelemre s az is bizonyos, hogy nyilvános forma szempontjából *Retford*, *Pavolin* és *Baltavár* a legjobb lovak. De mert Alagon mások a viszonyok, mint a nagy pályákon s a papír nem mindig dolgozik realisan, nagyon és nincs kizárva, hogy valamelyik igazi alagi ló lesz a győztes, talán a Geist istállóbeli *Hirondelle*. *Baltavár* kétségkívül jól fog futni, de *Retford*ot eléje helyezzük. Meglepetést *Avar II.* kelthet.

A többi futás közül legérdekesebb a megnyitőverseny, a vecsési gátverseny és az Anatole akadályverseny. A megnyitő versenyben *Merész* és *Jolantha*, a vecsési gátversenyben *Pharisier* és *Boheme*, az Anatole-akadályversenyben a *Geist*-istálló és *Popovka* fog a legtöbbet érni. A tipeg a megnyitő napra ezek:

- I. *Merész — Jolantha.*
- II. *Györgytállér — Bátor.*
- III. *Retford — Baltavár — Hirondelle.*
- IV. *Pharisier — Boheme.*
- V. *Geist-istálló — Popovka.*
- VI. *Micsoda — Csitt.*

Változtatás a totalizátoron. Alagon a totalizátorról az a változtatás történt, hogy a 100 koronás tértfogadást beszüntették és helyette 50 koronás tértfogadást létesítettek. A helyfogadásnál pedig két 50 koronás pénzár helyett két 25 koronás pénzár fog a közönség rendelkezésére állani. Egy 50 koronás helyfogadási pénzár továbbra is megmarad. — Az Urlovasok Szövetségének igazgatósága nevében a totalizátor vezetésére tudatja a közönséggel, hogy az

utolsó versenynap után, április 15., 16. és 17-ik napján váltják be még a városi pénztárnál a hátralékos jegyeket, *azon túl egyáltalában nem.* A szétépett vagy elvesztett jegyek ezentúl még folyamodványra sem fognak beváltatni.

A Rákosi-díj és a Telefon Hírmondó. A Rákosi-díj eredményét mindazok, akik nem mehetnek ki Alagra, leggyorsabban és legpontosabban a Telefon Hírmondó útján tudhatják meg, mert a Hírmondó kiküldött tudósítójának telefonjelentései alapján közvetlen a futam lefutása után, valamint a többi versenyekről is, részletes referátát olvastat fel. A felolvasást kétszázados riadójel előzi meg.

EGYESÜLETEK.

(A kerületi betegsegítő pénztár.) A budapesti kerületi betegsegítő pénztár közgyűlése kiküldöttének választását e hónap 24-én és 25-én ejtették meg. A rovanosolás tegnap délután történt az V-ik kerületi előjáróságnál dr. *Raisz Rezsó* helyettes előjáró vezetésével. A választásnál erős küzdelem folyt a hivatalos lista és az ugynevezett öntudatos munkaspárt között. Végeredményben a hivatalos lista, vagyis a munkaadók jelöltsorozata győzött. A munkások összesen 10.732 szavazatot adtak be, ebből 6649 szavazat a kerületi pénztári hivatalos listára esett, 4083 szavazat pedig az ugynevezett öntudatos munkaspárt jelöltjeire. A munkaadók beadtak 87 szavazatot, ebből 77 a hivatalos listára esett, 10 szavazat pedig a munkaspártira.

(A vasúti és hajózási klub) ma este rendezte az utolsó hangversenyét. A műsor első pontja *Löhrbach Hugóné* hatásos zongorajátéka volt; *Wachtel Károly* szép baritonhanggal énekelte néhány *Sehmann-dalt*, *Antz Aladár* meleg tónussal játszotta *hegedűn* Goldmark „*Air*“-jét, *Taksonyi József* tanár nagy hatással szavata saját verseit, *Roemer Karola* Villars dragonyosain couplet-áriájával elbűvölte a hallgatóságot. A zongorakíséretet *Flügl József* és *Schönwald Sándor* Albert látták el. Hangverseny után a nagyszámú díszes közönség vacsorához ült, mely után megkezdődött a tánc. Jelen voltak:

Asszonyok: Abarbanell Aladárné, Bartók Goldmark Kornéliá, Beck Henrikné, Bleier Zsigmondné, Buzay Károlyné, Dasóczy Rezsóné, Dömötör Vilmosné, Erényi Ábrissné, Finda Józsefné, Garai Miksáné, Gerő Jánosné, Gross Zsigmondné, Haasz Odónné, Haasz Ernőné, Halász Sándorné, Hann Adolfné, Hanusz Józsefné, Hauser Györgyné, Hauser Jánosné, Havas Mórné, Haydn Józsefné, Hermann Józsefné, Helf Béláné, Horváth Gézánné, Illy Béláné, Kajári Lászlóné, Kanka Henrikné, Kék Istvánné, Kókus Gyuláné, Konop Frigyesné, Kókay Lajosné, Kósa Sándorné, Kupfer Zsigmondné, Künl Károlyné, Lukács Lipótné, Marsovszky Lászlóné, Matizs Nándorné, Miskolczy Aladárné, Nagel Dezsóné, Pachler Ferencné, Papp Jánosné, Pozsonyi Józsefné, Perényi Sándorné, Reach Jakabné, Révfy Béláné, Róna Filópné, Seres Jenőné, Scheibner Emília, Schmidt Simonné, Schwarz Mórné, Schönwald Ferencné, Spiró Filópné, Steinberger Bódogné, Stern Emilné, Strowsky Lajosné, Szendey Richárdné, Szeber Antalné, Szűcs Sándorné, Szinkovics Lajosné, özvegy Taub N.-né, Torna Miksáné, Tordai Mórné, Török Antalné, Török Ferencné, Udvary Gézánné, Virányi Ágostné, Váli Ignácné, Wachtel Károlyné, Würzler Vilmosné, dr. Zólyomi Adolfné.

Ledények: Amis Anna, Balogh Jolán, Balogh Vilma, Beck Janka, Beck Matild, Daróczy Marika; Dömötör Ilonka, Dömötör Rózi, Elek Józsa, Feuermann Emília, Gabos Margit, Gerő Jolán, Gerő Margit, Grössinger Irén, Haas Mici, Hann Valéria, Hanusz Amália, Hanusz Berta, Hauser Stefánia, Hermann Erzsike, Hlf Etelka, Hlf Margit, Hochmuth Elza, K. Jónás Blanka, Kanka Angela, Kaufmann Margit, Konop Irma, Kókay Irma, Kriszán Rózsika, Kupfer Janka, Lamberger Nelli, Lamberger Sarolta, Loehr Aranka, Marsovszky Ilona, Miskolczy Ilona, Nadel Ilona, Papp Ilona, Philipp Lucia, Philipp Bella, Reach Elza, Reach Szerén, Rogyák Elza, Römer Karola, Sübermann Josefín, Scheibner Gizella, Schönwald Sarolta, Schwarz Malvin, Steinberger Irén, Steinberger Irma, Steiner Ilka, Steiner Stefánia, Szántó Ilona, Szili Matild, Szirt Róza, Taub Melánia, Tordai Olga, Török Amália, Török Aranka, Török Gizella, Udvary Margit, Udvary Judit, Udvary Olga, Weiss Berta.

Nyilttér.

Vérgyógyítás
HEMOPÁTIÁ.

Ezen új eredeti gyógymód bűmulatos sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, sziv-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, elme ideg-, vér- és bűrbajoknál.** Biztos védelem szélhűtés és súlyos ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének **Dr. Kovács J.** egyet. orvostanat (Hemopatia) rendelési irodája van Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt.

Rendelés naponta 9-1 és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol.
Betegket intézetben kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Magyar Lányok. A fiatal lányok képes hetilapja ez az újság, annak a kornak, a melynek a legnehezebb jó olvasmányt találni. **T. Tutsek Anna** nagy gondal és hivatottsággal szerkeszti s ma már valószínű barátja, tanítója, szórakoztatója a „**Magyar Lányok**“ a leányvilágnak. Negyedévre három korona. Kiadóhivatal Andrássy-ut 10. szám. Mutatvány-szám ingyen.

HERCZEG FERENC szerkeszti a magyar családok szépirodalmi újságát, az „**Új Idők**“-et, 6 maga kizárólag az új Idők-be ír és az 5 vezetője mellett iparkodnak a lap munkatársai minden közleménnyel, minden képpel oltatni azt a hangot, azt az iránnyt, a mely a magyar izlésnek kedves, munkatársai sorából egy sem hiányzik azok közül, a kiknek a közben igazi helyen van a magyar penna és a magyar esz.

Az újság ára negyedévre négy korona, félévre nyolc korona. A kik félévre fizetnek elő, azoknak a kiadóhivatal megküldi a *Valentiny János „Ábránd“* című színesen nyomott szép képét. Mutatványzámat ingyen küldünk. Az *Új Idők* kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

Kedvező üzletvétel!

Szolid uri-, női-divat és rövidírású, mely Budapest leg-
 dlenkebb forgalmu után 10 év óta fennáll, 60,000 koronát
 forgalmaz, családi ügyek miatt, árraakttárral szabad kézből
 előnyös feltételek mellett eladó. Átvételhez 4000-5000 frt
 készpénz szükséges. Ajánlatokat „Ritka alkalom“ jelleggel
 továbbit a kiadóhivatal.

**Glycerin
Brenz-Szappan**
a bőrt fehéríti,
puhítja és finoman tartja.
F. A. Szeg Na 40 Túrca Bécsben

SOMATOSE
(oldódó húsfehérnye)

orvosi szaktekintélyek véleménye szerint „tápköszítmények
 ideálja“ betegeknek és gyengéknek.
Idegeket és izmokat erősíti.
 Gyógyszertárakban és gyógyanyagkereskedésekben.

Szt.-Lukácsfürdő
TÉLI gyógykezelés.
BUDAPEST.
Iszapfürdők, helyi lezapolás, stb. olcsó ellátás. Prospektust
ingyen küld az igazgató.

KELETI J. orthopædiai műintézet
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Szakavatott orthopé dia specialista vezetés alatt jutányos ár és jóállás mellett készít: **orthopædiás fűzőket** hátergerincoszlop elferdülések gyógykezelésére, Hessing-rendszár **II járó- és támegyeket** izületi, csípőizületi és rheumatizmus által okozott bántalmak gyógykezelésére, **egyenestartókat és fűzőket** plasztikai légpárnázással ferde testtartás megállítására, **műlábakat, műkezeket, haskötőket, görcsérharisnyákat** stb. Minden e szakba vágó **javítások** jutányos árak mellett eszközöztetnek. **Képes árjegyzék** ingyen és bérmentve.

(Az e rovatt alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Ügyvédek az új polgári perrendtartás ellen.
 Az ügyvédi kamara vasárnapi közgyűlése elé terjesztendő évi jelentés foglalkozik az új polgári perrendtartással is, s ez ellen állást foglal. Az ügyvédek egy része azonban nincsen megelégedve a kamarai jelentéssel azzal a részével, amely — szerintük — nem eléggé erélyesen tiltakozik az ügyvédek ellen irányuló támadással. Dr. *Györfly Gyula* és dr. *Fried Vilmos* ügyvédek értekezletre hívták össze kártársaikait tegnap este fél 7 óra az ügyvédi kör helyiségébe.

Az értekezleten mintegy ötven ügyvéd jelent meg, akik elnökké *Somogyi Miksa* ügyvédet választották meg. Dr. *Fried Vilmos* előadása után az értekezlet elhatározta, hogy a kamara évi jelentésének ezt a részét nem fogadja el, hanem kiküldi egy háromtagú: dr. *Vászonai Vilmos*, dr. *Keszits Antal* és dr. *Fried Vilmos* ügyvédek által álló bizottságot arra, hogy az ügyvédi karnak az új polgári perrendtartás sérelmes intézkedései ellen emelt tiltakozását erősebb szövegében fejezze ki. Ezen újabb szövegést a kamara holnapi közgyűlésén fogják tárgyalni.

Megemlítjük, hogy az értekezlet egyik egybehangzó, dr. *Györfly Gyula* épp a *Rakovszky*-val vívott párbaja után ment az értekezletre. Minthogy azonban sürűlése miatt nem vehetett részt a tanácskozáson, csakhamar el is távozott. Az értekezlet tagjai a szerenéses kimenetelű párbaja alkalmából dr. *Györfly*-nek a tanácskozással után tüdőzőlő iratot küldöttek.

§§ Az áprilisi esküdtbírák. A büntető törvény-székek ma délelőtt sorsolták ki az április hónapi esküdtbírákat.

Rendes esküdték lettek: dr. *Szilárd Ferenc* ügyvéd, *Légrády Béla* magánhivatalnok, *Okos László* főnyékpász, *Fleischl Sándor* kereskedő, *Wenzsky Nándor* háztulajdonos, *Schwartzmann Lajos* háztulajdonos, *Hazslinszky Károly* gyógyszerész, *Linhardt Vilmos* címtestő, *Skrinár János* iakereskedő, *Hirsch István* iakereskedő, *Megyeri Géza* gyógyszerész, *Benedek Samu* mézeskalácsos *Reichert N. János* magánzó, *Fábián János* nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, *Szénásy Imre* kereskedő, dr. *Helfy Frigyes* igazgató, dr. *Gömbri Olivér* miniszterelnökségi sajtó-irodai tudósító, *Bartsch Gyula* magánzó, *Alpár Éde*

mlakatos, Grünhut Adolf fúszkereskedő, Faltys Hugó mérnök, dr. Csengery Loránd földhitelezési igazgató, Lantos N. János nagykereskedő, Gregersen Nilson mérnök, Waltinger Ferenc mérnök, Lukács Sándor nyugalmazott számtanácsos, Buday Eerec háztulajdonos, ifj. Kleinczirel Jakab ügyvédjelölt, Linzenpözel Ferenc gyárigazgató és Eisele Odön gyáros. *Póttagok lettek:* Singer Ármun kereskedő, Pollák Sándor kávé, Holzer József fúszker, Holitzer Zsigmond kereskedő, Izag Lajos mérnök, Reiter György korcsmáros, Romeiser Béla kereskedő, Lakits Vendel igazgató-tanító, Hirsch Zsigmond pék és Rieger Odön gyáros. Az esküdtbíróági ülészek április 15-től bezárolag április 29-ig tart.

§§ Az egyetlen fiu. Egy szegény öreg szatócsnőnek, Riemer Nátháné szül. Schwarz Minnának besoroztak egyetlen *Dávid* nevű fiát katonának s elvitték szolgálatra Drobovitzba Galiciába az ottani mentelep-szakaszhoz. A nehez katonai szolgálat miatt a *Dávid* gyerek 11-szer szökött meg századától. Legutolsó szökésekor a mult évben egyenesen hazajött anyjához. Mikor aztán kisírták magukat, jutott csak eszébe a fényes vészedelm. A fiu önként jelentkezett az itteni térsparancsnokságnál, amely aztán visszaküldte századához, ahol 14 napi egyes áristomot mértek rá. Az anya azonban nem tudott megnyugodni fiának szomorú sorsában s elhatározta, hogy a fia levélbeli panaszokdásai alapján kérvényezi fogja a hadügyminiszternél és a királynál ennek hazabocsátását. A kérvények megírására a szomszédok pálinkamérés egyik elzúllott alakja vállalkozott. Ez aztán meg is írta a két kérvényt epébe mártott tollal. Elpanaszolta benne a fiu kapitányának durva bánásmódját s kérte, hogy a fiut, aki már annyit szenvedett, ereszkék végre haza. Riemerné póstára tette a két kérvényt, egyet a hadügyminiszterhez, a másikat a királyhoz címezve, s aztán várta a *Dávid* gyerek szabadulását. A levelek el is érkeztek rendeltetési helyükre. A bepanaszolt kapitány ellen megindult a vizsgálat, vajjon esakugyan bántalmazta-e Riemer *Dávidot*. A vizsgálat eredménye beigazolta a kapitány ártatlanságát, mire az iratok ákerültek megtorjás végett a büntető törvényszékhez. Nyilvános rágalmazás vétségével vádolva állott ma az öreg zsidó asszony a büntető törvényszék előtt. Elmondta, hogy ő csak fiának levélből merítette adatait, amelyekért aztán egy előtte ismeretlen ember foglalt kérvénybe. Hogy ez mi mindent írt össze, nem tudja. Kihallgatták *Schoppel* Károly kapitányt is, aki kijelentette, hogy nem kívánja a vádlott megbüntetését. Dr. Balázs alügyész vádjá utján a törvényszék a fennírók enyhítő körülmények tekintetbevételeül Riemer Náthánét rágalmazás vétségéért 20 korona fő- és 10 korona mellékpenzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

Bécs, március 30. Ma letartóztatták *Danck* irnokot, aki Taubinál volt alkalmazva. Azzal gyanusítják, hogy büntetés *Vogl* bankárnak, aki Taubin vagyonát megkaparintotta.

Szofia, március 30. *Illa Csanov*, volt külgyminiszter ma 64 éves korában meghalt. A Karave-ovkormány alatt 1884-től 1886-ig volt külügyminiszter, 1891-ben elfogták, mert állítólag része volt Stambulov meggyilkolásában. Négy évig raboskodott a viddini várban.

Az osztrák mérnökök üdvözlote.

Bécs, március 30. Az Osztrák Mérnök-és Építészegyesület teljes ülésén *Berger* főépítészeti tanácsos, városi építészeti igazgató indítványára elhatározták, hogy a Magyar Mérnök-és Építészegyesületnek a következő üdvözlő-táviratot íntézik:

Az Osztrák Mérnök- és Építészegyesület tudomására jöven, hogy *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi magyar miniszter javaslatára, ő felsége a király, legkegyelmesebb urunk és császárunk beleegyezését adta, hogy a budapesti politechnika jogosultságot nyerjen a doktori fokozat adományozására észintén üdvözlő a magyar mérnök-és építészegylet révén magyar szaktársait ehhez a sikerhez, amelyre az osztrák akadémiailag képzett technikusok évtizedek óta törekzenek.

Olaszország és a külföld.

Róma, március 30. A királynak a külföldi udvaroknál való látogatását a nyárról észre haslasztották.

Politikai körökben azt beszélik, hogy a nyáron a hármasszövetség hatalmainak államférfiai konferenciát fognak tartani.

A délafrikai szabadságharc.

London, március 30. A *Times*-nak jelentik Balmoralból tegnapi kelettel: A boerok tegnap Balmoral és Wilgeriver között kisiklattak egy vonatot. A mozdony, négy teherkocsi és egy személykocsi felborult, Emberéletben nem esett kár.

Johannesburg, március 30. Az Imperial Light Horse ezred e hó 22-én a *Delarey* csapatai-val Hartbeesfontein mellett vívott ütközetben súlyos vereséget szenvedett. A boerok, akik szintén súlyos veszteségeket szenvedtek, az angol erősitések megerkésésekor visszavonultak. Angol részről két tiszti és öt ember elesett és 3 tiszti és 13 ember megsebesült.

Fokváros, március 30. Ma újból 5 ember, köztük egy európai, pestisbe esett.

A khinai bonyodalom.

London, március 30. A Reuter-ügynökség értesülése szerint Japánnak és más hatalmaknak ama figyelmeztetése után, hogy nem tanácsos Khinának egy időben két félre tárgyalásokat folytatnia, valószínűtlen, hogy a khinai kormány a Pekingsben folyó tárgyalások befejezése előtt tovább tárgyalna Oroszországgal a tervezett manduriai szerződés kifogásolt pontjainak kihagyása végett.

London, március 30. A Standardnak egy sanghai távirata szerint Nankingból az a hír érkezik, hogy *Li-Hung-Csang* külügyminiszterre nevezetett ki és ő fogja átvenni a cunghijamen fukcióját. Helyében *Likungi* nankingi alkirály nevezetnek ki osliili alkirálylyá.

Sanghai, március 30. Csifu és Taku közt félbeszakadt a táviró-összeköttetés.

Az olasz képviselőházból.

Róma, március 30. A képviselőház az új ülésterem építésére szánt 2½ millió litri költségelőirányzatra vonatkozó törvényjavaslatot ma 136 szóval 126 ellenében elvetette. *Villa* elnök a szavazás eredményében bizalmatlanság kifejezését látva, bejelentette lemondását. A ház azonban *Zanardelli* minis:tereinök indítványára, amelyet *Sacchi* és *Ungaro* is támogatnak, egyhangulag elhatározta, hogy nem fogadja el a lemondást. (Elénk tetszés.)

A képviselőház egyébként matöbb napi tárgyalás után befejezte a katonai kiadásokra vonatkozó törvényjavaslat általános tárgyalását és névszerinti szavazásban 235 'szavazattal 51 ellenében elhatározta, hogy belemegy a részletes vitába. *Zanardelli* miniszterelnök a javaslat elfogadását ajánlotta és a vita folyamán azt mondta, hogy a leghatározottabb és legfeljettelebb alakban ismételni kell, hogy *Olaszország hadserege és katonai szervezete tekintetében teljesen szabad független nemzetközi viszonyban és semmi kötelezések által nincs leköve.*

Róma, március 30. A Capitan Fracassa és más lapok is közlik, hogy *Villa*, a kamara elnöke, Marcarához, a kamara alelnökéhez, levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy a kamara impozáns ovációjára tekintettel lemondását visszavonja.

Megsemmisített halálos ítélet.

Bréma, március 30. *Kost Bertalan* pilseni asztalost, akit halálra ítélték volt, ma az itteni esküdtszék 5 napi reviziós tárgyalás után felmentette és a költésgekre viselésére az állampénztárt kötelezte.

Letartóztatott bankigazgatók.

Berlin, március 30. Mint az esti lapok jelentik, *Sanden Ottó* és *Haentsche* Sándort, az *Actiengesellschaft für Grundbesitz und Hypothekenverkehr* igazgatóit letartóztatták. Ezek a letartóztatások összeüztéggében vannak a *Spielhagen*-bank ügyével.

Az ausztráliai federáció.

Melbourne, március 30. Az ausztráliai államszövetség parlamentjébe tegnap választottak először képviselőket. A képviselőházban nagy többségben vannak a protekcionisták.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, március 30. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A nemzetközi gabonaforgalomban a jelentések arról szóllottak, hogy a zord időjárás nem ártott a vetéseknek, csak éppen Németországban okozott károkat. Ez volt az oka annak, hogy a gabonaneműk és különösen a buza Berlinben a héten jelentékeny áremelkedésre tett szert. A mértékadó piacokon általában nyugodt volt a hangulat s ennek megfelelően csekély javulás állott be. Csak éppen Párisban voltak árhanatlások. Az itteni piacokon az irányzat lanyha volt. A kínálat emelkedett, a forgalom liszben szigorú tartózkodást mutatott és végül majdnem egészen megakadt. Erre való tekintettel a piacokon realizációs vásárlások történtek és az árfolyamok estek. Befolyással voltak erre a Budapestről érkező, gyengébb irányzatról szóló jelentések. Buza és rozs 10 fillérrel esett, zab és tengeri aránylag szilárdan állott és 1-2 fillérrel javult.

Jegyeztek: Buza tavaszra 7.88, május-júnusra 7.92, észre 7.94, rozs tavaszra 7.96, május-júnusra 7.94, észre 7.12, zab tavaszra 6.87, tengeri május-júnusra 5.59, július-augusztusra 5.68, repce auguszt.-szeptemberre 13.—13.10. A készáruk piacán a héten a lehető legnagyobb üzletelenség mellett az árfolyamok estek. Gabonaneműekben a mai heti tözsdén lanyha volt az irányzat, mert nagyobb kínálatlással szemben a kereslet tartózkodó volt és buza 10 fillérrel lett olcsóbb, mint a mult szombaton. Eladták: buza 77 kgr. 7.50 K. és 78 kgr. 7.60 K. Köbölkutról, 77 kgr. 7.26 K. Balassa-Gyarmatról, 78 kgr. 7.77½—7.78 K. Szeredről, 7.77½ K. Rojkjáról, 78 kgr. 7.75 K. Szombatról; 7.75 K. Ivánkáról. 76 kgr.

györi merkantil áru 7.65—7.70 K. ab Győr, 79 kgr. 7.60 Tapolcsány.

Rozs körülbelül 5-10 fillérrel olcsóbb 76 kgr. prima 7.15 Debrecen, 7.30—7.35 B.-Gyarmat, 7.40 Ipolsyág, 7.55 Nagy-Salló, 7.60 Köbölkut, 7.05 Ivánka, Árpában vásárlási kedv volt; az irányzat szilárd. Prima morvaországi 9.15 K. Lundenburg, morvaországi 8.15—17½; szlavoniai 7.90—8.05 Stadlau; 7.85 Sopron, 7.50 Kanizsa, 7.15 Zsámboktrét, 7.25 Tapolcsány. Takarmányáruk tartottak. Tengeri 5.90—95; magyar zab minőség szerint 6.90—7.50. Lisztben a forgalom kedvezőtlen és némely malom finomabb minőségben 10 fillért engedett.

Bécs, március 30. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.) A delutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 719.50. Magyar hitelrészvény 725.—. Angol-Osztrák bank 286.—. Bécsi bank-egyesület 505.—. Union bank 571.—. Ländlerbank 434.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 649.50. Lombard 107.—. Elbavölgyi vasut 509.50. Északnyugati vasut részvény 486.—. Dohányrészvény 293.75. Rimamurányi vasút 522.—. Alpezi bányarészvény 479.—. Májusi járadék 98.30. Magyar korona-járadék 92.85. Török sorsjegyek 109.—. Német birodalmi márká 117.60. Napoleon d'or 19.10.

Berlin, március 30. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* 4/10-os magyar arányjáradék 98.50. Magyar korona-járadék 93.75. Osztrák hitelrészvény 226.50. Osztrák-magyar államvasut 149.75. Déli vasut 26.—. Északnyugati vasut 119.—. Elbavölgyi vasut 128.60. Orosz bankjegy készpénz 216.—. Buschtichradri —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo). Lombard —.—.

Frankfurt, március 30. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Artoyának januárja. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 226.30. Osztrák-magyar államvasut 149.80. Déli vasut 26.30. Osztrák arányjáradék 205.50. Olasz járadék —.—. Laura-kohó 180.50. Harpeni 193.50. Discont 150.50. Alpezi 188.30. Bécsi bankjegyesület —.—.

New York, március 30. (Terménytözsde.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 8.9/16 (8.9/16). Áprilisra 7.74 (7.76). Júnusra 7.78 (7.77). New-Orleansban helyben 8.— (8.—). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 7.95 (8.05). Stand white Philadelphában 7.90 (8.—). Refined in Cases 9.— (9.10). Credit Balances at Oil City 1.30 (1.30). — *Zsir:* Western steam 8.60 (8.50). Rohe és Brothers 8.75 (8.70). — *Tengeri irányzata szilárd.* — Márciusra —.— (49.8/8). Májusra 50.— (49.1/2). Júliusra 49.1/2 (48.1/2). — *Buza* irányzata tartott. Píros ószi helyben 82.— (82.—). Márciusra —.— (—.—). Májusra 81.— (81.—). Júliusra 81.1/4 (81.1/4). Szept-re 80.1/4 (80.1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). — *Kávé:* ir Rio T. sz. 6.7/8 (6.7/8). Márc-ra 5.45 (5.45). Júliusra 5.55 (5.55). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.75 (2.75). — *Cukor:* 3.1/2 (3.1/2). — *On:* 26.22 (26.22). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, márc. 30. (Terménytözsde.) (Zárlat.) Buza

irányzata állandó. Márciusra 75.1/4 (74.1/2). Májusra 76.1/2 (76.1/4). *Tengeri irányzata igen szilárd.* — Márciusra 43.1/2 (43.1/4). — *Zsir:* Márciusra 8.32 (8.22) Májusra 8.22 (8.07). — *Szalonna* short clear 8.32 (8.22). — *Sertésuh:* Márciusra 15.35 (15.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Utánazások miatt kérünk pontonra a Rusa Schaffer. Szépség gazdaság, szépség hatalom.

Mme. Rosa Schaffer szerb kir. udv. és kam. szállítónő, Bécs, I., Kohlmarkt 6. Ezt a legnagyobb kinevet elért eddig egyedül csak. A legújabb kinevet elért eddig egyedül csak. A legújabb kinevet elért eddig egyedül csak. A legújabb kinevet elért eddig egyedül csak. **Poudre ravissante** kizárólagos szabadalm. minden hölgynek, aki egyszer megkísérelte, nélkülözhetetlen, a bőr vaktól fehérebb teszi, csodálatos szmink. Alátétlenek minden börtökösök, meg a himlőjének és anyajegyek is, elsimítja a bőr ráncait, őszszáhuza a pírúsokat és minden női arcai vaktól és fáradtá várszol. Ez az egyedüli powder, melynek használata után mosdani lehet anélkül, hogy a bőrről eszeddel hatása eltűnne. Egy karton ára 5 kor. és 3 k. **Crème ravissante** évtizedekdel fiatalít, a bőrt ruganyosra és ránc nélkülvé teszi és este minden hölgynek használnia kell. Egy tegoly ára 3 korona. **Eau ravissante** a bőr petyhédtségét megakadályozza, megerősíti a bőrt és a legkínzóbb biztos hatású tolcit viz. 1 üveg ára 5 korona. **Savon ravissante** föllimmbatban szépségáczapann. **Ára 1.60 és 2.40 korona.** **Mme. Rosa Kinoir.** Jával minden óz hajnak ifjú színtét S c h a f f e r - e n n e s z e r t a v i s s z a , a l e p o m p á s b e s z e k e , a l e g j e n e s z e b b g e s z t e n e b a r s o n y s z e r t f e k e t e s z n t . A „Kinoir” egyetemes használata öngondos, hogy a haj színtet tökére szökönek, barnának vagy feketének tartas meg. Semmi módsé sem képes az élet árnyalatot oltávolítani, a fejbőr tisztá és fehér marad. **Kartonok ára használattal utasissal együtt: 3 és 10 korona.** **Alánlom ujonnan homlokötömet** reddőten, márványisam hom' feltölti impregnál mellett minden hölgynek ajánljuk. **Ára 5 korona.** Valamennyi szemem csodálatos hatásúaként teljes garantiát nyújtok. Számlátlan közönség és elismerélt irattal, a legnagyobb kinevet elért eddig egyedül csak. **Főraktár:** Rosa Schaffer, Bécs I., Kohlmarkt 6. **Budapest:** Dr. L. és J. Egger, gyógyszerár a „Nadorhoz” Váci-kört 17. szám.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.

Faust.

Nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzeszte Gounod. Szövegét Goethe után írta Barbier és Carré. Fordította Ormay F.

Személyek:
Faust Broullik Margit Vasquezné
Mefistofeles Szendrői Siebel Payer M.
Valentin Takács Mártha Válint
Wagner Ney B.

Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.

Délután 2 1/2 óraker. mérsékelt helyárakkal.

Faust.

Tragédia, 6 szakaszban. Irtá Goethe. Ford. Dóczy L.

Személyek:
Faust Somló Szomszéd Oszbi
Mefistofeles Gyenes Öreg paraszt Abonyi
Wagner Gabányi Föld szelleme Egressy
Tamitvány Zilahy Margit Márkus
Bálint Horváth Márta Vizváriné

Este:
Harmadszor:
A bor.

Paraszt vigjáték 3 felvonásban. Irtá Gárdonyi Géza.

Személyek:

Baracs Imre Gyenes Eszter Gerő L.
Matyi Rózsahegy Gőre Gábor Ujházi
Baracsné Alszevny Gőrené Vizváriné
Szanyogné Gyöngyiné Durbins Vizvári
Rózi Ligeti Kácsa Zilahy
Mihály Gabányi Bige Narcizs

Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.

D. u. 1/2 óraker mérsékelt helyárakkal:

A postás fiú.

(The messenger boy).

Operett 5 képpben. Szövegét írta: James T. Tanner és Alfred Murray Fordította: Salgó Ernő és Mérey (Merzi) Adolf. Zenéjét szerzeszte: Ivan Caryll és Lionel Moncton.

Punchestown Erdős Bang, postásfiú Sziklai
Hooker pasa Mátrai Nóra Szoyér
Cosmos bey Giréth Daisy Dóry M.
Clive Rainor Vidor Lady Punches, Sziklainé
Pott kapitány Odry Mistress Bang Margó Z.
Stoktisch tanár Boros Róza szobaleány Róza L.

Este:
Másodsor:
A család virága.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irtá Lukácsy S.

Zenéjét szerző Dankó Pista.

Személyek:

Markosné Szilassyné Kincses Szilágyi
Zsuzsi Aranyossy Décegy Pista Ráthonyi
Gázi Palástny Fehér Panna Láng
Ipoly Jóska Fűredi Hamar Laci Kardos
Kő Gyurka Mátra; Guzs János Bessenyei
Teda Ledofsky Kobak Máté Boross

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kosuth Lajos utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a. valamint a New-York kávéházban. (Telefon)

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.

Délután 3 óraker rendes helyárakkal.

Osztrigás Mici.

Bőhózat 3 felv. Irtá: Feydeau. Fordította: Béli I. Zor.

Személyek:

Petypon Balassa Sorignon Tapolczai
Gabrielle Nikó L. Montgicourt Gyöngyi
Tábornok Szathmáry Marcellier Bárdi
Clementine Almási L. Virotenő Makróczy
Osztr. Mici Delli Bátorón Bálint R.

Este:
Ocskay brigadéros.

Színmű prólogussal, 4 felv. Irtá Herceg Ferenc.

Személyek:

Ocskay László Fenyvesi Dili B. Lenkey H.
Tisza Iona Csillag T. A palóc Szerény
Tisza Jutka Négrádi Szörényi Gál
Pyber Hogodus Tarics Bihari
Ozorbóczy Kazaliczky Ocskay Sándor Tapolczai
Javoraa Guth Königsseg Balassa

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Dr. Budai főle
GYÖNGYTRÁG-CRÈME

Ápolja, szépíti az arc-bőrt, elhárítja a májfoltot, a szeplőt, patanákat, bűrtakat és az arcnak bájút és üdőséget ad.

Próbátégy 50 fillér, nagy tégy 1.20.

BUDAPEST.

Városi Gyógyszertár
Váci-utca.

Olcso operák

zongorára 2 kézre.

Auber, Portici néma koronázott
Körmey és lakatos 1.50
Beethoven, Fidelio 1.80
Bellini, Norma 1.80
Bizet, Carmen 2.40
Boieldieu, Fehér nő 1.80
Donizetti, Lucia 1.80
Lucevici 1.80
Ezred leánya 1.80
Flotow, Márta 3.60
Straadella 3.60
Halévy, Zaccaria 3.60
Handel, Messias 3.60
Haydn, Teremtés 1.80
A négy évszak 1.50
Hered, Zampa 2.40
Kreutzer, Grandiól éji szállás 1.80
Loitzir, Császár és áca 2.40
Fegyverkovács 2.40
Nizioró 1.80
Mendelsohn, Személyei álom 1.80
Meyerbeer, Ördög Róberti 3.60
Hugonottak 4.50
Prófeta 4.50
Afrikai nő 3.60
Mozari, Don Juan 1.80
Figuró lakodalmá 1.80
Titta 1.80
Variszfaluca 1.80
Nicolai, Windsor víg nők 1.80
Rossini, Sevilia borbély 1.80
Schumann, Faust 3.60
Verdi, Rigetto 4.50
Tevedt nő 4.50
Trovatore 3.60
Weber, Hírös vadász 1.80
Obertón 1.80
Preciosa 1.80
Két koronán felül megröndölés utánytéllel és esközöltek. Kisebb rendeléseknél az összeg és 29 fill. portókóztégy előre küldendő be.

Kapható Lampel Róbert (Wodiana F. és Fiala es. és kir. udvari könyv- és zeneműkereskedésében Budapest, Andrássy-ut 21. sz.

Somossy-Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnnyás 7-ker. Kezdeté 8-ker.

Ma vasárnap 2 nagy előadás,

délután 1/4-ker mérsékelt helyárakkal, igen érdekes

családi műsorral, fellépte az összes művészeknek,

Este 8 óraker: 3 nagy előadás.

Utolsó fellépte a következő művészeknek:

Hansen Dagmar The Arley's

a dán szépség komikus bolykliták.

La et Do The Freyors

párisi utcai énekesek.

Ármin Kätthe és József

realisztikus, humorisztikus színházi parodisták.

Tipp-Topp hármas

eredeti angol énekesnők és táncosnők.

Hatasos siker! Hatasos siker!

„Strauss az Olympusban.”

Látványos operett 1 felvonásban Ármin Józseftől, zenéje Strauss János motívumai után.

Holnap hétfőn, ápr. 1-én: egész új fenomenális műsor.

Csütörtök, Április 4-én: Katschera Alajos, az itt oly kedvelt zeneszerző tulajdonjateka. Uj! Először: „A dinamit-gyöngyök. Eredeti bohózat 1 felv. Katschera Alajos-tól, ugyint az új fenomenális áprilisi műsor.

Jegyek elővételben kaphatók Weisz A. nagytözdésében, Károly-körút 26., tőzede Andrássy-ut 26. és 38. sz. alatt ugyint a Somossy Mulató-pénztárnál.

Az állatkertben

a mai naptól kezdve mindnap a délutáni órákban előadásokat tart a kitenőben, csodálatosan idomított

tengeri kutyákkal és fókákkal

a világhírű idomító

Mr. JUDGE ALASKA

Béleptidij mint rendezés 30 kr.

Petánovits

„Metropole-szálloda“

VII. kerület, Kerepesi-ut 58. szám.

Ma nagy hangverseny

Pongrácz Lajos

kolozsvári zenekara által.

Fizikai és diätetikus gyógyintézet

Topolschitz fürdő

(Posta: Schönstein. Cilli mellett, Steiermark, Ausztria.)

Modern berendezéssel. Nagyszerű fekvésben.

Olcso árak.

GYÓGYIT: mindennemű idült bajnál, hosszadalmas Odulásnál és mindentajú gyengélkedésnél.

Az intézet az egész éven át nyitva van.

Prospektusokat és felvilágosításokat díjtalanul ad a kezelőseg vagy a Wien, VI., Mariahilferstrasse 31. sz. a lakó tulajdonosa a fürdőnek: Dr. Hutterer Gusztáv, volt vezetője a Rikli A.-féle természet-gyógyintézetnek Mallerbrunn Velőesben (Krajna).

A hét színházi műsora.

	Nemzeti színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház
Hétfő	A bor	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	Cirkusz-élet	A postás fiú
Kedd	Demimonde	Lujza (harmadszor)	Ocskay brigadéros	Cirkusz-élet	Az asszonyregiment
Szerda	Merituri	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	Cirkusz-élet	Az asszonyregiment
Csütörtök	A bor	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	Cirkuszélet	Az asszonyregiment
Péntek	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás
Szombat	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás
d. u.	Kaméliás hölgy		Titkos rendőr	Baba	A postás fiú
Vasárnap este	A bor	A hugonottak	Ocskay brigadéros	Tót leány	Az asszonyregiment

Elégedetlenség lehetetlen!

Meg nem felelőért a pénz kifogás nélkül visszaadatik.

Havelok gallérral 9 frt, Felöltő 9 frt, Loden-öltöny 15 frt (mindez tiszta gyapjuból). Rothberger Jakab eszáz. és kir. udvari ruha-szállító, Budapest, IV. Váci-utca 6. szám.

gyorsan és lelkesmeretesen készkölöztetnek.

Szabadalmak

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

Találmányok finanszírozása és értékesítése.

Védjegyek beajztromozása. Felvilágosítás díjtalan.

* Telefon 56-79. *

HOTEL „UNION“ SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világítás.

Utazóknak kedvezmények.

MOST JELENT MEG

Tornai Gyulának „Európai zsákmány“ és „Tam Tam“ című képe

kitűnően sikerült, művészi, heliogravure (fénymetszet) reproduktióban.

Ára, a magyar iparművészetnek díszére való, divatos keményfa - keretben, fém - díszítéssel egyenként 40 korona.

Részletfizetésre is megszerezhető.

Rendelő-lap.

Alulírott a „Könyves Kálmán“ magyar irodalmi és könyvkereskedési részvénytársaságtól, Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17. szám, ezennel megrendeli a következő képeket a) utánvétellel, b) az alant jegyzett feltételek mellett. Fizetendő Budapest.

TORNAI: Európai zsákmány. Heliogravure margóval 70x54 cm. divatos kemény fakerebbe üveg alatt 40 kor. TORNAI: Tam-Tam. Heliogravure margóval 70x54 cm. divatos kemény fakerebbe üveg alatt 40 kor. Vidékre csomagolással, bérmentesen szállítva darabonként 3 koronával több.

Egy-egy kép után a legkisebb havi részlet 2 korona. Összesen kor. fill-ért 1

hóti kezdődőleg Budapestben havonként fizetendő kor. filleres részlet fizetésének kötelezettsége mellett. A részletfizetések be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet a szállításkor utánveendő.

Lakhely és kelet:

Megrendelő aláírása és állása:

Tessék ezt a rendelő-lapot kivágni és b. aláírásával hozzánk beküldeni.

Kívánságra készséggel küldünk képmintáról kis mintát.

„Könyves Kálmán“

magyar irod. és könyvkeres. részv.-társ.

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.
D. u. 2 1/2 órákor, bérleten kívül, mérsékelt helyárrakkal.
Blaha Lujza asszony mint vendég.

A tót leány.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta Almásy Tihamér. Zenéjét szerzte Serly Lajos

Személyek:

Gyarmathy J.	Szabó Sári	Boránd
Órzesz	Izsoné Otós Mária	Siposné
Bandi	Kiss M.	Brbolya
Máthé Julis	Baan N.	Hanka
Kospál	Horváth Miso	Solymsó
Lipták	Szerdahelyi Csendbirtos	Kovács K.

Este:

Cirkusz-élet.

Operett 3 felvonásban. Irta: J. T. Tanner, W. Palúgs, Harry Greenbank és Adrian Ross. Zenéjét szerzte: Ivan Caryll és Lionel Monckton. Fordították: Fái J. Béla és Faragó Jenő.

Személyek:

Sir Wemyss	Solymsó	Drivelli	Németh
Lady Diana	Krecsányi	Drivelliné	Siposné
Dóra, leányuk	Küry	Favorita	Bojár
Rognald	Raskó	Lucile	Kápolnai
Dikk Capel	Szirmai	Albertoni	Kiss M.
Gustave	Marion	Rudolf	Gondos
Biggs	Kovács M.	August	Ujvari
Gaston	Delli	Adolf	Nagy V.
Flobert	Kovács K.	Gundor basa	Némédi

Kezdeté 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.

D. u. 4-kor mérsékelt helyárrakkal:

Amerika.

Irta: Ifj. Hegedüs Sándor.

Este:

Venecia.

Irta Dessewffy Arisztid.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.

Délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyárrakkal.

Kun menyecske.

Irta és zenéjét szerzte Dankó Pista.

Este:

Liliomfi.

Eredeti vígjáték 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede.

Zenéjét szerzte Szerdahelyi József.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. március hó 31-én.

Színmű 3 felvonásban. Irta Briex. Fordította: Gábor Ignác.

Személyek:

Marsanne	Vizvári	Onaurel	Mibályfi
Marsanne-né	Rákosi	Az orvos	Somló
Girien	Császár	Apica	Dömjén
Laurence	Márkus	Louise	Boros

Kezdeté 7 órákor.

FOLIES CAPRICE.

Ma:

Hotel Narrenhaus.

Ezt megelőzi:

Szenzációs ujság.

Bocskai traktéros.

Böhözt prólóggal. (Nem paródia).

Irta egy úrnac.

Es

„Das Schwert des Damokles.”

B. hózat.

Wolner Adolf

a kitünő szalonhumorista fellépte.

Április 2-án:

ROTT jutalomjátéka.

Cigányzene reggeli 5 óráig a pompás

téli kertben.

AKAR ÖN

jó és mégis olcsó ruhákat venni? Ugy forduljon az újonnan nyitott

férfi- és gyermekruháruhához

Kerepesi-út 10. szám (Sip-utca sarok) hol szükségleteit beszerezheti.

Felöltő 8.- frtól feljebb
 Öltönyök 8.- " "
 Gyermeköltönyök 4.- " "
 Szövetkosztümök 1.50 " "

Mérték utáni megrendelések azonnal elkészítetteknek.

MENDEL MANÓ, Kerepesi-út 10.

Alapított 1850.

SEMLER J.

posztókereskedése
 osztrák osztráki és magyar királyi udvari szállító
BUDAPEST,
 Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarok.
 Ajánlja a legújabb szöveteket férfi- és női-ruhákhoz, valamint a legjobb felöltő-szöveteket (Overcoat sans doublure).
UTOLSÓ UJDONSÁGOK!
 Kizárólag Magyarország részére vásárolt eredeti minták.

Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcson részvénytársaság

Árverési hirdetés.

Közbiró tétetik, hogy a IV., Károly-körút 18. sz., IV. Koronaherceg-utca 11. sz., VII., Király-utca 57. sz., VIII., József-körút 2. sz. és VIII., Ulói-út 6. sz. a zálogintézetünkben a bezárólag 1900. évi június hó 30-ig elzálogított és nem rendezett kézi zálogok u. m.

ékszerek ingóságok

1901. évi április hó 3-án,
 1901. évi április hó 13-án

és a rákövetkező napokon mindenkor d. u. 2 1/2 órákor a VII., Király-utca 57. sz. a levő árverési helyiségünkben nyilvánosan elárvereztetnek.

Együttal közhírré tétetik, hogy az elarverezett tárgyak után befolyt fősőslegek a zálogjegyek visszaszolgáltatása mellett három éven belül azon zálogintézetünk pénztáránaul vehetők fel, amelynél az elzalogosítás eszközöltetett.

Budapest, 1901. március 20-án.
 Az igazgatóság.

MAGANTISZVISELŐORSJEGYEK ÁRA
 CSAK EGY KORONA
 HUZÁS MÁR 1901 ÁPRILIS 15-ÉN

Kaphatók a szövetségi irodában: VII. Erzsébet-körút 27. valamint a dohánytözsdeknben.

Fénykép!

6 drb Mignon 50 kr. 1 drb Kabinet 80 kr.
 3 " Vízit 90 kr. 1 " kis Makart 60 "

Minden más nagyság a legnagobb kivételben, a legolcsóbb árak mellett. Vasár- és ünne napon egész nap nyitva és felvételtek esős időben is eszközöltetnek.

Rauch Ede fényképezési műterme

Budapest, VIII., József-körút 51.

Diszes ingaórák

5 évi jótállás mellett
 részletfizetésre kaphatók
Polgár Kálmán
 órás- és ékszer-üzletében
 Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
 Vidékre árjegyzék bérmentve.

! Magyar tollal írjon minden magyar ember! :

SCHULER JÓZSEF

Első magyar acéltörőtoll és tollszár gyáranak kitünő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jószágknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 574 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Képes levelező-lapok

színesznők

bron-ézüst kivitelű arcképevel díszítve.
 Páratlan szép gyűjtemény.
 Eddig megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 dróbt tartalmaz, ára bérmentve ajánlott külföldre 1 frt 80 kr. (3 K. 60 fl.).
 Az őszeg beküldése után küldi a

„Budapesti Napló”

kiadóhivatala
József-körút 18. sz.
 Aki mind a négy sorozatot egyszerre hoztatja, az 48 helyett 52 képet kap.

A.)
 Abrányiné W. Margit
 Blaha Lujza
 Felekine M. Flóra
 Gazsi Mariska
 Gombaszögi Margit
 Jászai Mari
 Küry Klara
 Ligeti Juliska
 Szever Ilonka
 Vasquez M. grófnő
 Vizvári Mariska
 Szekely Iren.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. Államvasutak Püspök-Ladány állomásán lévő pályavendég bérletére ezennel zart ajánlatu pályázat birtetetik.

A bérlet 1901. augusztus hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1904. évi június hó 31-ig.

A bérleti feltételek a magy. kir. Államvasutak aradi üzletvez-tőségénél, L. osztályban a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, mert is ajánlattevőkrol feltételeztek, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőeknek elfogadják.

Az 60 kros bélyeggel ellátott és „Admat a püspök-ladányi pályavendég bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi május hó 3-án, déli 12 óráig elbirtott ülvev. tőség általános igazgatási (I.) osztályánl nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 200 kor., azaz kétfélszáz kor. készpénzben, vagy állami lottekre alkalmas érték-papirokban legkésőbb 1. évi május hó 2-án, déli 12 óráig a magy. kir. Államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránaul Aradon letendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérletszere való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1901. március 6 21-én.
 a magy. kir. Államvasutak aradi üzletv. U. ánynyomás nem díjazt.)

Figyelemztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacska in rajt áll a MAUTHNER-NÉV. Amelyen nincs rajt az

nem MAUTHNERTÖLVÁLÓ és ha mint olyant ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági és kerti magvak

nem léteznek, mint a minőket
 27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.

Irodák és) VII. Ker., Rottenbiller-utca 33. szám.
 raktárak:) (Kozuti villamos megállóhely.)
 Elárnsító) VI. kerület, Andrássy út 23. szám.
 helyiségek:) (A. M. kir. Operával szemben.)
 226 oldalra terjedő képes árjegyzék
 Kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

HAGGENMACHER féle PALACZK-SÖR

PARIS 1900 GRAND PRIX

STALON-SÖR

ERŐTELJES MALÁTADÚS

SÖRFÖZDE SAJÁT TÖLTÉSE.
 MEGRENDELÉSI HELY:
 V. VÁROSI IRODA V. KÁDÁR-UTCA 5.

Dominitz

Katica

ELŐ- és MŰVIRAG-TERME.
 Budapest, VIII., József-körút 17. sz.
 Csokrok és tortuzok a legszebb kivitelben ízletesen és jótányos árban készíttetnek.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
 (szját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.
 Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézések, vasutak, ipari bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építomesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészenből főlöldhetők, száraz állapotban poralakban és 40 különbözö mintában különkint 16 krtól föléle szállítottatnak és a mi a festékek szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Budapest a Tattersalban. Csak két hét.

Kezdeté április 7-én vasárnap délután 2 órakor

Barnum & Bailey. A világ legnagyobb látványossága.

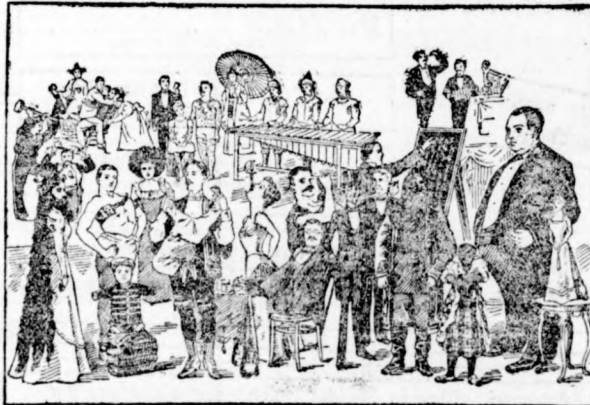
Óriási amerikai mulatóhely

50 év óta Amerika büszkesége jelenleg a Continensen körutazást tesz

67 óriási, saját külön célra épített vasuti kocsijával, mely 4 teljes vonatot képez. A teljes „Ensemble” 12 hatalmas sátor-pavilonban lesz kiállítva, melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta 2 előadás, délután 2 és este 7/8 órakor. A megnyitás 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagy közönségnek alkalmá legyen az élő esodaembereket, a három elefánt csordát és a kettős állatseregletet megtekinteni.

70 gyönyörű lónak egy „Manège”-ban való elővezetése. 400 kitüntetett lónak kiállítása. 3 csorda legkitünőbbben idomított elefántnak 3 porondon egyidőben való elővezetése. 20 nemzetközi némajátékos bohóc.

Számtalan, összehasonlíthatatlan és utánozhatatlan, vakmerő, félelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mindegyike mester a maga szakmájában. Minden művész egy csillag. Az arénában bemutatott mutatványok mindegyike egy-egy meglepetést képez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még sohasem lelt bemutatója.

Emberi elme által elgondolható leghatalmasabb és legnagyobb látványosság. 3 nagy, lovasmutatvány bemutatására szolgáló „Manège”-ban, 2 hatalmas színpaddal és egy majdnem mérhetetlen hosszúságú futó pályával, 3 óriási terjedelmű légtornászati térséggel,

egy egész állatsereglet, idomított vadállatokkal.

Mindenféle fajtájú versenyfuttatás, erőművészeti mutatványok, légművészet, a földön és levegőben való tornaművészet bemutatása és új meglepetések. A bajnokok erejének meglesztői igyekezete az ügyesség által elért rekordok megdöntésére.

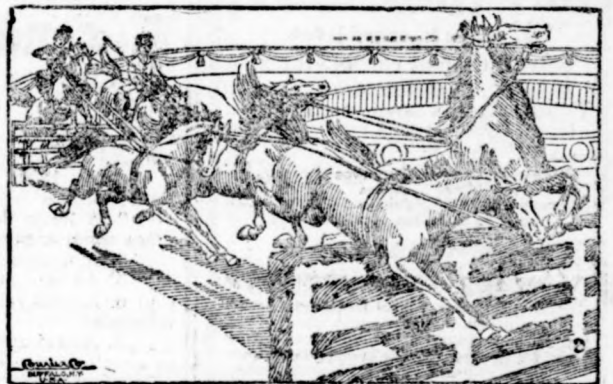
Egy igazi világkiállítás modern látnivalókkal. Cirkusz. Hipodrom. Állatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

1000 férfi, asszony s ló.

Törpék, tetováltak, kardnyelők, egy holgy hosszú hajjal s teljes korszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéznélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatra méltó előadások. Egy majdnem végnélküli sorozata a legújabb produkcióknak, melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárok az ülések fekvése szerint:

Belépés ülő-helylyel 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill., zártszék 4 kor., fenttartott hely 5 kor. páholy-szék 6 kor.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejáratnál kaphatók, 10 évon aluli gyermekek az összes helyeken, kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet, a felét fizetik, elővétel csakis az 5 és 6 kor. helyre. Április hó 1-től jegyek Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedésében, Andrassy-ut 42 kaphatók.

Egy belépő-jegy az összes hirdetett látnivalókhöz és egy ülő-helyre érvényes.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles közönséget folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 21. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőzéses nőbajait, az elgyengült férfior, magömléseket, a bujakór utóérvényesülését, nőknél a terhességét, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a megtalálása egyik főközege és borbetegségeket gyógyít új gyógyszer szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csásár, kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta ó. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszereskről is gondoskodva lesz.

Nőknél külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: DR. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTAMUTÓ** (már a 10-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségeket és azok ószzerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 forint 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 forint beutalással utoljára vagy 90 kr. utánvét mellett.

MUSZAKAI IRONK IGAZI JOGOK VEDELMERE

REISS JÓZSEF

HITES SZABADALMI ÜGYVIVŐ IRODA
BUDAPEST VII. KERÉPESI-ÚT 40.

Találványok, minták és arjegyzék hatóság védelme.

Szabadalmak készítése, fenn-tartása és értekesítő összekötő-tések létesítése.

Erélyes és sikeres képviselő szabadalmi peres ügyekben.

Cégtagok: REISS JÓZSEF gépészmérnök, TAKÁCS GYÖZŐ hites, szabad. ügyvivő a bpesti, pestvidéki és pozsonyi kir. törvényszékek állandó, kinevezett bírói szakértője!

Fabonakörmény F. LICHTWITZ & Comp.
Köz. pártlat. Hely: 270 K. ca. és kir. náv. szállító, Troppa-
1/2-1/2. 1.40. Kapható minden jobb ószer-és-
gyomeresztő. Intézet: 60. megerkezesben.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyítást óhajto szenvedőknek, 20 éves kórhad és magán-
gyakorlati tapasztalás ainal legva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZAR J.

egyetem. orvos-tudor

gyógyít: fertőzést és nőknél legkülönböző zavar-
nékúli mindennemű bármily régi kórú

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást**, hólyag- és vizelet-
bajokat, **bujakóros sebeket**, **syphilis**,
önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmagasabb
borbetegségeket és szépséghibákat,
továbbá

Nemi gyengésgéti állapotokat

(impotencia)

megiepo **biztos eredményre** gyorsan a legújabb
módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. 1. d.
Rendelés: délelőtt 10-4-ig, délután 6-8-ig.
Külön váróterem. Külön be- és kijárak.
Levelekre rögtön válasz.

Vadász- és sportöltönyök 4 forinttól följebb.

TELEFON 1719.

TELEFON 1719.

Teljesen elkülönített mértékosztály.

Valódi angol és francia szövetek.

Elismert szigoruan lelkiismeretes üzletkezelés.

Minden ruhanemben és minőségben óriási választék.

AZ „Angol szabócsaló” KOHN HEILMANN és FIAI elsőrangú úri- és gyermekruha áruház BUDAPEST, Károly-körút 12. földszint és első emelet.

Szilárdan szabott, nagyon jutányos, számokban jelzett árak.

Table listing clothing items and prices: FELÖLTÖK (két- és egysoros divatos színekben 7 főtől 30 frtig), ULSTER (legfinomabb kivitelben, 14 főtől 24 frtig), KAGLAN (földsz. valódi szabott újjakkal, grönnyörű kivitelben, legújabb fagon, 14 főtől 24 frtig), Kerekpár-öltönyök (9 főtől 12 frtig), ZSOLNAI-LODEN (Havetek, egész felöltőgallérral 7 főtől 12 frtig), KANGARU- és CHEWLOT-ÖLTÖNYÖK (10 főtől 26 frtig), NADRÁGOK (legszebb színekben, divatos szabás, 3 főtől 8 frtig), Legszebb gyermek-kosztümök (3 főtől 8 frtig, Gyermek-köpenyek 4-10 frtig, Gyermek-nadrágok 1-4 frtig).

13 és 17 év közötti fiúk részére öltönyök és felöltők ugyanolyan szövetben és fagonokban, mint felnőttek részére.

Fiók-üzlet: Károly-körút 30. szám, (volt Károly-kaszárnya).

16 FIÓK-ÜZLET.

Alapítvány 1848-ban

2000 darab gyermeköltöny 3 forinttól följebb.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvis (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben másorvos tapasztalatai után legelőszöbben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiával rendelő intézete Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb húgyvesztéseket, leggyorsabb húgybőlyögéseket, bukjakóros sebeket, gyphilit, az érfertőtlenítés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, megömléseket, nőknél férfelyást befecskendezés nélkül, a legmarkesebb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és onok utókövetkezményeképp létrejött hátrgerincbajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig Nőkiek egy mint férfiaknak külön be és kijárt

Külön váróterem. Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltunk; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Budapesti villamos városi vasút részvénytársaság.

HIRDETÉNY.

A budapesti villamos városi vasút részvénytársaság t. c. részvényesei az 1901. évi április hó 13-ik napján, délelőtti 11 órakor a társaság helyiségeiben, VII. Kertész-utca 10. sz. a. tartandó

X. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívataknak.

Napirend:

- 1. Az igazgatóság évi jelentése és az abban foglalt indítványok.
2. Az 1900. üzleti év mérlegének és zárszámadásának előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a fölmentvény megadása iránti indítvány.
4. A nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
5. Az igazgatóság kiegészítése iránti intézkedés.
6. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 póttagjának megválasztása.

A részvények letehetőek f. é. április 5-ig bezárólag az angol-osztrák bank budapesti fióktelepénél, V. Fűrdő-utca 6.

Az igazgatóság.

Kívont az alapszabályokból:

18. szakasz: Minden részvényes jogosítva van a birtokában levő 25 db társasági részvény után egy-egy szavazatot a közgyűlésen gyakorolni. Szavazati joggal azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, vagy helyettes által résztvenni kívánnak, kötelesek a közgyűlés megtartására kitűzött határrnap előtt 8 nappal részvényeiket a le nem járt szavazatokkal együtt az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben kijelölt helyeken letenni.

20. szakasz: Az évi mérleg és zárszámadás, valamint a felügyelő-bizottság jelentése a K. T. 198. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőzőleg 8 nappal a társaság helyiségeiben közzétételre kötetlenek.

21. szakasz: Azon részvényesek, kik személyesen nem jelennek meg a közgyűlésen, magukat egy-egy céltől külön meghatalmazott szavazatképes részvényes által képviselhetik; nek és jogi személyek oly meghatalmazott által is képviselhetnek magukat, kik maguk nem részvényesek. (Utányomás nem díjartatik)

KELETI J. orthopédiai műintézete ajánlja minden sérvben szenvedőnek a legújabb és modern szerkezetű 1900. évi és kir. szabadalmazott sérvköttjét. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülul minden más gyártmányt. Árak: Egyoldali Kétoldali 12 korona, 24 korona. Gyáramban teljes jótállás mellett készülnek, továbbá: járó- és támpékek, műfűzők ferdenőttek részére és scoliosis-nál Nessing rendszerre szorint. Műlábak és kezek, haskötők, köldöksérvkötők, gúrcsér-harisnyák stb. stb. Illusztrált árjegyzéket titoktartás mellett ingyen küld szét: KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kőt-szer-gyára (alap. 1878.) Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c. Gyár: Központi városház. Kéretik a címre jól ügyelni.

Legszebb Legjobb Legelőszöbb PAP, PAP, PAP

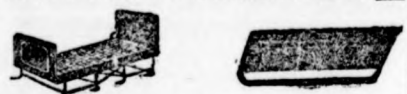

Table listing furniture items and prices: 1 szeszalható vasgyú 2 db 5-10, kivethető matraccal 10.-, 1 rongy paplan 1.80, prima 2.80, 1 csömör paplan 3.40, szin 3.80, 1 szesz csömör 4.80, 1 selyem atlász paplan 8.50, 1 fodros selyem sz. papl. 13.50, 1 jó viasz paplan lepedő 2.-, 1 ággy 1.90, 1 fűzőtt ággyakozó pokróc 2.50, 1 gyapjú 5.50, 1 jó lepedő 1.50, 1 sző pótköré 4.00, 1 sző pall szőnyeg 7.50

GICHNER JÁNOS

paplan, matracc, és kárpitosok gyára, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszkozüllenek, nem telező árak kieserőletek, vagy a pénz visszaidaték.

Advertisement for Polgár Sándor's 'Történetek' (Stories) book. Includes text: 'Nográdi László Történetek című munkája megjelent a Franklin-Társulat kiadásában. Kapható a 'Budapesti Napló' kiadónivatalában. Ára 3 korona.' Also includes an illustration of a man and a woman.

Advertisement for 'POMPADOUR-TEJ' (Pompadour Milk). Includes text: 'Bécsi nők köszönhetik szépségüket első sorban a legelőszöbb, leghatásosabb, legújabb Eredeti Pompadour Paszta használatának, amelytől nőhal Med. Dr. Riz A. talált fel. Ez a szoptatókor használt folyadék diéták friss arcaival, ezáltal fehér ráncatlan arcúvá csinál meg a kőszöngörög, elmulasztott szoptatás, a gyermek születése, a gyermek születése, a gyermek születése, a gyermek születése...' Includes an illustration of a woman's face.

TO THE
ENGLISH CLOTHING COMPANY

BUDAPEST, Károly-körút.
AZ „ANGOL RUHA-TÁRSASÁG”-HOZ.
KOCH TESTVÉREK
elsőrangú férfi- és gyermekruha-áruház.

A n. é. vevőközönségnek oly nagy előnyöket nyújtunk el nem ért versenyképességünk, valamint legelőnyösebb kiszolgálásunk által, hogy már a legcsekélyebb bevásárolásnál is készpénz takarítható meg.

Külön szakszerű mértékosztály.

Óriási szövet-raktár. (Méterenkénti eladás).

<p>Gyermek- és fiú-felöltő rövid fazon, elegáns coveravat, divatos sportszínekben, sikkisen elkészítve</p> <p>6 forinttól</p> <p>KOCH TESTVÉREK legnagyobb gyermekruha-áruház BUDAPEST, Károly-körút 26. szám.</p>	<p>RAGLAN, legdivatosabb felöltő angol seviot- és különféle divatszövetekből, valóba szabott ujjakkal és rézsutt zsebbel</p> <p>16 forinttól</p> <p>To The „English Clothing Company” BUDAPEST, Károly-körút 26. szám.</p>
<p>Gyermek-kosztüm kitűnő minőségű seviot- és kamgarnszövetből, kifogástalan kiállítás és fazonban</p> <p>5 forinttól</p> <p>Az „Angol ruhatársaság”-hoz legnagyobb gyermekruha-áruház BUDAPEST, Károly-körút 26. szám.</p>	<p>„VAJDA” legújabb felöltő, rézsutt zsebbel, sötét-szürke Meltonszövetből</p> <p>8 forinttól</p> <p>Az Angol ruhatársasághoz KOCH TESTVÉREK BUDAPEST, Károly-körút 26. szám.</p>

A szigorúan szabott ár minden darabon látható. Meg nem felelő áruért a pénzt visszaadjuk.

Kérem!
Tessék próbát tenni az elismert kitűnőségű
„SISAK”-KAKAO-val
és
„SISAK”-CSOKOLÁDÉ-val
Kezességgel a legtisztább és mindamelllett legolcsóbb hollandi gyártmány.
Kapható az összes jobbajta gyarmatáru- és csemegés üzletekben.

A magyar kir. kizár. szabadalmazott **HENNEFELD IGNAC-féle**
jégszekrények
(A millenlumi kiállítási éremmel kitüntetve.) Kiemelhető jég- és zománcozott víz-tartóval, 10 perc alatt hideg vizet szolgáltatnak. A reservoir kiemelése mellett a tisztítás könnyen történik a javítás szükségére ki van zárva. — Ezen szekrényekben nincs, mint az összes eddigiekben levezetőcsap (mely mindig csepeg), hanem a megtartó alatti cinkpléh szekrényekkel vannak ellátva, a hová a jégviz lefolyik; a jég pedig a tartóban illendően szárazon fekszik, miáltal 60 százalék fölé megmenthetők éretik el.
HENNEFELD IGNAC BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 47. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Női topánok tucatja 45 kor.
Női fűzős cipők tucatja 47 kor.
Felülmulhatlan szép kidolgozásban. Mindenféle konkurencia ki van zárva. Minden mennyiséget külföld tucatból felfelé utánvétellel, készpénzfizetés mellett
MICH. LÖWIT'S SOHN JUN.
cipőgyára **PARDUBITZ.**

Várkonyi Dezső
Szegény legények.
A régi betyár romantikából való néhány elbeszélés ez, amelyet a régi újságírók gárdájának ezen tehetséges tagja gyönyörű hamisítatlanul magyar nyelven annyi közvetlenséggel írt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ara 2 korona, bérmentes külfölddel — a pénz öltöztes beküldése esetén 2 kor. 20 fillér. Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában, Veszprémben.

Müller József
hangszergyáros
SCHÖNBACH (Csehország)
ajánlja legjobb hírnöv, kipróbált
hangszereit,
tisztá hangolás, könnyed és egyforma szólam, javított szerkezet, nagyon olcsó árak, jótállás. Nemzetközű utánvétellel vizsgavétetik. Szállít konzervatívumok, színházi, fűzői, katonai- és polgári zenekarok számára.
Kitüntetések nyert a világ- és műkiállításokon, valamint akad. aranyermeket. Javítások összes vonós hangszereken művészi kivitelben. Régi hegedűk és cellok megvételnek, esetleg becsorítottak. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olcsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtos fényezett ... 30 frt	1 ebédlőasztal, 6-német stíl ... 3.50 frt
2 ágy, fényezett ... 22	1 íróasztal, 3 fiókos ... 16
1 ójeli szekrény, fényezett ... 8	1 hálószoba, matt díófa ... 100
1 mozdó, 2 ajtos, fényezett ... 14	1 hálószoba, faragott ... 130
2 szekrény, 2 ajtos, díófa, matt ... 30	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat ... 55
2 ágy, magas, díófa, matt ... 28	1 garnitúra selyem-behuzat ... 80
1 ójeli szekrény, díófa, márvánnyal ... 8	1 garnitúra plüss-behuzat ... 80
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv. ... 46	1 szalonaasztal ... 10
1 díván, magas támla szőnyeggel ... 40	1 consol márvánnyal és tükör ... 26
1 ebédlő-asztal, díófa, matt ... 12	

Nagy választék egyszerű, valamint a legdivesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelege
Budapest, Erzsébet tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Nélkülözhetetlen, felülmulhatatlan, hatása csalhatatlan!
Világciikk. Kivitel minden országba.
CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.
A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszere a
Thierry A. gyógyszerész balzsama
Felülmulhatatlan mindenféle mell, tüdő, máj, gyomor s általában belső bajok ellen. Különböleg alkalmazva a legsikeresebb
seb-balzsam.
Csak akkor valódi, ha a minden művelt államban beajstromozott, zöld színű apóca-védjeggyel és a záró token cég-lebéssel van ellátva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palack.
Postán bérmentve 12 kis vagy 6 nagy palack 4 korona. Próba-palack prospectusok minden országbeli raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétlökés csak készpénzre történik.
Thierry A. centifolia-kenőcse
(gyrvenyest csuda-ír), sebeknél felülmulhatatlan szivó és gyógyító hatású. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E csuda-írrel egy régi 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csonttörés, újból pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű baj meggyógyult. Antiszeptikus hatása, gyorsan egyhálóssá és csillapítólag hat, rövid időre pedig teljes gyógyulást eredményez minyógyult. Antiszeptikus hatása, gyorsan egyhálóssá és csillapítólag hat, rövid időre pedig teljes gyógyulást eredményez minyógyult. Antiszeptikus hatása, gyorsan egyhálóssá és csillapítólag hat, rövid időre pedig teljes gyógyulást eredményez minyógyult.
Ukánatoktól óvatoknál kell és szigorúan ügyelni a téglánba becsomagított ezen cég-jelűre: **Apothekes van Schntzongel és A. Thierry.** Ahol raktár nincs, onthi ne hagyja megárt rábeszélési állítást hasonló értekt, de vajában értéktelen létszámjének megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:
Apotheker A. THIERRY'S FABRIK in Pregrada, bei Rohitsch-Sauerbrunn.
(Az osztrák hivatalnok-egylet szállítója.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)
Kapható Budapestban: Török József, Dr. Egger Leo és J. gyógyszerüzletében.

MONTE CRISTO
Szigetelésű első rendű minőségű cigaretták
Pompás különlegesség. Kapható minden fűszer- és csemegereskedésben, grószszertárban és drogériában. — 1 eredeti füveg ára 4 korona, mintafüveg 70 és 30 fillér. Kitüntetés: 80 érem és díszoklevél.
Archleb József és társa
gőspárlója, PRAGA.
Igazgató: **ARCHLEB JÓZSEF**, os. és kir. udv. szállító. A „La Ferme” líkő gyára.

„Guzi”-kenőcs.
Ezennel nyilvánosan 1 évi írásbeli jótállási vállalkozás mellett minden vámsórt cipőfőrt, melyet „Guzi”-kenőccsel azonnal egyszer bekennek, miáltal a bőr elrohadása az idő múlásával ki van zárva. 1 téglay Ára 40 kr. — Mindenki, ki cipőt nálam szorít be, 1 téglay Guzi-kenőccet kap ingyen. — Vidéki megrendelések esetén 80 kr. postaköltséggel jár, nem megfelelően vizsgavételnek és ezenel kétszámjének megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre: — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Férfi vík alma cipő erős ktrít. kenőccel ... 2.—
Férfi vík butós cipő, erős talp. elegáns ... 3.50
Férfi vík fűzős cipő, gavallér forma ... 3.50
Divatos barna v. sárga bagarita fűzős cipő ... 4.—
Salon lak fűzős v. curopis cipő, elegáns ... 4.—
Legdivosabb „box kalif” bőr, fűzős v. gomibos cipő, legelőnyösebb francia szabás ... 4.—
Mértékkel engedő, ha a lábait hársányban egy papírlapra rajzoltattik. Kérje több száz ábrával ellátott árjegyzékemet, melyet ingyen és bérmentve küldök. — Tisztelt
AGULÁR DAVID FIA BUDAPEST,
Deák-tér és Király-u. sarok

M E S E.

A dinnyehaj-kocsi.

Szegény özvegyasszony volt a Lizi édesanyja, egész nap ott ült a rokkája mellett, vászna szőt és ha készen volt a vászon, felszabta, megvarrta s a durva, vastag fehérneműt eladta a szegény, munkásembereknek.

Lehet gondolni, hogy azok a szegény emberek nem fizették aranylák a durva, kareolós fehérneműt s hogy Lizinek bizony nagyon sokszor feküdtek le vaesora nélkül. Ilyenkor az özvegy asszony összeszorította az ajkát, hogy valahogy ki ne esorduljon a könny szeméből s hogy elfeledtesse az éhséget egyetlen gyerekével, az ölébe ültette és mesélt neki szép, szépséges tündérmeséket az aranyhaju királyleányról, a gomba alatt lakó törpékről, meg más egyébekről.

Egyszer Liziké kaptak ajándékba a jó öreg tisztelendő urtól egy nagy görögdiányt. Ugy megörült ennek Lizi, hogy majd kiugrott a bőréből. Mindjárt kétfelé is vágta a diányt, az egyik felét megették s a jól kikapart dinnyehajból az özvegy csinált egy kocsi.

A szélét kicakkozta, két oldalról felhagót vágott belé, azután egy lyukat furt rajta, ebbe madzagot húzott és kész volt a kocsi.

No, hogy örült neki Lizi! Mindjárt csinált is a kocsi jó puha fűből ülést s a két rongybabáját beleültette és nagy boldogan kiment az ő dinnyehaj-kocsijával az utcára.

A rossz, hepe-hupás földön nagyon rossz dolga volt a szegény kocsinak, mindegyre felborult s a babák fehér-gyöles orcái csupa piszkosok lettek.

Amint ott kinlódik Lizi a kocsijával, egyszer csak arra rohog el a földesurak drága, üveges hintója s a földesur kis leánya egy nagy, drága francia babával az ölben, ott ült a mamája mellett.

Mikor a szép kis gazdag leány meglátta a Lizi furesz kocsiját, felkacagott s azt mondta a mamájának:

Állítsuk meg a kocsi, s nézzük meg annak a kis leánynak a játékát.

Az uriaszony megállította a kocsi s Lizit oda intették magukhoz.

A gazdag kis leány jól megnézte a Lizi kocsiját, kacagott rajta s azután engedelmet kért a mamájától, hogy hadd ülhessen fel a hintóba Lizi és hadd kocsiházzék velük.

A kis leány mamája beleegyezett s Lizit elvitték magukkal.

Lizi még soha életében nem ült sem hintóban, sem ruganyos, bársony ülésen s mikor ismét letették a falu poros utcájára a hintóból, a kis leány egyszerre nagyon boldogotlannak érezte magát és sirva ment be a háza az édesanyjához.

— Vegyél nekem egy olyan hintót — sirt keservesen — mint a földesuréknak van!

Az édesanya először mosolygott ezen a kivánságon, de mikor látta, hogy Lizi egyre csak

sir tovább, az ölébe ültette és összeszókolgatta könnyes szemét, így beszélt hozzá:

— Hát nem jobb, puhább, drágább ülésed van nekéd itt, az édesanyád ölben, mint a világ legdrágább bársony ülőhelyén?

— Nem, nem! — sikoltzott Lizi — nekem bársony ülés kell!

— Eredj ki a mezőre — tréfálkozott vele az anyja — ujj le a zöld gyepre s meglesz a bársony ülésed.

Lizi tovább sikoltzott:

— Nekem kocsi kell!

— Ott van a dinnyehaj-kocsi.

Erre Lizi fogta a szegény dinnyehaj-kocsit, mérgesen a földhöz csapta, úgy hogy az menten ketté repedt.

Az anyja azt hitte, hogy az éjszaka, ha kialszusa magát Lizi, reggelre majd elfelejti a bolond kivánságát s lefejtette a kis leányt.

Hanem másnap reggel ismét sirva fakadt és megint kiabálta:

— Vegyél nekem egy hintót!

A szegény asszony megjéjdt erre s ő maga is sirva fakadt a gyereke rosszasa miatt és sirt egész nap, de a rossz, kegyetlen szívű Lizit nem hatotta meg az anyja könnye és tovább is egyre csak azt hajította:

— Hintót akarok! Hintót!...

Másnap ismét sirt, sirdogált az anyja s egyszer csak egy öreg, nagyon öreg asszony állt meg a rokkája előtt s kérte tőle, hogy mi a baja?

Elmondja az özvegy, mire az öregasszony fogta a ketté tört dinnyehaj-kocsit, kivitte az udvarra, egy kis bottal valami tikos jelt csinált rajta, s azonnal egy drága hintóvá változott s két szilaj ló táncolt előtte.

— Itt a hintó — mondta az öregasszony és Lizi azonnal felugrott rá és elrepült vele a két tüzes ló.

Az özvegy csodálkozva kérdezte az öregasszonyt, hogy kicsoda ő és hogy mivel hálálja meg ezt a csodatettét?

— En az elégedetlenség ősanija vagyok — mondta az asszony — s ime fogd, itt van egy nagy fehér gyöngyszem s csak annyit kívánok tőled, hogy mindannyiszor, mikor sirsz, ebbe a gyöngyszembe fogd fel a könnyeidet és ha szükséged lesz rá, csak kopogtasd a gyöngyszemen s én azonnal itt leszek.

Csak este került haza Lizi a hintójával s olyan jó kedve volt, hogy kacagva borult az anyja nyakába, össze-vissza csókolta s másnap ismét felült a hintójába és megint csak este jött haza.

Hanem most már nem volt olyan jó kedve, mint tegnap és kedvetlenül mondta az anyjának: — Mit ér, ha van egy drága hintóm és csak egy szálföldes kunyhóban lakom! Olyan kastélyt szeretnék, mint a földesuréknak van.

Es most már egyre azt hajította:

— Egy kastélyt akarok!

Megint sirt az anyja, hulltak, hulltak a könnyei a nagy fehér gyöngyszembe s utóljára is nem maradt más hátra, mint hogy megkopog-

tatta a gyöngyszemet s az elégedetlenség ősanija ismét megjelent.

Megvolt aztán a kastély is és Lizi három napig olyan boldog volt, hogy a szegény anyja ennek láttára a hetedik menyországban érezte magát.

Hanem bizony megint csak vége lett a Lizi nagy örömeinek. Ismét sirt, jajgatott, hogy mit ér ő a kastélylyal, hintóval, ha ő csak olyan csitri kis leány és senki sem veszi számba. Ő bizony nagy leány akar lenni!

— Es nap-napután kiabálta:

— Nagy leány akarok lenni!

Megint sirt az anyja, hulltak, hulltak a könnyei a gyöngyszembe és csodálatos, lassankint a fehér gyöngy kezdett megfeketedni s épp így kezdett az anyja szeme is napról-napra eldötétülni.

Es megint megkopogtatta a gyöngyszemet s az elégedetlenség ismét megjelent.

A másik percben pedig nagy leány lett a csitri Liziből, szép nagy eladó leány s ismét olyan boldog volt a leány és az anyja is, hogy a szegény asszony azt hitte, most már ez örökké így fog tartani.

Dehogy tartott. Három nap mulva ismét sirt Lizi és egyre azt hajította:

— Férjhez akarok menni egy királyhoz. Királyné akarok lenni!

A gyöngyszem már majdnem tele volt könynyel és már egész fekete színűvé vált s az anyja szeme a sok sirtástól közel volt a megvakuláshoz.

Es a Lizi kivánsága ismét teljesült. Megtetszett egy háztüznézőbe járó királyfinak s elvette őt feleségül.

— Na, most már csak minden jó lesz — gondolta sóhajta a szegény anyja, pedig dehogyan lett.

Lizi megint elkezdett sóhajtozni, azután sirt és jajgatott.

— Mi bajod van? — kérdezte ijedten az anyja.

— Nem tudom — felelte Lizi, — de nem vagyok megelégedve a sorsommal.

— Rettenetes — sottogta a szegény anyja és ujra megeredtek a könnyei. Mindaddig hulltak most már ezek a könnyek, míg az utolsót is elsírva, megvakult a szegény asszony.

A fekete gyöngyszem pedig káprázatosan csillogott, úgy, mintha a belsejében csillagok ragyogtak volna.

Es akkor ujra szólott Lizi:

— Azt a fekete gyöngyöt akarom!

A hívásra ismét eljött az elégedetlenség ősanija s így szólott Lizike:

— Tudod, hogy mi csillog abban a gyöngyszemben? Az édesanyád két szeme. Te miattad sirta ki őket. Mégis akarod viselni?

— Akarom — mondta Lizi. — Egy ékszerem sem csillog, mint ez a gyöngy. Hát hogynem akarom.

Es a másik percben meg a nyakában volt Lizinek a gyöngy, aztán befogott, felült a hintójába s elment kocsiházzni.

Sokáig kocsiházzott s végre maga is meg-sokálva, azt mondta a kocsinak:

A szurtos királyfi.

— REGÉNY —

Az ifjuság számára írta:

(14) KABOS EDE.

Mikor az éhség már nem gyötörte annyira, elálmosodott. Eszébe jutottak a kis rongyosok, akik egész éjszaka ott alsznak a hid alatt. Visszavágyt a hidhoz és lefeküdt a hideg márványköre.

Heves reszketésre ébredt fel. Mialatt aludt, nagy vihar száguldott el a város fölött s a hideg eső, mintha az egész piacot elmosta volna. A sátrak meglapultak, a kofák eltűntek s a kis rongyosok se voltak sehol. Nagy, rideg puszta az látszott az egész partvidék s az ébredő Viki egyedül találta magát. Mintha az egész világon is egyedül állna. Nem ázott ugyan meg, mert a hid boltzatja megvédte az esőtől, de nagyon átfázott s minden tagjában heves szurásokat érzett. Mintha álomban valami rossz tündér teledugdosna volna tükkel az egész testét s akárhogyan fordul, ha csak meg is mozdul, valamennyi tü szurja, csipi, égeti. Ijedten nézett ki a hid boltzata alól. De sehol egy eleven lélek. A piac meghalt.

A partra akart sietni s valami őszön dolgozott benne, hogy legjobb volna hazamenni, még ha el is fognak a rendőrök. Mert félt most az egyedüllétől. Olyan nyomorultnak érezte magát, hogy még egy rendőrnök is megörült volna, csak hogy végre embert lát. De mikor felugrott, hogy a partra siessen, visszasaest. De nem is esett, úgy érezte, hogy valaki belekapaszkodik, a körmeit testébe vájja és úgy rántja vissza a hideg márványköre. Viki majdnem felsikoltott.

— Ki az?

Reszketve nézett körül, de senki sem bántotta. Egyedül volt. Azok a heves, szaggató fájdalom rántották vissza, melyek már az első pillanatban is gyötörték. Most már alig tudott tőlük lélegzeni. Csak visszahanyaltott a kör s azt érezte, hogy el fog pusztulni. Tüzes karikák kergetőztek égő szeméi előtt s a folyó morajlásából mintha sajnálkozó hangokat hallott volna.

— Szegény kis Viki, szegény ...

Lonci suttog a vízből? Az öreg katona? Vagy az ő drága szülei siránkoznak látatlanul? Viki még jobban megjéjdt s a szeméit is behuntya, hogy most már mindegy, legfőbb meg fog halni. S ha valaki most látja, azt hiteli, hogy meg is halt szegény. Ugy fektét a kövön, mintha maga is kö volna. S alatta zugott, morajlott, harsogott a megdagadt folyó vize.

Sötét, hideg, pogány éjszaka volt, mikor fölébredt. De ébredve is azt hitte, hogy álmodik. Talán nem is ő az, aki itt gubbaszt a koromsötétségben, a hid alatt. Mit keres ő itt? Szabadul-e valaha innen? Gyul-e csillag legalább ebben a rettenő éjszakában, hogy fényével kivezesse, visszavigye az életbe, emberek közé? Vagy csak el fog megint aludni s valami láthatatlan kéz lesöpri a kőparttól a hideg folyóba, az örök álom világába?

Már nem fájt neki semmi. Olyan könnyűnek érezte magát, hogy talán csak emelkednie kellene s aztán repülhetne, mint a madár. Különös lágy muzsikát vélt hallani, nem emberekől valóit, de mintha a levegő muzsikálna. Lágyan, édesen, halkán zsongott a levegő: csupa sóhajból olvadt össze a muzsika. S világosság is kezdett gyúlni, de az is olyan különös világosság! Nem látni benne semmit, csak magát a sejtelmes világosságot. Mintha nem is a világban volna a világosság, hanem benn az elnyugvó lélekben. Olyan különös, lágy, édes minden: alátódal a fűrészt léleknek, csicsijja tente... olyan jó aludni.

S akkor hirtelen suttogó hangot hallott Viki. Mohón figyelt. Ez már hang, ez emberi hang: azt érezte a fiú. S ha még nem érezte volna, meggyőzte a közeledő léptek tompa dobogása. Igen, emberek közelednek. S Viki már minden erejét összeszedte, hogy elébük kiáltson.

S ime sötét alakok körvonalaikat látta meg. Két fekete alak közeledett abban az irányban, vigyázva, nesztelenül. Már nem is suttogtak.

Viki egészen odalapult a kőfalhoz. Valami sugta neki, hogy ne mozduljon.

A két fekete alak egészen közel volt már. — No ezt megcsináltuk volna — suttogta az egyik.

— Holnap délből a levegőbe repül az egész pereputy — röhögött esőndesen a másik.

Viki a lélegzetét is visszafojtotta.

A feketék megálltak közelében s most már tisztán hallotta suttogó beszélgetésüket. Nagyon durva legények lehettek, mert csak úgy dőlt belőlük a pálinka gőze.

— Hogy az ördög szánkáztassa meg a sok kis rongyosát! Mind éppen itt szeret tanyázni a hid alatt s ha ez a vihar segítségünkre nem jön, még tén el is késünk a munkánkál. Pedig biztosan tudom, hogy holnap délből az egész királyi család itt hajtat el a vasúti hidon a katonai parádehoz. S ha ma éjjel el nem rejthetjük a pokolgépet, akkor megint kiszabadulnak a körmeink közül.

A másik fekete suttogva kérdezte:

— Jól megigazítottad a pokolgép óráját?

— De jól ám! Pont délből odaér a kis lány a puskaporhoz, meggyújtja a gépet s felrobbantja. Repülni fog tőle ez az egész hid s repülni fog a királyi család is. Azok bizony több babot nem esznek. Ugy kirepülnek ebből a komjsz világból, mintha itt sem lettek volna.

— No akkor meg lesznek velünk elégedve a „feketé”.

— Elhíszem azt. Egy egész királyi-családot.

— Elég lesz mára. Hajts haza.

De a kocsis nem hallgatott rá s a két fekete ló úgy röpítette a hintót, mintha az egy pehely lett volna.

— Hajts vissza! — kiáltott ismét Lizi, mire a kocsis megfordult s a halálra rémült Lizi egy vigyorgó ördögfejet látott maga előtt.

És három nap, három éjjel egyre kocsikázta az ördög Lizit s végre megérkezett vele a pokolba.

— Uj vendéget hozok! — kiáltotta az ördög a többieknek. — Rakjatok tüzet az országotra, mert a vendégünk azon fog három esztendeig kocsikázni és hozzatok a nyakába fekete gyöngyöt, szepet, fényeset, hadd sütsögesse a husát.

— Hi-hi-hi! — kacagtak az ördögök s egyik jobbra, a másik meg balra futott, egyik tüzet rakott, a másik a gyöngyláncot hozta és kezdetét vette a gonosz leány bűnhődése.

Tüzes lángokon futott vele három esztendeig éjjel-nappal az ördög kocsija s a fekete gyöngyök irtózatlanan égtek, csiptek, márdosták a husát.

Sikoltozott, kiabált, jajgatott Lizi s hulltak, hulltak a könyvei mindaddig, míg a nagy sirástól a harmadik esztendő végén elvesztette a szeme világát.

Ekkor megállt vele az ördög kocsija s az összeégett vak leányt kivittek az ördögök a pokolból egy jéghegyre s itt megenyhülve a nagy kinja, — elaludt.

Aludt, aludt sokáig s amikor végre felébredt s megdörzsölte a szemét, hát, jó Isten, hol találta magát?...

A régi, szalmafedeles kis konyhában, odahaza a szegényes kis ágyában s ismét csitri leány volt s az édesanyja szelid arcával, jóságos mosolyával ott ült az ablak mellett a rokkája előtt és font.

Lizi szó nélkül leszállt az ágyáról, alázatosan odasompolygott az anyához s megcsókolta a két dolgozó kezét. Azután kiment a pitarba, megkereső a kettő tört dinnyehaj-kocsi, dróttal összekötötte és egész nap boldogan huzgálta benne a két rongy-babáját.

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLÉK.

Krisztus álma.

— Legenda virágvasárnapra. —

A pálmafák alá vonult
A Mester és a kis csapat,
— Hoi hús árnyat ereszt a lomb, —
Pihenni fadaralmukat.
S míg őket álom ringatá,
Susogni kezd a kis liget:
Mozdult a fa, virág, fűszál,
Vonaglottak a tövisek.

A Pálma kezdi:
— Én vagyok
A fák között, kit 6 szeret

pusztítunk ki egyszerre. Nem minden héten sikerül az ilyen! Még a „feketék“ társaságának sem, pedig hát az kizusztított már egy pár királyt ebből az árnyékvilágból.

Röhögtek mind a ketten, mintha nem is volna nagyobb gyönyörűség, mint királyokat pusztítani. S Viki, aki elborzadt az ilyen feneketlenül gonosz beszélgetéstől, most még lázasabban figyelte minden szavukat. Derengett benne valami istenfélő érzés, hogy talán azért kellett elbujdosnia, a szenvedések iskoláját megjárnia, mert őt szemelte ki a jó Isten, hogy a „feketék“ gonosz szándékát megghusítsa. Ha megmentheti a királyi családát — és lázas főlhevülésében érezte Viki, hogy meg fogja menteni — akkor érdemes volt ennyit szenvednie. Kicsi gyermek korából ebben a pillanatban feléje sugárzott egy emlék. Mikor fényes katonaság élén csillogó vértetben ellovagolt előtte a főkatoná, a király s ő a csöpp bádóg-kardjával szalutált a főkatonának. Az a csillogó katoná visszazsalutált. S mind az egész utca dédelgette Vikit, a négyesztendős kis katonát, a kinek a legnagyobb katoná szalutált.

Hangtalanul, csak úgy magában mormolta most Viki:

— Én megmentem, én, én...

De hirtelen még a szíve vereése is megállt. Az egyik fekete káromkodva morgott:

— Még belepotyogunk a vízbe, hogy az ördög akárhová tegye. Olyan sötét van, mintha zsákba dugták volna az egész világot. Mégis csak jó volna, ha gyufát gyujtanánk, míg a partra kivánszorgunk.

(— Jaj, ha gyufát gyujtanak! — gondolta Viki.)

A másik fekete durván felelt:

— Szamárl! Még csak az kellene, hogy világossággal véletlenül idecsaljunk egy rendőrt. Hát azért kinlődtünk egész éjszaka, hogy a pokolgépet odaerősítsük a hid legmagasabb pilléréhez, hogy aztán most elcsipjen a rendőr? Hát

Ha fáradt volt, levélernyóm

Főleje hús árnyat vetett.

S midőn hozsannát zeng neki

A szent-városban ifju, agg.

Utjára lombom ezrei

S legszebb virágim hullanak.

Sápadtan az Olajfa mond:

A nap leszáll, s eljő az éj;

S lappangva lombjaim alatt

Az áruló már lesse kél.

És jó az Ur, s én hallgatom

Gyöttrődő lelke mint sóhaj!

Két karja az éghez remeg...

És rája-villan dárda, kard.

A tó színén feljő a Nád.

Fürtös feje busan zizeg:

— Királyi pálcá én leszek.

Mért is születte a vizek?

A Tüske szúrós ágait

Magához nyomva így zokog:

— Átok reám e törökért,

Én vérzem e szent homlokot.

A Tölgy megborzong s felsóhajt:

— Holnap kivágnak engemet,

Holnapután a Golgotán

A hóhér rajtam öli meg.

A zöld Borostyán így rebeg:

— Sirjához innen kuszom én

S ezer karommal ölelem,

Ki legjobb volt a föld színén.

A kis liget virágai

Susognak erre sírva mind:

— Oh elmegyünk ráomlani,

Sirján kiadni lelkeink.

Főkél az Ur. S a kis csapat

Indul a szent-város felé.

Az Ur előbb mindkét kezét

Áldásadón fölemelő:

— Nézzétek — szót — a harmatot:

Mint könnyek ezre, úgy ragyog.

Gárdonyi Géza.

— A márciusi hó. Giambattista Basile híres olasz meseíró, a következő kis mesét írja a szeszélyes márciusról és a márciusi hóról:

A szegény Liso egyedül csatangolt a nagyvilágban. Egy este a kocsmába tért be, ahol tizenkét fiatal ember ült a tűz körül. Egyik megkérdezte Lisót, hogy mit tart erről az időről.

— Mit tartanék róla — felelte Liso — én azt hiszem, hogy az évnek minden hónapja kitesz magáért és mi, akik sokszor magunk se tudjuk, hogy mit akarunk, erővel be akarunk avatkozni az ég titkaiba.

— Ugy beszélsz, mint Salamon — válaszolta az ifju — de azt nem tagadhatod, hogy ez a mi márciusunk az 6 tagyjával, esővel, havazásaival és

legfőképpen belepotyogsz a vízbe. Ha belepotyogsz, kiuszol. Ha nem tudsz uszni, belefulsz. De a gyufával eláruhatsz.

— Könnyű neked, te tudsz uszni.
— Hát én meg azt mondom, ha gyufát mersz gyujtani, lezurlak ezzel a késsel, ni!

A másik fekete morgott, dohogott, de gyufát nem mert gyujtani. Csak botorkáltak lassan a keskeny parkányon kifelé. Volt olyan pillanat, mikor az egyik rálépett a Viki kezére, de Viki meg se szisszent. Ha levágták volna a kezét, azt is némán tűrte volna most. Csak attól félt, hogy aki a kezére hágot, talán lehajlik és megtapo-gatja, mire lépett.

Szerencsére sietett a két gazember. Viki csak azt hallotta, mikor az egyik morogva káromkodott:

— Majd elesesziam, hogy a gyehennalángja egésze meg a bestiát, aki bizonyosan valami dinnyehaját felejtett itt a hid alatt.

— Előre, előre! — sürgette a másik.

Aztán már csak elfojtott morgás hangzott, az is beolvadt a folyó harsogásába. Eltűntek a feketék. S a folyó olyan lustán hömpölygött, a hid olyan nyugodtan terpeszkedett fölötte, mintha egyiküket sem érdekelne, hogy az a két fekete gazember már elrejtette a pokolgépet, amelyik holnap délen fölrobban s levegőbe röpti a hidat, kivei medréből a folyót és kizusztítja az egész királyi családot.

Viki megálpulva várt még vagy egy félórát. Azután felszókött s óvatosan ment ki a partra. Már nem érzett fájdalmat, a hasogatók nem bántották. Csak egyetlen érzés gyötörte: be kell jutnia a királyi palotába még az éjjel. Ohó, gaz feketék — ha a jó Isten akarja, egy kis szurtos bádógosinas erősebb lehet, mint a ti pokolgépe-tek! S a kis szurtos bádógosinas már megy, fut, szökik: — a vihar multán kibuvó csillagok világitanak neki és vezetik...

(Folytatása következik.)

ólmososóval meg viharával, ködjeivel és orkánjaival kiállhatatlanná teszi életünket.

— Te csak káros oldaláról említed ezt a szegény hónapot — folytatta Liso a beszélgetést — de a hasznót, amelyet bizony, elkelejt. Mert bizony hiába, a március ám a tavasz bevezető hónapja!

Az ifju megörült Liso szavainak, mert ő volt maga a Március, aki tizenegy hónaptestvérével üldö-gött a tűz körül. Hogy Lisót megjutalmazza, egy ládikát adott neki ajándékba.

— Vedd tőlem ezt a ládikát — szóló Lisóhoz — s ha valamire szükséged lesz, csak kivánd bátran és meg fogod benne találni.

Mikor Liso gazdag és szívtelen bátyja meghal-lotta öcsese szerencsését, ő is elment abba a kocsmába. Ot is megkérdezte az az ifju, hogy mit tart a márciusról.

— Vigye az ördög ezt az átkozott hónapot — rivalt rá a gonosz bátya nagy mérgesen — ez a hó-nap a parasztok ellensége, a pásztorok réme. Megszomorítja a lelket és megbetegíti a testet. Csak azért van a világon, hogy ha valaki rosszat akar kívánni ellenségének, így szólhasson hozzá: „Vigyen el a március.“ Közmondásos is a kártékonyasága, nem hiába mondják, hogy „márciusi hó árt a vetésnek.“ Egyszóval olyan hónap ez a március, hogy valóság-gal áldás lenne az emberiségre, ha neve a tizenkét hónapot listájából ki volna törölve.

Mit adhatott az ifju Március a goromba ember-nek? ... Márciusi havat adott,

— Totovált nők. Londonból érkezik az a hír, hogy ott a hölgyek legújabb divatja a totoválás. Az ifju missek karjaikba, vállukba kedvesük nevét és aromását totováltatják, vagy pedig szimbolikus raj-zokkal helyettesítik ezt. Ugy látszik azonban, hogy ez a divat mindenütt el fog terjedni. Mert már Berlin-ben is hódít. A németek fővárosában ugyanis egy viasz-báb-gyűjtemény tulajdonosa nagyhangú plakáto-kon hirdeti, hogy néhány totováló „tanárt“ hozatott Londonból. Reméli, hogy a berlini nők sietve totovál-tatják magukat, mert ezt követeli a divat.

Ennek a divatnak az elterjedését azonban egy dolog akadályozza: hogy a totováltatás nagy fájdal-makkal jár. Ausztráliai utazók legalább nem sok kel-lemeset mondanak erről a műtétről. Dumont d'Uville, aki sok ily operáción vett részt, a következőket írja: — A páciens — egy nagy törzs főnöke volt — a műtétet az arca jobb felén hajtatta végre. A bal fele tele volt már tiszteletreméltó jelvényekkel totoválva. Egy nő totoválta, aki valami fekete anyagot kiesznált a műtéthez. Egy bányászkalapáshoz hasonló kiesziny csontból való műszerrel dolgozott. A csont oly éles volt a hegyén, hogy bármily kis ütésre is mélyen belevágódott a bőrbe. A vér nagy mértékben folyt, de az asszony rögtön felszáritotta vagy a kezével, vagy forgáccsal. Amikor ezzel a kalapáccsal kimet-szette a bőrben a tervezett mintát, csettelt beleszorí-totta a fekete anyagot a nyílásokba. A páciens nagyon

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Írta: DÓZSA ENDRE.

(13)

Honnan volt a pénze? Honnan a makacs kitar-tása? Apolla, rejtegette, uferőhöz juttatta a forradalom megsebzett katonáit. Egy alkalommal ezekkel megtámadta és véres verekedés közt kiverte Maros-lakáról az orosz tábor egyik román segédeszpatát. A forradalom leveretésekör sem tudta megbazo-lázni, szilaj természetét, forradalmi dalával hely-kén vágta szeme közé a császár katonáinak a lázadás iránti erős rokonszenvét. Szégyene volt mind a két gyermeke ősz fejének, szégyene a zsidóságnak, kik a hatalom szolgálatában nyerték meg, hogy a nagy eszirák birodalmában meg-tűrve vannak. Hol vannak most? Hova rejtegeti? Teremtse elé mind a kettőt, mert ha nem, ő is börtönben szenved el.

Hallgatta némán Lévi Elías és lelke ismét és ismét megtelt fényözönnel.

— Az a börtön nem lesz olyan sötét — mondta egyszer a sok faggatásra — nincs is oly sötét börtön, melyet be ne ragyogna az én büszke-ségem árva magzattajmért!

Börtönbe került és boldog volt s hálálko-dott a hatalmas Jehovának, hogy megszigette oda, hol a többi jó magyarral együtt szenved-be-tett. Mi volt e szenvedés? Imádkozás nap-nap után azokhoz és azokért, kik reá a lesújtott nem-zet égő honszerelmét örökségül hagyták.

Alig négy hét mulva a hadbíró újra maga elé vezetteté. Most már nem volt se haragos sem szigorú.

szenvedhetett a múltát alatt, mert bár egy sóhája sem volt, a szemei kifejezésén látszott a fájdalom.

— **Hosszulevéltek emberek.** Dr. Purjesz Ignác szerkesztésében megjelenő *Egészségügyi Lapok* holnapi száma a magas kort elért emberekről a következő adatokat közli:

A bibliai ósók életkora tetemesen kisebbedik a mostani időszerűsítés szerint, mert Hensel számítása szerint az esztendő Abraham idejéig 3, később 8 és csak József után ált 12 hónapból. De a későbbi időben is éltek emberek, kik igen magas életkort értek el. Demokritos 109, Epimenides 157 esztendőt élt. A rómaiak is különösen a nők, hosszú életűek voltak. Cicero felesége 113, Luca színésznő 112, Galeria Copelia táncosno 115 évig élt. A két utóbb nevezettről állítják, hogy 90 éves korukban nyilvánosan létszótak. Az újabb időből Hufeland említ egy Petrács nevű embert aki 1724-ben Temes-megyében 185 éves korában halt meg. A napilapokban 1893-ban olvasható volt, hogy San Salvador Bogota nevű helyiségében egy Solis Mihály nevű ember 183 éves kort ért el.

— **Nagy emberek és a bor.** A nagy emberek nagy része szerette a jó bort. Napoleon a Chamberlaint itta Nagy Péter a Madeirát, Frigyes császár a tokajit, Rubens a marsalait, Goethe a johannisbergit, Byron a portóit, Victor Hugo a Ponnard-t szerette.

Külföldi közmondások.

— *A pénz birodalmából.* —

Ahol a pénz előremegy, ott minden ut nyitva áll. (Német.)

Ha a pénz beszél, az egész világ hallgat. (Német.)

A pénznek nincs szaga. (Latin.)

Az idő pénz. (Angol.)

Jobb a férj pénz nélkül, mint a pénz férj nélkül. (Német.)

A nő hozomány nélkül olyan, mint a hal bors nélkül. (Lengyel.)

A szegénységet és a szerelmet nehezen lehet eltitkolni. (Dán.)

Ahol pénz van, ott van az ördög, ahol pedig nincs pénz, kétszeresen ott az ördög. (Német.)

A szegénység nem bűn, de kétszeres rosszabb annál. (Orosz.)

A gazdagság örököse rendszeren a szegénység. (Orosz.)

A földműves földet akar, a nemes ember erdőket, a kereskedő pénzt, a mesterember munkát, de az aszony az egész világot. (Lengyel.)

Pénzért mindent megkaphat az ember, még az ördögöt is láthatja táncolni. (Német.)

Djebulesku Romulus romániai bojár levelet mutatta fel, melyben felkéri régi barátját, a hadbíró, hogy ha egy vézna, fiatal izraelita volt honvéd hadnaggyal összehozná a véletlen, annak és minden hozzátartozójának legyen segítségére. A hadnagyt, amennyire emlékszik, Lévi Dávidnak hívták. Julius 23-án a szászregeni útközvetben találkoztak össze. Lévi hadnagytisztsárai helyett egy honvédszázadot vezényelt. Heves szuronyroham fejlődött ki az oroszok és a honvéd-gyalogság között. Djebulesku őrnagy, mint az orosz ezred román segédesapatainak parancsnoka Lévi Dávid századára tört. A honvédek keményen állották a tüzet, de a tulnyomó erő mindegyre visszavetette. Csak a vezető tiszt nem hátrált. Kiltöte fegyverét, azután karddal tört elő. Csapásai alatt hullottak a román katonák. A szomszédos orosz ezred tisztjei fehér kendőt lobogtattak feléje. A honvéd-tiszt nem látott, nem hallott, csak vágott a csatasorban tovább. Djebulesku oldalról feléje vágatott s mielőtt védekezni tudott volna lesújtott lováról s a honvéd-tiszt mely sebbel homlokán leroskadott. Lévi Eliás szorongó szívét megkönyebbülten hagyta el a sóhaj.

E pereben egy csapat honvédhúsár rohanta meg Djebuleskut. A vezető tiszt gyorsan feléje sújtott, Djebulesku tribun sisakja széthullott s Djebulesku leesett lováról. Fejéből patakzott a vér. Csodálatos, hogy nem vesztette el eszméletét. Még látta mikor a honvédhúsár-törzstiszt leuzrott lováról s a földről felölelte gyalogsági tisztársát.

— Te vagy, Lévi Dávid? Mindig csak így találkoznunk!

— En vagyok, Miklós urfi! Hagyj már engem... Minden késő... vigy el pár óra mulva öreg szüleimhez... Addig pedig nézd meg azt a szép román tisztet, ki megadta nekem a dicsőségesség halálát. Igen súlyos a karod, hátha megölted őt. Közd be sebbét, vitesd az orvosokhoz,

Akinek nincs pénze, az semmirevaló. (Német.)

A szegénység nem szégyen, de nem is valami nagy tisztesség. (Zsidó.)

Akkor ismerjük meg igazán rokonainkat, ha meggazdagodtak. (Zsidó.)

Kétszer követett el hibát a Teremtő: mikor az aranyat és mikor a nőt teremtette. (Indiai.)

A pénz kormányozza a világot. (Német.)

Nem az a gazdag, akinek sok pénze van, hanem az, akinek kevés kell. (Német.)

Verekedésnél a gazdag az arcát, a szegény a kabátját félti. (Orosz.)

Ha éhség szegénységgel párosul, koldusokat nemz. (Arab.)

Áki szegény, az mintegy meg van halva; de a gazdagság sem teszi még az életet. (Zsidó.)

Apró pénz nem tesz gazdaggá, közmondások nem tesznek bölcsesé. (Zsidó.)

Aki egy esztendő alatt akar meggazdagodni, az megérdemli, hogy félesztendő alatt felküssék. (Olasz.)

Gyűjtötte: Dr. Simon Vilmos.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Gabonaüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán nagyjából borus volt és havazás alakjában csapadék is néhányszor fordult elő. E mellett a hőmérséklet is hűvös volt és közönléként a fagypont körül mozgott. A tavaszi munkálatok folyamában vannak, habár az időjárás miatt azokat gyakrabban kellett félbeszakítani. A vízállás alig változott. A külföldön ugyancsak hűvös volt az időjárás. Közép-Európából havazást és fagyot jelentettek.

A külföldi piacok üzletmenete alig változott. Az áralakulás inkább állandó volt ugyan, a forgalom azonban gyenge maradt. Amerikában csak lényegtelen árváltozások voltak melyek csak a későbbi határidőkben eredményeznek fél c. emelkedést. A látható buzakészletek a Bradstreets becslése szerint 1,169.000 bushellel csökkentek. Az argentiniai terméseredmény épp úgy, mint Ausztráliában, úgy látszik, mégis csak jobb, mint a hogy azt eddig elteltelezni akarták, az elszállítások legalább folyton nagyobbodnak és az Európa felé uszó készlet a múlt hét végén az 5 millió quartert közel érte. Rendes viszonyok mellett a bevett állomások szükséglete így fedezve látszik és a kereslet az európai piacokon tényleg korlátozott is.

hátha testvérünk volt... hátha hazánkfia... Ez utolsó kívánságom... A fiatal, vézna zsidó fiu szeme megtörött.

A huszár-őrnagy egy szomorú tekintettel vetett a hadalkó fiura, azután Djebuleskut kihuzta lova alól, bekötötte mély sebét, átadta egy pár fogoly román katonának, utasítva ezeket, hogy vigyék azonnal az orosz tábori kórházba. Így menekült Djebulesku. Ennek a hőselektü zsidó funak köszönheti életét. Várja is, hogy meghalálja.

Lévi Eliás jó darabig nézte a láthatatlant. Elvesztett gyermeke képe ott állott ismét előtte, azután halkán megszóllalt:

— Mondja meg kérem Djebulesku Romulus őrnagy urnak, hogy ha hálás akar lenni, jöjjen el Maroslakára. Nagy jó uraim, a Galambodiak kerek erdője alatt a szászregeni határon folyt csatában elesettek közös temetőjébe... Ott fog találni egy emlékkövet, oitan nyugszik Lévi David honvédhadnagy többi társai között. Magyarok, zsidók és románok mind együtt, ugyanazon szeretett haza hantjai alatt.

Mikor aztán hazaért az öreg Eliás, a kis sárga korcsmaházban meg sem pihent. Valami üzte, hajtotta fel az ősi Galambodi kuria felé. Ott megállott a hármias réz szobor előtt, hosszasan beszállt a szobornak érthetetlen hangon. És boldognak, igen boldognak látszott.

Nem üldözte többet senki az öreg Eliást.

Az ólmúti kaméleon-napok.

Galambodi Miklóst keresték és megtalálták. Nem járta az erdőt, mint a rejtekéből kivert vad, nem rejtőzött a nádasokban, meghuzódott az ősi kuriában és várta, hogy mikor jönnek érte.

— Láttam eleget hátha a szarnokság katonáit, — mondta Eliásnak — amíg fegyverem volt, most, hogy kiesett kezemből a kard, akarom egyszer szemtől szembe látni.

(Folytatása következik.)

Angliában az árak változatlan tartózkodtak maradtak, épp úgy a német piacokon is. Franciaországban kedvezőtlen időjárásra kezdetben szilárd volt a hangulat, utóbb az irányzat azonban csendesebb lett. A többi kontinentális piacokon a fogyasztási viszonyok kevéssé elégtelenek ki ugyan, az áralakulásban azonban alig van változás.

Nálunk a hangulat ismét ellanyhult és gyengébb kereslet mellett kenyérmagvak csökkenőek voltak. Takarmányeikkekben is korlátozott volt a forgalom, az árak azokban nem változtak.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Luza az egész hét folyamán csendes maradt. A malomok állandóan tartózkodtak voltak és alig vásároltak mert jelenleg a beérkező és előre vásárolt hajórakományak átvételéül vannak teljes mérvben elülszítve. A napilapokban így csak nagyon korlátozott maradt és a tulajdonosok gyakrabbi engedelmekre voltak kényyszerítve, amelyek egyenlőként az árak körülbelül 12 1/2 fillért tévő visszaesést eredményeztek. A csendes hangulat a hét végével is tartott és az összforgalom nem több 85.000 métermázsánál. A hetihozatal a statisztikai hivatal kimutatása szerint 10 000 métermázsát tesz ki, amelyből 958 métermázsza ment tovább.

Rozs állandóan csak gyengén van kínálva, a kereslet azonban ugyancsak mérsékelt és az üzlet így csak nehezkésen fejlődött ki. A helyi fogyasztás épp úgy, mint az exportvevők tartózkodók voltak és az árak 5 fillért vesztettek. — Minőség szerint 6.40-6.60 koronát jegyzünk helyben és helybeli paritásra. Nyíri származékú rozsban alig volt forgalom és inkább csak nélegesen jegyzünk 6.95-7. — koronát, Debrecen távolsgában átvéve.

Arpa (takarmány és hántolási célokra) hiányzik és egy alárendelt, mint jobb minőségű áruban csak nagyon gyengén van kínálva, ennélgyva árjegyzését az ugyancsak gvenge kereslet dacára változatlanul tarthatta fenn. Helyben 6.40-6. 45 koronáig fizettek. Szerémségi áru kisebb tételekben a 6.30 koronán kelt el, míg egy rakomány uszó szorb árpaét elvámoltan 6. — koronát fizettek 3 óra helyben átvéve. Sör- és malátárpákban állomásokon átvéve nem volt üzlet.

Zab mérsékelt hozatok mellett változatlanul szilárd maradt, habár a fogyasztási kereslet állandóan mérsékelt. Az összes forgalom körülbelül 3000 métermázsza, melynél minőség szerint 6.40-6.55, jobb prima árúért 6.65 koronáig, finom urasági árúért ennél valamivel többet is fizettek.

Tengeri is csak gyengén van kínálva és változatlan árák mellett a kereslet sem jobb. A szeszegetőik alig vásároltak mert 6 re veit román hajóarujok beérkezését várják. A helyi fogyasztás és elszállítási célokra helyben és helybeli paritásra 5.35-5.40, Kóbányán 5.45 koronáig fizettek. Tiszavidéki állomásokon reláció szerint 4.85-5.15 koronáig fizettek és az árak így eme viszonylatokban nem változtak.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzlet képe e héten mit sem változott. Az irányzat szilárd. Malmaink e hét folyamán nagyobb mennyiségű lisztet nem adott ugyan el, de a heti előállítást abszorbálták. A létre ött kőtekek nagyrésze kenyérlisztokról szót, melyekkel szemben egyrészt a finom másrészt pedig a legolcsóbb lisztatták e hanyagoltattak. Készletek a kenyérsztekben csökkentek, sőt egyes tájokban teljesen hiányoznak.

Takarmányeikkek tartósan jó keresletnek örvendenek és mindkét fajta korpáért a legjobb árák is elérhetőek.

Átlagos budapesti jegyzések e hét végén:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	25.—	24.—	22.80	22.20	21.90	21.10	19.90
			7	7 1/2	8		
			17.60	15.20	10.90		
			Finom korpá:			Goromba korpá	
Ar:	korona	9.10			9.10		
	Dara:		AB		C		
			25.60		24.60		

Átlagos árák 100 kilogrammonként, Budapestre szállítva zsákostól értendőek.

Ipar és kereskedelem.

Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság ma tartotta évi rendes közgyűlést gróf Osekonics Endre elnök vezetése mellett, aki a napirend előtt kegyeletes szavakban emlékezett meg a társaságnak az utolsó évben elhunyt igazgatósági tagjáról, báró Schossberger Zsigmondról. Ezután az 1900-iki üzletéről mérlege és szárszámadása került előterjesztésre. Az igazgatóságnak ehhez adott jelentését Jeney Lajos vezérigazgató-helyettes olvasta fel.

A jelentés kiemei, hogy a múlt évi üzlet minden biztosítási ágbán oly kielégítő eredményre vezetett, hogy a társaság összesen 2,547.690 korona 70 fillér üzleti nyereséget ért el. Ezzel szemben a pénzüiac pangása folytán a társaság tartalék tökének befektetésére szolgáló értékpapirokon, amelyek nagyrészt magyar fő hiteletüzeti záloglevelek — 1,457.099 korona 24 fillér átmeneti ár olványvesztéséig érte a társaságot. A lent jelzett üzleti nyereségben — mely a multban elért tekintélyesebbnél mégis alulható — e nagy átmeneti árólványvesztéséig teljes fedezetet talál s ezenfelül még 1,090.591 korona 46 fillér üzleti nyereség is marad, melyből — az alapszabályszerint levonások után — részvényeinket 165 korona osztalékokat javasol az igazgatóság a felügyelő-bizottsággal egyet-

értésben kifizetni. A társaság üzletállománya, valamint tartálékai tekintélyesen gyarapodtak; sőt a biztosítási-üzleti nyereségéből az átmeneti ártólyamvesztésre a két utolsó évben visszatartott összesen 2,702,807 korona 33 filléri összeg is voltaképp vagyongyarapodást jelent. Miatán a földhitelezési záloglevelek korábbi jobb ártólyamukattal idovel bizonyára ismét elérék s minden körülmények között teljes mértékben soroltatnák ki. A jelentés, mérleg és zárszámadások bemutatása után Lampel Vilmos miniszteri osztálytanácsos, mint részvényes váolta a legközelebb felvett üzleti évek eredményeit és azokat a nehézségeket, amelyekkel a társaságnak nem egyszerűen küzdenie kellett, ekképp folytatta. Legutóbb igen heves támadások intéztek egy a társaság, mint különösen ennek vezetője ellen. E támadások, szerencsére, máris mondhatjuk, teljes kudarccal valtak, amennyiben az intézet jó eredményeket tudott felmutatni, amelyeket a hazafias sajtó máris méltányolni kezd. Azonfelül a társaság részvényeinek ártólyama hatalmas javulást ért el az utóbbi napokban. Általános helyeslés közt a részvényesek köszönetét és bizalmát jelezte ki a társaság kormányzó testületének, melynek elnök gróf Csekonics Endre áll s különös méltánnyal emelte ki Ormody Vilmos vezérigazgató kitünő működését, mely nehéz gazdasági viszonyok közt is a társaság folytonos erősödésére, gyarapodására s az üzlet és üzletvitel jelentékeny javulására vezetett.

Gróf Csekonics Endre a kormányzó testület és az igazgatóság nevében szíves köszönetet mondott a spontán megnyilvánult bizalomért.

A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentését és elfogadta azok javaslatait, amelyek értelmében az 1,000,591 korona 46 fillér nyereségből minden egész részvény után 168 korona — összesen 504,000 korona — osztalék fizetik ki és pedig, nem mint eddig szokásban volt, július 1-én, hanem már április 1-én.

Hasonlóképp jóváhagyta a közgyűlés az igazgatóság és választmányakközhasznuadományokra vonatkozó előterjesztését, valamint a matematikai szakértők jelentését is.

Végül az igazgatóságba az elhunyt báró Schossberger Zsigmond helyére tagul László Zsigmondot választották meg, ki eddig felügyelő-bizottsági tag volt. A választmány új tagja lett gróf Bathányi István. A felügyelő-bizottság pedig egyesében új választás alá került; tagjai lettek: Berzevicsy Albert (új), Burchard-Béla-vary Konrád, Hajós József, Németh Títusz és báró Radvánszky Géza. Az utóbbi négy a felügyelő-bizottságnak ezelőtt is tagja volt.

A Pesti Lloyd-társulat ma délután 3 órakor tartotta Kohner Zsigmond elnöke alatt évi rendes közgyűlését. A társulat tagjai nagy számban jelentek meg a közgyűlésen, melyet Kohner Zsigmond néhány üdvözlő szóval nyitott meg. Azután Falk Miksa társulati titkár felolvasta az évi jelentést.

A jelentés, mint hangsúlyozza, ezúttal is az általános depresszió állandóságáról tesz tanúságot. Nem szűntek meg az egész világra kiható azon okok, melyeknek, miként a délafrikai háborúnak és a kínai bonyodalomnak, a gazdasági helyzet rosszabbulásában évek óta oly lényeges részek van, de azon nehézségekben sem történt változás, amelyek monarchiáknak és egyszersmind hazánkunk anyagi érdekeit is oly hátrányosan befolyásolják. A monarchia két állama között annyi éven át függőben levő kérdések még ma is egyelőre egyik megoldatlanok, valamint a lajtántuli képviselőháznak a múlt évben bekövetkezett feloszlása meghusítottá a bábéi reményünket is, hogy az annyira káros bizonytalanság legalább az 1900. év folyamán végét fogja találni. Ily tényekkel szemben a jövőre vonatkozó reményeinket a lehető legszerényebb mértékre szállítottuk le és vigasztaló okos az egy körülményben találhatunk, hogy hazánk minden erkölcsi és anyagi erejének és ellenállási képességének lényes tanúbizonyosságát adta. Ezen tények értéket csak emelhet az — magában véve távolról sem örömdetes — jelenség, miszerint ezen egész idő alatt nálunk egyáltalában nem volt meg a különböző gazdasági tényezőknek oly összehangoltos közreműködése, miként azt ily válságos korszakban méltán lehetett volna elvárni. Bennünket, a kereskedelmet és ipar képviselőit e tekintetben vád nem terhelhet. Midőn más oldalról egyenlőre osztályi külön érdeke minden alkalommal előtérbe lett tolvá és az államot annak egyoldalú támogatása és túlsúlyának más osztályok rovására való érvényesítése követeltetett, addig mi csak az egyenlő értékkel bíró összes tényezőknek egyenjogúsága mellett küzdöttünk és nem csekély megnagyatolásunkra szolgált, hogy ugyanezen elvek ismételve lettek hangoztatva legirányadóbb helyről is, nevezetesen a miniszterelnök és a kereskedelemügyi miniszter részéről. Teljesen bízunk ezen elvek győzelmeiben, mely a mulóknál felbök eloszlása után újból fel fogja idézni azon verőfényes napokat, amelyeknek Magyarország harminc éven át anyagi jólétének bámulatos fellendülését köszönhetette.

A jelentés azután a társulat anyagi helyzetéről számol be. Steiner József hozzászólása után Kohn Gábor indítványozta, hogy szavazzanak a vezetőségnek elismerését, dr. Virág Mór pedig a társulat működését méltatta. Ezután a közgyűlés elfogadta a jelentést. Uhl Sándor, Reimann László és Walko Lajos számvizsgálók jelentették, hogy a nyereség- és veszteségszámlát valamint az évi mérlegét rendben találták, mire a közgyűlés az igazgatóságnak megadta a felmentvényt.

Ezután dr. Linszky Ármán szólalt föl és érdeme szerint méltatva a vezetőség fáradozásait, melylyel a kereskedők szemlélt és anyagi érdekeit előmozdítani iparkodott, indítványozta, hogy a közgyűlés szavaz-

zon elismerést Kohner Zsigmond elnöknek és az igazgató választmányának. Elismerés illeti azonban azokat a férfiakat is, akik egész életüket a társulat hírlapjánál azoknak a céloknak szentelték, melyek a társulatot vezetik. Első sorban dr. Falk Miksa főszerkesztőnek azután Veiglberg Leo és dr. Schiller Zsigmond szerkesztőknek, Deutsch Antal és Friedmann Lipótnak valamint a Pester Lloyd valamennyi munkatársának jeze ki a közgyűlés nevében elismerését.

A beszédet követő zúgó éljenzés lecsendesültével Falk Miksa mondott köszönetet munkatársai nevében is. Bár harminchárom év óta minden közgyűlésen megismétlődik az elismerésnek ez a nyilvánulása, mégis mindannyiszor meghatja szívét. Örömmel látja, hogy az a sok társadeg, melyet a lapnak szentel, a társulat tagjainál a kelendő elismerésre és méltatásra talál. Kéri, hogy hátralevő működésére is grillez meg a társulat azt a jóakaratot, melylyel eddig boldogították.

Az élénk élénzessel fogadott beszéd után Kohner Zsigmond mondott köszönetet az elismerésért. Végül jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Löwy Miksának, aki közel husz évig volt számvizsgálója a társulatnak, és a lemondása folytán megüresedett tisztre dr. Szirmai Albertet választották meg.

Végül az alapszabályok értelmében egyhangulag történt választással erősítették ki az igazgató-választmányt. Igazgató lett ismét Schweiger Márton, választmányi tagok: Deutsch Simon, Ehrlich Mózes, Klein Gyula, dr. Mezei Mór, dr. Robitzek Henrik, szepesváraljai Sarbó Vilmos, Székely Ferenc, baranyavári Ullmann Emil (régii tagok) és dírszjai Fischl Béla.

A Magyar Általános Közszénbányatársulat. Az igazgatóság ma tartott ülésében megállapította az 1900 év mérlegét és elhatározta, hogy ajánlja a közgyűlésnek, miszerint 444,000 K. leírása, 190,000 K. tartalékba helyezése továbbá az igazgatósági jutalék levonása után fennmaradó 684,651 K. nyereség új számlára elővezetessék. A mérleg-számla a következő adatokat tünteti fel:

Vagyon: Bányabirtok. Az összes bányabirtokok a borsodi tatai és esztergomi bányászatokban 11,802,110-03 K.; Ingatlanok, felszerelések és anyagok letlára: a) Telkek, bánya- és kezelési épületek, munkásházak, iskolák, gépek és letléri felszerelések Királdon, Sajószentpéteren, Tatán, Doroghon, Tokodon és Ebszényben 9,236,888-15 K.; b) Üzemi anyagkészletek, fogyszácsi- és munkáslátási cikkek 713,872-35 K.; Szén- és brikettes-készletek 81,001-28 K.; összesen 10,031,761-78 K.; Pénztárak és értékpapírok: a) Pénztári készletek 105,483-29 K.; b) Értékpapírok és küldvények 422,621-78 K.; c) Idegen letétek és óvadékok 184,343-12 K.; összesen 682,445-10 K.; Adósk: a) Szénadósk, bankkövetelések és előlegek 2,290,332-08 K.; b) Átmeneti adósk 42,668-66 K.; összesen 2,332,969-74 K.; Nyugdíjalap 39,323-11; összesen 24,889,136-76 K.

Teher: Rézvénytőke 60,000 darab részvény 12,000,000 K. Tartalékok: Értékesítőkészlet-tartalék 1,200,000 K.; Tartalékalap 670,000 K.; Kétes követelések tartaléka 40,000 K.; Összesen 1,910,000 K.; Hitelezők nyílt számlán 9,475,077-13 K.; Átmeneti hitelezők 217,251-25 K.; Hátralevő bányászadók 176,673-70 K.; Fel nem vett osztalék 416, — K.; Idegen letétek és óvadékok 184,343-12 K.; Összesen 10,023,741-20 K.; Nyugdíjalap 41,204-75 K.; Nyereség- és veszteségszámla, nyereség, mint egyenleg 914,192-81 K.; Összesen 24,889,136-76 K.

A nyereség- és veszteség-számla adatai: Tartozik: Értékesítőkészlet leírások 444,000 K.; Hűgőkölcsonök kamatai, adó- és üzleti-köztégek 1,024,324-79 K.; tiszta jövedelem 914,192-81 K.; Összesen: 2,382,517-60 K. Követel: Nyereség-árhozat 1899-ről 73,186-60 K.; bányáink bruttó jövedelme 2,309,331 K.; Összesen: 2,382,517-60 K.

A Magyar Általános Közszénbányatársulat Igazgatósága már egy korábbi alkalommal elhatározta, hogy tekintettel arra a teremtő tevékenységre, amelyet királdi Herez Zsigmond vezérigazgató a társaság szolgálatában, nevezetesen a tatai bányamű létesítése által kifejtett, a vezérigazgató arcképe az üllésterem számára lefesteti.

A mai igazgatósági ülésen ezt az arcképet gróf Teleki Géza társulati elnök ünnepélyesen leleplezte, amely alkalommal dr. Löwe Tivadar igazgatósági tag lendületes szavakkal méltatta Herez Zsigmond vezérigazgató fáradozatát és foganatos működését.

Az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság ma délután 4 órakor tartotta meg a rendes évi közgyűlését gróf Szapáry István v. b. t. elnökkel szemben. A közgyűlésre 14,485 részvényt tettek le, 1440 szavazattal s személyesen, illetőleg képviselőileg 29 részvényes jelent meg 1325 szavazattal.

Az elnök bemutatta Gyöngyössi János miniszteri tanácsost, a társaság miniszteri biztosát; a jegyzőkönyv vezetésére dr. Kovács József ügyvédet, a társulat titkárt kérte föl s a hitelesítésre dr. Gráner Ernőt és Schöffner Bodogot.

Az igazgatóság jelentéséből kiemeljük, hogy a társaság részéről a leolyt üzletében teljesített összeforgalom 731,888 tonna volt, az előző évi 675,890 tonnával szemben. A behozatal 25 százalékkal csökkent, ellenben a kivitel 12-8 százalékkal emelkedett, a közbeeső kikötői forgalom pedig 8-3 százalékkal. A behozatal csökkenése a kőszén- és olasz bor forgalmának az apadásában a kivitel emelkedése pedig a fa és liszt élénkebb üzleti forgalmában talázza az okát. A hajózási viteldjaki a kőszén árak drágasága s a dél-afrikai s kelet-ázsiai háborús viszonyok folytán jelentősen emelkedtek. A társaság saját gőzösei 323 járaton 968,780 tengeri mérföldet jártak be, vagyis 63,001 tengeri mérfölddel többet, mint az előző üzletében.

Jelentékenyebb baleset csak egy ízben érte az Adriát, amidőn Szent István gőzöse egy északi viharral Pola mellett Zátonyra jutott; a kárt azonban a biztosító-társaság megtérítette.

A közgyűlés elhatározta, hogy az 1,196,774 korona 01 fillér tiszta nyereségből a tartalékalaphoz csatoltassék 53,498 korona 03 fillér, továbbá, hogy a részvények az idei szelvényé április elséjétől fogva 30 koronával váltassék be s hogy a további javadalmazások és a tartalékalap dotálása után fennmaradó 126,921 korona 76 fillér új számlára vitessék át.

A közgyűlés sajnálatlalt vette tudomásul Tisza István grótnak az igazgatóságból való kilépését. Az elhalálozott Szamosy Sándor emlékezetét jegyzőkönyvileg örökítik meg.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette a felmentést megadta s a felügyelő-bizottság tagjait újból megválasztotta.

Videki kiállítások szervezése. A kereskedelmi muzeum felügyelő bizottsága legutóbb dr. Schmidt József nyug. államtitkár elnöke alatt tartott ülést. Foglalkozott a legközelebbre tervezett vidéki kiállítások támogatásának kérdésével. A bizottság elhatározta, hogy a támogatás mérvének meghatározása céljából a kereskedelmi muzeum igazgatósága után az illető rendező bizottságokkal egyes üsszkötelest lép. Ez alkalomból Gelléri Mór bizottsági tag a következő indítványokat terjesztette elő:

1. A kereskedelmi muzeum igazgatósága felkérendő megfelelő jury-mintaszabályzat kidolgozására.
2. Kivánatos állami érnek adományozása és az erre vonatkozó szabályzatok löbb elveinek megállapítása.

3. A kereskedelmi miniszter által felajánlott összegből egy tekintélyes rész kézműves kisiparosok jutalmazására fordítassék.

4. A rendező bizottság minden egyes kiállításlról a közgazdasági kormányzatnak konkrét javaslatoiban kifejezett tüzetes jelentést tegyen.

Thék Endre pártoló felszólalása után a felügyelő bizottság Gelléri javaslatát egyhangulag elfogadta s a kereskedelmi miniszter figyelmébe ajánlja.

Neuschloss Marcel nézete szerint érdemes volna egy természetföldi állandó kiállítás csarnok létesítésének eszméjével foglalkozni, amelyet kisebb-nagyobb változással és toldással minden vidéki kiállításban föl lehetne használni. Helyesnek talánia, ha a mérnök-és építész-egylet ily kiállítási csarnok tervezetere pályázatot írta ki.

A bizottság helyesli a fölvetett eszmét és megbizva indítványozott, hogy a pályázat ügyét a mérnök-és építész-egylet körében szöbá hozza, továbbá felkéri a kereskedelmi muzeum igazgatóságát, hogy a javaslat pártolását a kereskedelmi miniszternek ajánlja.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság ma délután 5 órakor tartotta id. Cséry Lajos elnökölésével 33-ik rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentése utal az általános rossz gazdasági viszonyokra, melyek a társaság mult évi üzleti eredményére is befolyással voltak. A mult év üzleti tiszta nyeresége 128,161 korona. Ebből az alapszabályok értelmében járó jutalékokat összesen 20,509 koronát levonva, maradt a részvényesek közt való kiosztásra 107,672 korona és ehhez hozzáadva a mult évről való nyereség-árhozalt: 1388 koronát, összesen 109,041 korona. Ebből a régi 4000 részvényre egyenkint 25 korona (12-5) esik osztalékk, összesen tehát 100,000 korona, minél fogva 9041 korona vitetik át a jövő év számlájára. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, annak az osztalékra vonatkozó javaslatát elfogadta és úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. Elfogadta továbbá a közgyűlés az alapszabályok módosítását, amelyek közül legfőnyesebb az, hogy az igazgatóság az eddigi 5-7 tag helyett 7-9 tagból áll. Megválasztották elnöké: Cséry Lajos, vezérigazgatóvá Emich Gusztáv, igazgatósági tagokká Fenyvesy Adol, Hoffmann Alfréd, dr. Jékai Mór, Schwarz Félix, Singer Zsigmond, Cselei Herzog Mór (új), Strasser Sándor (új). A felügyelő bizottságra: Uj. Abrányi Kornél, Dárday Sándor és Gajary Odón. Dr. Török Emil részvényes indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az igazgatóságnak, különösen a vezérigazgatóknak és a tisztikarnak zúgó és írárdhatlan működésükért.

Szesszárak. A kontingens nyertesessz ára Budapestén 42,— korona pénzben, 42,50 korona áruban. Bécsben 41,— korona pénzben, illetve 41,20 korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenovárosi petróleum-rakodónál lévő székes-övärosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi március 30. Készlet 688 darab. Erkezett 90 darab. Összesen 787 darab. Eladott 350 darab. Maradt 437 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm súlyban 82—88 koronáig, 220—280 kilogramm súlyban 86—92 koronáig, 320—380 kg. súlyban 84—92 K.-ig. Öreg nehézsúlyú páronkint 400—500 kilós 80—84 koronáig. Malac 76— kgrig — korona. A vásár hangulata lanyha.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, március 30.

Nyugodt hangulat mellett 22,000 métermázsás buza változatlan áron kerdt forgalomba. Árpa szilárd. Rozs változatlan, kedvező irányzattal.

Eladott:

Buza. Tiszaviddéki: 400 mm. 79 k. 8 K. 05 l., 200 mm. 79 k. 8 K. 05 l., 100 mm. 79 k. 8 K. 02 1/2 l., 100 mm. 79 k. 8 K. — l., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 l., 300 mm. 78 k. 8 K. — l., 100 mm. 78 k. 7 K. 90 l., 100 mm. 78 k. 7 K. 85 l., 100 mm. 78 k. 7 K. 85 l., 100 mm. 78 k. 7 K. 90 l., 100 mm. 76 k.

k. 7 K. 90 f. 250 mm. 78 k. 7 K. 83 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 95 f.

Pestvidéki: 200 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 82 1/2 f., 200 mm. 77-5 k. 7 K. 82 1/2 f., 700 mm. 77-5 k. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 76-5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 65 f.

Oroszvári: 1000 mm. 78 k. 7 K. 97 1/2 f. T.-Beesi: 2100 mm. 77 k. 7 K. 65 f.

Fehérmegyei: 200 mm. 77 k. 7 K. 85 f., 1100 mm. 75-7 k. 7 K. 80 f.

Bihari: 500 mm. 78 k. 7 K. 90 f. Beeskerei: 1900 mm. 76-7 k. 7 K. 52 1/2 f., 1000 mm. 75 k. 7 K. 52 1/2 f.

D.-Földvári: 1100 mm. 77-5 k. 7 K. 92 1/2 f., 1000 mm. 73-9 k. 7 K. 57 1/2 f.

H.-M.-Vásárhelyi: 1000 mm. 76-7 k. 7 K. 80 f., 2100 mm. 77-5 k. 7 K. 95 f.

Márosi: 2000 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 1200 mm. 77-3 k. 7 K. 80 f.

Verbázi: 2300 mm. 75 k. 7 K. 65 f. Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 K. 80 f., 700 mm. 7 K. 57 1/2 f., 200 mm. 7 K. 55 f., 500 mm. 7 K. 70 f., 100 mm. 7 K. 50 f., 500 mm. 7 K. 70 f., 100 mm. 7 K. 40 f., 100 mm. 7 K. 55 f., 200 mm. 7 K. 60 f.

Arpa: 200 mm. 6 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 60 f., 400 mm. 6 K. 60 f.

Készpénzfizetés mellett. A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza (Kilós, K.-tól, K.-ig) and other grain types like Fehérmegyei, Pestvidéki, Búsági, Békési, etc.

Table with columns for Egyéb gabonafélék (Egyéb gabonafélék, Kilós, K.-tól, K.-ig) and other items like Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, etc.

A határidőzsetlet folyamán a következő kötések értékek: Buza áprilisra: 7.54-7.56-7.57-7.56-7.55; Buza októberre: 7.66-7.65-7.67; Rozs áprilisra: 7.70; Rozs októberre: 6.72-6.74-6.75-6.73-6.74; Zab áprilisra: 6.43-6.44; Tengeri májusra: 5.31-5.31; Tengeri júliusra: 5.42-5.41-5.42-5.43; Repece augusztusra: 12.50-12.60.

Déli egy óra a következő árákat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Buza áprilisra: 7.55 pénz 7.56 ár; Buza októberre: 7.67 " 7.68; Rozs áprilisra: 7.70 " 7.71; Rozs októberre: 6.73 " 6.74; Zab áprilisra: 6.43 " 6.44; Tengeri májusra: 5.31 " 5.32; Tengeri júliusra: 5.43 " 5.44; Repece augusztusra: 12.50 " 12.60.

Délután fél 5 órakor zárul: Buza áprilisra: 7.54-7.55; Buza 1901. októberre: 7.66-7.67; Rozs áprilisra: 7.67-7.68; Rozs októberre: 6.73-6.74; Zab 1901. áprilisra: 6.43-6.44; Tengeri májusra: 5.29-5.30; Tengeri júliusra: 5.40-5.41; Repece augusztusra: 12.50-12.60.

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzse irányzata kedvező volt, bár a forgalom szerény határok közt mozgott. Az érdek előterében Államvasutak állottak, melyek árfolyama jó vételek alapján ismét emelkedett s napi legmagasabb áron zárult.

A helyi piacon Közutiak voltak keresve 2-3 koronával magasabban.

A déli tőzsde a kissé nagyobb kereslet folytán élénkebb volt és az árakban némi javulás állott be; a főérdek ismét Államvasutak felé fordult 1-2 korona áremelkedéssel, míg a többi értékekben csekélyebb volt az üzlet.

Valuták és ércváltók változatlanok. Az előtőzse kedvező.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 720.25-722.-, Osztrák-Magyar Államvasut részvény 695.--699.75.

Déli vasut 105.-106.50. Közuti vasut 595.-597.-korona.

A déli tőzsde tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 725.50-726.-, Osztrák hitelrészvény 719.25-721.25. Államvasutak 699.-700.50. Jelzálogbank 468.75. Rimamurányi vasmű részvény 524.50-5.6.-. Déli vasut 107.-108.50. Közuti vasut 594.-597.-korona.

Forgalomban került: Koronajáradék 92.80-92.90. Hazai takaréki 15980.-16000.-. Magyar jég 224.-226.-. Kőszénbányai téglagyár 370.-375.-. Ganz és Társa 3100.-3150.-. Városi vasut 295.-296.-korona.

Utőtőzse. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 720.25. Magyar hitelrészvény 725.-. Leszámlító bank részvény 445.-. Rimamurányi vasműrészvény 522.50. Osztrák-Magyar államvasut 699.75. Közuti vasut részvény 594.-. Városi villamos vasut részvény 295.-korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 43.-48.-korona, vörös aprószemű 43.-48.-korona, vörös erdélyi - - - - -korona, vörös búnsági - - - - -korona, középszemű 52.-55.-korona, nagyszemű 56.-63.-korona. Disznózsír: budapesti: 54.50-55.-korona, vidéki - - - - -korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki - - - - -korona, városi 4 darabos 45.-45.50. korona, 3 darabos 48.-48.50. korona, üstölt - - - - -korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.50-14.-korona 120 darabos - - - - -korona, 100 darabos 14.50-15.-korona, 85 darabos 15.50-16.-korona, azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.-13.50. korona. 100 darabos 14.-14.50. korona, 85 darabos 14.75-15.-korona. Szilva: szlavóniai 19.-19.25. korona, szerbiai 18.-18.50. korona, azonnali való szállítással.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén az üzlet szűk korlátok közt mozgott, az irányzat sem szilárd.

Déli tőzsdén szintén enged az irányzat. Zárlat valamivel javult. Tartott.

Bécs, március 30. (Magyar értékek zárlata.) 4%-os aranyjáradék 117.50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye - - - - -Magyar vasuti kölcsön ezrétben 100.20. Magyar keleti vasuti állami kötvény 117.40. Magyar lezámlító- és pénzügybank 445.-. Rimamurányi vasműrészvény 521.-. Magyar koronajáradék 92.85. 4%-os Magyar földtörlem. kötvény 91.85. Magyar hitelbank részvény 724.-. Magyar nyeregművelés sorsjegye 173.-. Kassa-oderbergi vasuti részvény 356.-. Magyar kereskedelmi bank - - - - -Magyar cukoripar 1945.-.

Bécs, március 30. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3%-os papírjáradék 98.30. 4%-os osztr. aranyjáradék 117.85. 1980-os sorsjegye 140.20. Osztrák hitelsorsjegye 396.-. Angol-osztrák bank 186.-. Bécsi bankjegyzet 504.50. Osztrák-magyar bank 186.-. Déli vasut 107.-. Dunagőzhajózási részvény 830.-. Dohányrészvény 293.-. Császári és királyi arany 11.32. Német bankváltók 117.60. 4 2/3%-os ezüst járadék 98.10. Osztrák koronajáradék 97.00. 1894-ki sorsjegye 206.-. Osztrák hitelintézeti részvény 719.50. Umontbank 570.50. Osztrák Länderbank 433.-. Osztrák-magyar államvasut 699.-. Elbavölgyi vasut 509.-. Alpesi bányarészvény 479.50. 20 frank. arany 10.68. Londoni váltóár 240.25. Bécsi Tramway Ltt B. 258.-. Bécsi Tramway Ltt A. 293.-. Lipót köh 458.-. Az irányzat nyugodt.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, március 30. (Tőzsdét tudósítva.) A vasár helyzetéről szótól kedvező jelenségek, továbbá az érdek és kocsok tarifaának a Lotharingia és Ragnvidék-Vesztfália közötti forgalomban való leszállítása és a nyerspénz-szövetség meghosszabbításáról szóló hír élénkítést hoztak gyakorlati a bányáértékekre. 3 százelekes birodalmi kölcsönben élénk üzlet fejlődött a szabad forgalomban. A kezdő kurzus 80 volt. Bankrészvények mind emelkedtek. Járadékok közül olaszok gyengültek. Vasutak közül osztrák államvasuti és déli-vasuti részvények lényegesen emelkedtek. Hajózási részvények javultak. A második tőzsdéoránban bányáértékek realizációira részben gyöngültek és pedig arra a hírre, hogy a kocsok-szindikátus korlátozza a termelést. Magánleszámlálóis kamaláb 3 3/4%.

Berlin, március 30. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjáradék - - - - -4%-os osztrák aranyjáradék 100.-. Elbavölgyi vasut - - - - -Magyar koronajáradék 93.75. Osztrák-magyar államvasut 149.60. Kassa-oderbergi vasut - - - - -Bécsi váltóár 84.95. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.40. Alpesi bányarészvény - - - - -Disconto-Commandit 191.60. Általános villamosság Edison 203.90. Geisenkirchen 175.-. Laura-köh 214.90. 4 2/3%-os ezüstjáradék 97.90. 4%-os magyar aranyjáradék 98.50. Osztrák hitelrészvény 226.50. Déli vasut 26.25. Károlyi Lajos vasut - - - - -Orosz bankjegyek 216.-. 4%-os új orosz kölcsön 98.10. Török dohányrészvény - - - - -Olasz járadék 95.60. Magyar hitelbank - - - - -Dynamit Trust 161.75. Harponi 171.25. Az irányzat gyengébb.

Frankfurt, március 30. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjáradék 98.20. 4%-os osztrák aranyjáradék 99.95. Magyar koronajáradék 93.45. Osztrák-magyar bank 120.50. Déli vasut 26.20. Elbavölgyi vasut 129.-. Londoni váltóár 204.20. Bécsi bankjegyzet 128.10. Villamos részvény - - - - -3%-os magyar aranykölcsön - - - - -4 2/3%-os ezüstjáradék 98.-. 4%-os magyar aranyjáradék 98.50. Osztrák hitelrészvény 226.60. Osztrák-magyar államvasut 150.-. Eszakyngyati vasut 120.20. Bécsi váltóár 84.68. Párisi váltóár 810.75. Unio bank - - - - -Alpesi bányarészvény 246.-. Az irányzat szilárd.

Hamburg, március 30. (Zárlat.) 4 2/3%-os ezüstjáradék 97.90. 1880. sorsjegye 140.75. Déli vasut 25.05. 4%-os osztrák aranyjáradék 99.80. Osztrák hitelrészvény 226.50. Osztrák-magyar államvasut 149.60. Olasz járadék 95.50. 4%-os Magyar aranyjáradék 98.50. Az irányzat nyugodt.

részvény - - - - -Déli vasut 145.-. 4%-os magyar aranyjáradék 99.60. Párisi bankrészvény 1078.-. Olasz járadék 95.80. Francia törleszt. járadék 100.50. Osztrák földhitelintézeti részvény 1299. Török dohányrészvény 319.-. Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 30. A sertésüzlet irányzata csendes. A) Hízott sertések ára: I.) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 88-90 fillérg. Oreg közép (páronként 300-240 kilogramm erjedő súlyban) 88-90 fillérg. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 98-98 - fillérg. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 88-90 - fillérg. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) - - - - - fillérg. - - - - - fillérg. - - - - - fillérg. Közép (páronként 240-280 kilogramm súlyban) - - - - - fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) - - - - - fillérg. - - - - - fillérg. - - - - - fillérg. Közép (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) - - - - - fillérg. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) - - - - - fillérg. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) - - - - - fillérg. IV. Romániai eredeti (Stacchi). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) - - - - - fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) - - - - - fillérg. - - - - - fillérg. - - - - - fillérg. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) - - - - - fillérg. Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 90-92 fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 88-90 fillérg.

Sertésleltár szám 1901. március 23. napján volt készlet: 41.364 darab. - 1901. március 29. napján rehaftott 357 darab. 1901. március 29. napján észleltatott 558 darab. 1901. március 30. napjára maradt készletben 41.743 darab.

Vizállás.

Table with columns for Márc. Márc. and various locations like Inn, Duna, Móra, Vág, Rajka, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laboreca, Ung.

UTMUTATO.

Sternberg Ármán és Testvére es. és kir. udv. hangszergyár központú főraktárában Kerepesi-ut 36. címbalmok, hegedűk, fuvolsk s minden más hangszer jutányos árban szereshetők be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utában (a Károly-kürt sarkán), ahol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Banke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ú. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték felelősségi helye: IV. Koronaherceg-utca II. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-kürt 12.; IV. Koronaherceg-és Zélibarog-utca sarkán; VII. Király-utca 57.; VIII. József-kürt 2.; VIII. Úti-ut 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány-és dubizozált-intézet. Budapest, VI. Teréz-kürt 40-42. (Ez intézet saját palotájában. Az intézet vagyona 19.-12. december 31-én 6,717,253.21 korona. Eddig kibizetett biztosított tőke több mint 660,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Napirend.

Napló: Vasárnap, március 31. Római kátholikus: F. Falmaru. - Protestáns: F. 6. Amosz. - Görög-orosz: (március 18.) G. Nagyböjt 5. v. - Zsidó: Misan 11. - Nap két: 5 óra 25 percór. - Nyugszik: 6 óra 11 percór. - Hold két: délután 2 óra 53 p. - Nyugszik délelőtt 3 óra 32 percór. A miniszterek nem fogadják. Nemzeti Múzeum. Régiségirtára nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tára 1 koron. belépődíj mellett tekintethetők meg. Ismeretterjesztő előadás az Országos Képtárban délelőtt 11 órakor. Országos Képtár és a Diaver-kidállítás az Akadémiában nyitva délelőtt 9-11-g. Iparművészeti múzeum és illandó bazár d. e. 9-1-g. Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-kürt 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-g. Technológiai iparmúzeum nyitva van délelőtt 9 órától 12 óráig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9-1 óráig. Földtani Intézet múzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától 1-g. Belépődíj 1 korona. Közlekedési Múzeum a városligetben nyitva 9-12-g. Szabadalmi levéltár (Erzsébet-kürt 19.) nyitva délelőtt 9-1 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája zárva.
 Muzeumi könyvtár zárva.
 Akadémiai könyvtár zárva.
 Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—8-ig.
 Iparművészeti Múzeum és iskola könyvtára nyitva délelőtt 10 órától 12-ig!
 Statisztikai hivatal könyvtára zárva.
 Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 30 fillér.
 Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. kerületi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítását, (a Ke-

leti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városi iparcsernokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, március 30.

A délnyugati maximum kelet felé mozogva a kontinens középső és déli részeit borította el; nyomában a

depresszió, — amelynek mély magva Anglia felett záródik — észak-nyugaton terjeszkedik. Észak-keleti Európát is aranylag magas nyomás borítja.

Az idő a magas nyomások területén mindenütt szárazra és derülire vált, míg észak-nyugatról a depresszió hatása alatt újra borásra, viharosra és esapadékosra fordult.

A hőmérséklet nyugatról általában emelkedik. Nálunk a csapadékok mára megszűntek. Kevés eső vagy gyenge havazás már tegnap is csak elvétve volt.

A hőmérséklet nem változott s az éjjel az ország észak-nyugati felében még mindenütt a fagypont alatt volt.

Kilátás: Száraz idő és a hőmérséklet emelkedése várható.

Haas Fülöp és Fiai cég

BUDAPEST, csak Gizella-tér 1. sz. alatt

értelmezi tisztelt vevőit és a nagyérdemű közönséget, hogy

kiselejtezett, de jó karban levő

különféle árukat, úgymint: szőnyegeket, butorszövegeteket, oszlopkefűgönyöket, portiereket, asztal-, ágy-, flanel- és utazó-takarókat stb. üzletének félelemelőti helyiségeiben

mérsékelt árban eladja.

Az eladásra becsáfított kiselejtezett áruk bármikor megtekinthetők.

FERNOLENDT

cipő-fényezés, a világ legjobb fényezője, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőrtartósságát fentartja.

Alapítva 1892-ben. Gyártó raktár: Bécs, I. Sohierstrasse 21. Kapható mindenütt. Raktár Budapestben, V. László-körút 24. sz.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

En és családom évek során át használjuk az én valóban hatásos mellpasztillát. Postai utánvéttel lesmél 10 db 1 koronás dobozt.
 Teplitz-Schönan, 1900.
 G. Grimm, szerkesztő

Köhögés és rekedtség ellen gyors és kitűnő eredményt használja mindenki

EGGER mellpasztillát.

Doboz 1 kor. és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Fő- és szétárusító raktár:

„NÁDOR”-gyógyszerár Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla csakhamar megszabadított!

Kimoshatlan Ruhajelző - Tinta
 fehérneműk jelzésére kapható
TINTNER J. E.
 bélyegző-gyártás és vésmű-üzemében
 BUDAPEST,
 Kilyó-utca 10. szám.

Uj Petőll.

Az első szabad képművészet Petőll-kiadás. Telergy, Tall és Neogrady festőművészek 52 rajzával. Minden rajz egy egész oldal foglalt el a kérem szímben van művészi módon reprodukálva. A két kötetet dr. Radó Antal rendezte sajtó alá és látta el jegyzetekkel. A művet először pontosságra Dr. Ferenczi Zoltán, a legújabb és legjobb Petőll-monográfia szerzője, értékes, magvas előszóval látta az első kötet elő. A könyv papíra fémmentes, finom papír, a nyomás mintaszerű, különösen olvasmányos. A művészi kötet, a melyet Petőll doborművésze arcképe díszít, pártis rikkítás. A két kötet ára 10 kor. Kiadja Woldner F. és Fial (Lampel Róbert) és. és kir. udv. könyvkereskedés Budapestben, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

baleset által okozott halál baleset által okozott rokkantság ellen

halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala fedezi.

☉ Mindenki annyi időre van ingyen biztosítva, amennyi időre előfizet. ☉

A biztosítást a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérképviselőse végezi.

☉ Minden előfizető, régi és új egyaránt, jogérvényes biztosítási kötvényt kap. ☉

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 frt 20 kr.).

A „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatala
 VIII., József-körút 18.

NEUMANN M. Museum-körút 1.	Felöltők,
12-35 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Raglán,
18-60 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Férfi-öltönyök,
14-36 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermekruhák szövetből,
3-16 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermek- és fiu-felöltők,
6-14 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Felöltők,
12-35 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Raglán,
18-60 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Férfi-öltönyök,
14-36 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermekruhák szövetből,
3-16 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermek- és fiu-felöltők,
6-14 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Felöltők,
12-35 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Raglán,
18-60 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Férfi-öltönyök,
14-36 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermekruhák szövetből,
3-16 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermek- és fiu-felöltők,
6-14 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Felöltők,
12-35 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Raglán,
18-60 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Férfi-öltönyök,
14-36 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermekruhák szövetből,
3-16 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Gyermek- és fiu-felöltők,
6-14 frtig.
NEUMANN M. Museum-körút 1.	Felöltők,
12-35 frtig.

VÉR-PIROS NARANCSOK.
Tíz forintot meghaladó rendelésegyet bermenőve és teljesen ingyen csomagolással szállítok. Eredeti ládákban díszes csomagolással. Ft. kr.
1 láda 50 gr. v. 100 nagy dbbal 4.50
1 láda 150 köz. v. 180 apr. dbbal
Vérv. narancs 100 drp. 5.-
4.-, 3.-, vagy 2.- 2.50
Katalinai kül. és narancs 2.-
nagy 100 drp. 3.-
Mandarin, válogatott 100 db 2.50
Mess. narancs, nagy, 100 db 2.50
Mess. narancs, igen nagy 100.-
Jaffa-narancs, mag nélküli, 1905-
idéi máliat burgonya 1 kg. -20
Fehér francia datolya 1 kg. 1.30
Legf. malaga-szilva 1 kg. 1.40
Válogatott füge, 1 füzér -20
Válogatott szőlőfüge 1 kg. -1.65
Ídei szőlő 1 kg. -1.85
Fin. vaníliás csokoládé 1 kg. 1.40
Szalonnakör. legf. 1 kg. 1.50
Legf. szőlőmátr. gindimó 1.40
Francia cukrozott gyümölcs 1.80
Szardínia 1 kis doboz 13 kr.
1 nagy doboz -31
Strachinó sajt, 1 kg. -1.50
Svájci imperial, 6 darab -30
Emmentáli-sajt valódi 1 kg. 1.40
Svájci selyemcukor, 1 kg. 1.60
Cariból, 60 nagy róza -1.10
Legf. teásütemény 1 kg. 1.60
Képes, sütemény 1 kg. 1.20
Fejedelmi rum, legf. -2.40
Jamaika rum, legf. -1.50
Háztartási rum, legf. -1.50
Császárkér. -60 legf. 10 drp. -80
Csovi.-crème-bombon, 1 kg. 1.30

Frommer Elemér
ezredéves kiállításán kitüntetett eszmegyelut.
Budapest, Váci-körút 26. sz.

Nincs ember ki a KHINAI

események iránt nem érdeklődnek! Egész Kínát s annak népét ismerető gyönyörű könyv jelent meg a napokban Cholnoky Jenőtől

Sarkányok országa
oim alatt 200 eredeti képpel.

Kapható Köves Béla könyvkiadójától Veszprémben. - Füvéző 10, diszkótésben 13 kor. ért. utánvétl vagy az összeg beklüldése ellenében.

Hallatlan

csak „ANGOL DIVAT”

Károly-Körút 16. szám. Vigyázz címre!! 6. és 7. számú bolt helyiség. Zsolnai, brünni és angol szövetből öltöny mérték szerint **25 frt.** Vidékre minták és prospektus. Bermenőve 75 frt kész ruha. 125. mérték szerint. Ruhabérlőnket fenntartjuk.

Fontos sérvbajosoknak. SZENZÁCIÓSTALALMÁNY

Egy magyar találmány som lelti útjait... **Sérvbajosoknak.** Egy magyar találmány som lelti útjait... **Sérvbajosoknak.** Egy magyar találmány som lelti útjait... **Sérvbajosoknak.** Egy magyar találmány som lelti útjait...

Gyógyidőnk ára 7 és 10 frt. Kétoldalú 10 és 16 frt.

GUMMI-különlegességekben.

POLLITZER MÓR ÉS FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai készíteszek Budapest, Deák Ferenc-utca 10. - Alapított 1856. **ÁBRÓZKÉK** hivatalos zart borkellék bermenőve küldetés. A címre egy évi tiszek. 1/2

jó, tartós, szabitathatlan és elegáns	férfiöltöny 10 frt és feljebb
	fiuöltöny 3 " " "
	Esőköpeny 12 " " "
	Havlocek 6 " " "
	Felöltő 10 " " "

Hazai Ipartermelők Ismertetője.

Ruházati ipar.
Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, legelőbb librikák, valódi olasz viszősek, Tiller Mór és Társa cs. és kir. udvari szállítóknál Budapest, IV., Váci-utca 15. szám.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctor Hermann S. Szombathely.
Gyárt nyers, fehérített és szines pamutárakat.

Wolfner Gyula és társa
gyapjamos Újpesten.

Gép ipar.

Röck István Budapest, IX., Soroksári-utca 24 és Kúneliúti. Gőzgépek, gőzkazánok, szivattyúk, hűtők, gépjépek, vízművek, gőzmozgatók, olajgyári és borszártai berendezések.

Beschoner A. M. és fia, m. kir. udvari mű-éremtől, Budapest, VII. külső Váci-ut. Ércbortvények, díszitemények és szoboröntvények.

Sangerhauseni gépgyár magyarországi gyártelepe. Budapest, Külső Váci-ut. 1443. Gyárt az összes mezőgazdasági iparok számára szükséges gépeket, főleg cukorgyári és szeszgyári berendezésekhez.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyára Mosonban. Fokart: Budapeston VI., Váci-körút 57/A. "Hungaria -Drill"- és mindennemű gazdasági gépek.

Hirmann Ferenő gyártó és ércaru gyár. Budapest, VII. Csányi-ú. 9.

Miklóssy-féle acélműgyár Pelsőc. Gyárt mezőgazdasági, hányászati és vasuti szerszámokat. Árjegyzék kéréndő.

Papír ipar.
Első magyar acéltoll, tollszár- és indigó mászólapgyár. Schuler József, Budapest. Gyártelep és iroda VI., Dalnok-ú. 26. sz. Gyárt vegyi osztályában: Fényérzékeny negatív és pozitív mászólapot és vészár. Szabadalmazzott indigó és szines mászólapot. Rajzmászólapot és olajlapot. Fénymászólapot avonna' eszközteltek: egy 10 méter negatív 1 kor. 30 fill., pozitív 1 kor. 70 fill.

Vegyészeti ipar.
Magyar gyártmány tengerentúli termékekből praeparált természetes pálmák, sörkőszoruk pálmákból oszadaltva, kárfas és nyírfakéregből stb. különlegességek gyártása. Fodor József, Szabadka.

Butor ipar.
Tornatermek teljes berendezése és felszerelése vidékre is, elvált a legelőbbben Seifer Antal ipartelepe Budapest IV., Karoly-utca 1. boltszám 12. (Központi városház épület). Árjegyzék kívánatra ingyen.

Bőr ipar.
Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest. Gyár: Újpest. Iroda: VII., Karoly-körút 3. Ló-, juh-, gépszáj és kispórb, talp, blankbőr, hajtó-, varró- és kotószájak, hadifelszerelési cikkek.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államaiban fenyves sikerrel alkalmazás.

mindennemű bőrkütes
ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kozs és elüdték kitépek, szarvas, szarvas, fagyadé, lábizásás, fej- és szájkörpóra ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátrányt 40%-at és minden egyéb, a károsodottan előforduló kátrány-szappantól lényegesen különbözik. Csakosok elkl-rülése végett határozottan Berger-féle kátrány-szappannal megrendesés a az ismert védjegyű való figyelmeztetés kérések. Idült bőrbetegségeknél skérel alkalmazásuk a kátrány-szappant helyett a Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappant. A gyengébb kátrány-szappant

ARCBOH TISZTÁTLANSÁGAI
elkülöztetés a gyermeknek valamennyi fofolegrégel ellen földmúlásban bértiszttó, mosó és fürdőszappan mindennapi használattal szolgál a

Berger-féle gycerin-kátrány-szappan
30% gycerin tartalommal és finom illattal. Ara minden fajnak használattal utatással együtt darabonként 35 kr., 6 darab 1 ft 90 kr.

A többi Berger-féle szappanközt különösen kiemelendő: **Bonze-szappan** a bőr finomatka. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután ezáltal hádatalan utazások vannak. Gyár és fórtárat: G. Hell & Comp. Troppan.

Érdemjellel kitüntetve a nemzetközi gyógyveszküzlésben Bécsben 1890 Budapestben nagyban és kitesnyben kapható: **Török József** gyógyeszerében, **Király-utca**, **Tallmayer és Soitz**, **Kochmeister Erigyes utca**, **Detsinyi Erigyes**, **Detsinyi Károly**, **Walterovszky Pál**, **Kezpelei Csak**, **Herndy Károl**, **Molnár és Moser**, **Láng Gusztáv**, továbbá a kátránykó gyógyeszeretében: **Bayer A.**, **Fanser M.**, **Faykta J.**, **dr Jarmal**, **Petri Ottó**, **dr. Egger**, **Eindörfer G.** és többi budapesti és Magyarország egyéb városában lévő gyógyeszerében.

„Tejkereskedők Egyesülete mint Ipartársulat”

1901. április hó 14-én
delután 3 órakor saját helyiségében (VIII. ker., József-körút 31/b. sz. alatti)

rendes évi közgyűlés

tart, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja a választmány.

Tárgysorozat:

1. A választmány jelentése a lefolyt évből kifejtett tevékenységéről.
2. A mérleg előterjesztése, megvizsgálása, a lefolyt évre vonatkozó felmentvény megadása, a következő évre vonatkozó költségvetés megállapítása.
3. A rendes-és pót-választmányi tagok 2/3-ának kisorsolása és helyébe új tagok választása.
4. A 3 tagú számvizsgáló-bizottság megválasztása.
5. Esetleges indítrányok.

Az Országgyűlési Törvények

Lampel—Wodianer-féle
teljes gyűjteménye.

A kiadásunkban megjelent teljes törvények a kifogástalan, tartsós kiállítás, a kiváló nyomás, a nélkülözhetetlen jegyzetek és magyarázatok ajánlják. E törvények

34 díszes vászonkötésben
rendkívül leszállított áron, részleltetésre megszerezhetők.

A 34 kötet az 1836-tól 1900-ig beáradólag, tehát a mai napig terjedő törvények gyűjteményét foglalja magában, s havi 4 koronás részleltetés mellett:

S-adrét köteve 1836—1900-ig, 205.— kor. helyett 126.— korona, (zsebk.) „ 210.— „ 126.—

rendkívül leszállított áron szállítjuk.

E célból sziveskedjék az alul csatolt megrendelési lapot pontos névaláírásával és hivatalosnak, illetőleg állásának megjelölésével együtt kitölteni és hozzánk mielőbb beküldeni, hogy a gyűjteményi címére elküldhessük.

WODIANER F. és FIAI (Lampel Róbert) cs. és kir. udv. könyvkereskedésének
Budapest, Andrásy-út 21.

Ezenül megrendelem:

„Összes Törvényeink” leszállított áru kiadásátkorona értékben.

Fizetendő 4 koronás havi részletekben a szállítástól kezdve minden hó elején Budapestben, a cég könyvkereskedésében. Az esedékes és-le nem fizetett részletek a cégnek jogában áll köllősegére pontos megtérítással bebeszéli. A részletek pontos lefizetésének elmulasztása esetén a mű teljes vételára azonnal esedékes válik. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet a szállítástól határozó ünnepnapig. Seből megfizetések esvenylenek.

Név és cím:

Lakhely:

Kell:

Fizetendő Budapestben.